

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland och 13 a kap. 2 och 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland samt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ändras.

Syftet med propositionen är att särskilt i fråga om de offentliga förvaltningsuppgifter som sköts av Business Finland Ab införa bestämmelser på lagnivå för att säkerställa att regleringen uppfyller de krav som anges i grundlagen. Business Finland Ab har skött dessa uppgifter redan med stöd av tidigare bestämmelser. Syftet är dessutom att göra sådana andra ändringar som har visat sig vara nödvändiga efter att Business Finlands verksamhetsmodell har preciserats och lagstiftningen om Business Finland har varit i kraft över fyra år.

Det föreslås att Business Finland Ab:s uppgifter utökas med främjande av experters invandring, som grundar sig på den uppgift som bolaget sköter i nuläget. Till bolagets uppgifter ska även höras uppgifter som stödjer Business Finland-finansieringsverkets verksamhet, och som gäller insamling och produktion av kund- och marknadsinformation i anslutning till beredningen av finansieringsverkets finansieringsbeslut, samt kartläggning av kundernas servicebehov och rådgivning som gäller detta. Bolaget ska dessutom kunna stödja finansieringsverkets verksamhet genom att delta i den inledande beredningen av finansieringsverkets utlåtanden i ärenden som gäller uppehållstillstånd och fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare samt genom att tillhandahålla rådgivning som gäller finansieringsverkets digitala tjänster. Bestämmelserna om tjänsteansvar och skadeståndsansvar för bolagets anställda som sköter offentliga förvaltningsuppgifter ska preciseras.

I lagen om Business Finland föreslås en bestämmelse om skyldighet för bolaget att ge finansieringsverket sådana uppgifter som är nödvändiga för att ge utlåtanden om uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare samt en bestämmelse om tystnadsplikt för bolagets anställda. I lagen föreslås också en bestämmelse om rätt för finansieringsverket att av Migrationsverket få uppgifter för finansieringsverkets utlåtanden i ärenden som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare. I lagen preciseras bestämmelserna om bland annat serviceavtal, finansieringsbeslut och sökande av ändring. I lagen görs också andra tekniska ändringar och ändringar av mindre betydelse.

Syftet med ändringen av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice är att förbättra likabehandlingen av kunderna hos offentlig arbetskrafts- och företagsservice så att en större kundkrets än nu ska ha möjlighet att skapa en jobbsökarprofil. Genom lagändringen blir det möjligt att skapa en jobbsökarprofil även utan stark autentisering. Ändringen är kopplad till den uppgift som föreslås för Business Finland Ab att främja experters invandring till Finland.

Lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2023. Efter ikraftträdandet av lagen om Business Finland överförs en del av Business Finland Ab:s uppgifter och personal till finansieringsverket före utgången av 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	5
1 Bakgrund och beredning.....	5
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Beredning.....	6
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	7
2.1 Nuläget beträffande Business Finland	7
2.1.1 Lagstiftning och praxis.....	7
2.1.2 Business Finlands verksamhet i nuläget	8
2.1.3 Ändringar i Business Finlands verksamhet efter organisationsreformen.....	9
2.2 Nuläget beträffande serviceplattformen för offentlig arbetskrafts- och företagsservice	10
2.2.1 Målen som gäller utbildnings- och arbetsrelaterad invandring.....	10
2.2.2 Lagstiftning och praxis.....	11
2.2.3 Bedömning av nuläget.....	13
3 Målsättning	14
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	15
4.1 De viktigaste förslagen.....	15
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	15
4.2.1 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet.....	15
4.2.2 Konsekvenser för organisation och personal	17
4.2.3 Ekonomiska konsekvenser	18
4.2.4 Samhälleliga konsekvenser	19
4.2.5 Konsekvenser för dataskyddet, offentligheten och sekretessen i fråga om handlingar.....	20
4.2.6 Konsekvenser för sysselsättningen och arbetslivet	20
5 Alternativa handlingsvägar	21
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	21
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	25
6 Remissvar	25
6.1 Ändringen av lagen om Business Finland.....	25
6.2 Ändringen av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.....	29
7 Specialmotivering	31
7.1 Lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland	31
7.2 Lagen om offentlig arbetskrafts och företagsservice	41
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	42
9 Ikraftträdande.....	42
10 Verkställighet och uppföljning	44
11 Förhållande till andra propositioner.....	44
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	45
12.1 Överföring av offentliga förvaltningsuppgifter till andra än myndigheter.....	45
12.1.1 Bolagets offentliga förvaltningsuppgifter	45
12.1.2 Bolagets uppgifter som står utanför begreppet offentlig förvaltningsuppgift	49
12.2 Jämlikhet	51

12.3 Skydd för privatlivet	53
LAGFÖRSLAG	57
1. Lag om ändring av lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland.....	57
2. Lag om ändring av 13 a kap. 2 och 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice	60
BILAGOR.....	62
PARALLELLTEXTER	62
1. Lag om ändring av lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland.....	62
2. Lag om ändring av 13 a kap. 2 och 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice	66
FÖRORDNINGSUTKAST	68
Statsrådets förordning om upphävande av 2 § 2 mom. i statsrådets förordning om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland	68

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Innovationsfinansieringsverket Business Finland (nedan *finansieringsverket*) och det av finansieringsverket ägarstyrda aktiebolaget Business Finland (*bolaget*) bildar en funktionell helhet (*Business Finland*), som leds enligt en gemensam strategi. Riksdagens biträdande justitieombudsman har i sitt beslut (EOAK/883/2018) av den 19 mars 2019 med anledning ett klagomål som gällde överföringen av offentliga förvaltningsuppgifter på bolaget ansett att arbets- och näringsministeriet bör i egenskap av myndighet som styr och övervakar Innovationsfinansieringsverket Business Finlands förfarande överväga vilken lagberedning eller vilka andra åtgärder som bör vidtas i ärendet för att klarlägga de offentliga förvaltningsuppgifter som Business Finland Ab sköter och för att säkerställa att bolagets uppgifter grundar sig på ett bemyndigande enligt 124 § i grundlagen.

Statens revisionsverk (på finska VTV) har i sin laglighetsgranskningsberättelse ”Stöd till icke-vinstdrivande sammanslutningar och vissa särskilda förfaranden” (11/2019) konstaterat att de offentliga förvaltningsuppgifter som har anförtrotts bolaget är problematiska utifrån 124 § i grundlagen. VTV har ansett att när Business Finland fungerar som bollplank och rådgivare för kunder redan innan kunderna lämnar in en ansökan om stöd finns det en risk för att kunderna inte behandlas lika på det sätt som krävs i 6 § i förvaltningslagen (434/2003). Enligt VTV:s åsikt kan det anses vara uppenbart att de uppgifter, bortsett från uppgifterna med att fatta finansieringsbeslut, som överförs till bolaget Business Finland inte enbart är uppgifter av teknisk natur eller biträdande av myndighetsverksamhet. Däremot är det fråga om uppgifter som inbegriper självständig prövningsrätt, även om uppgifterna utförs under statsbidragsmyndighetens styrning och det slutliga beslutet hör till myndighetens behörighet. VTV har i sin granskningsberättelse ansett att arbets- och näringsministeriet bör göra en ny övergripande utvärdering av fördelningen av Business Finlands offentliga förvaltningsuppgifter mellan finansieringsverket och bolaget.

I utvärderingen av Business Finland (arbets- och näringsministeriets publikationer 2021:46) identifierades de rättsliga utmaningar som hänför sig till Business Finlands organisationsstruktur och rekommenderades att organisationen, verksamheten och/eller lagstiftningen preciseras. Enligt utvärderingen borde vissa av finansieringsverkets och bolagets uppgifter eventuellt åtskiljas mer exakt och ansvaren avgränsas i den fortsatta beredningen. I utvärderingen konstateras dessutom att när lagstiftningsändringen bereds bör man beakta den gällande regleringens innehåll och den utskottsbehandling som ägt rum i samband med sammanslagningen. I beredningen bör också de ursprungliga målen för sammanslagningen och hybridmodellen beaktas.

Arbets- och näringsministeriet har i sin utredning (TEM/902/03.03.01/2018) av den 30 augusti 2019 till riksdagens biträdande justitieombudsman konstaterat att eftersom lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (1146/2017, nedan *lagen om Business Finland*), har varit i kraft sedan 2018 och Business Finlands praktiska verksamhetsmodell preciserats 2018 och 2019 är det nödvändigt att bedöma behoven att ändra lagstiftningen om Business Finland för att säkerställa att de offentliga förvaltningsuppgifter som bolaget sköter till alla delar baserar sig på ett bemyndigande enligt 124 § i grundlagen. I denna regeringsproposition föreslås det att definitionen av de uppgifter som bolaget sköter med stöd av lag preciseras särskilt vad gäller bolagets offentliga förvaltningsuppgifter.

Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) utökades genom en lagändring (337/2022) som trädde i kraft den 23 maj med ett nytt 13 a kap. om en serviceplattform (*Jobbmarknaden*). På Jobbmarknaden tillhandahålls offentlig arbetskrafts- och företagsservice och den omfattar elektroniska tjänster för arbets- och näringsförvaltningens kunder och arbets- och näringsmyndigheter. En ny tjänst som Jobbmarknaden erbjuder personkunder är möjlighet att skapa och publicera en jobbsökarprofil. Bland jobbsökarprofilerna kan arbetsgivare söka efter lämpliga jobbsökande för en ledig uppgift. Skapande av en jobbsökarprofil och sökning bland jobbsökarprofilerna förutsätter inloggning på serviceplattformen. Inloggning förutsätter stark autentisering och godkännande av användningsvillkoren för plattformen.

Stark autentisering som en förutsättning för att skapa en jobbsökarprofil hindrar i praktiken sådana personer att skapa en jobbsökarprofil som saknar de verktyg som behövs för stark autentisering, såsom bankkoder eller mobilcertifikat. Det är inte möjligt att skapa en jobbsökarprofil för till exempel utlänningar som saknar finsk personbeteckning och således saknar möjlighet att få verktyg för stark autentisering. De nuvarande verktygen för elektronisk identifiering som är avsedda för utlänningar uppfyller inte kriterierna för stark autentisering.

För att även andra personer ska kunna skapa en jobbsökarprofil än sådana som har möjlighet att få sådana verktyg för stark autentisering enligt tillämplig lagstiftning i Finland som tillhandahålls i Finland och som används i finska myndigheters tjänster, har man insett att det finns ett behov av att slopa kravet på enbart stark autentisering för att skapa och publicera jobbsökarprofiler.

1.2 Beredning

Arbets- och näringsministeriet tillsatte den 13 februari 2020 en arbetsgrupp för tiden mellan den 24 februari 2020 och den 30 juni 2020 för att bereda ändringar i lagstiftningen om Business Finland. Arbetsgruppens mandattid förlängdes till den 31 augusti 2020. Förutom ministeriet var Innovationsfinansieringsverket Business Finland representerat i arbetsgruppen. Arbetsgruppen samlades 11 gånger och hörde i sitt arbete sakkunniga från justitieministeriet och finansministeriet. Arbetsgruppen utarbetade sitt förslag i form av ett utkast till regeringsproposition. Utkastet till regeringens proposition var på remiss mellan den 1 och den 30 oktober 2020.

Efter remissbehandlingen 2020 identifierade arbets- och näringsministeriet behov att fortsätta beredningen av utkastet till regeringsproposition. Av denna orsak tillsatte arbets- och näringsministeriet den 20 december 2021 en arbetsgrupp för att bereda ett utkast till regeringsproposition mellan den 1 januari och den 30 oktober 2022. I arbetsgruppen ingick företrädare för arbets- och näringsministeriet samt Innovationsfinansieringsverket Business Finland, och arbetsgruppen samlades 30 gånger. Arbetsgruppen hörde i sitt arbete sakkunniga från justitieministeriet, finansministeriet, VTV och Business Finland Ab samt företrädare för personalorganisationer och näringslivets intressentgrupper. Företrädare för arbets- och näringsministeriet deltog den 20 maj 2022 i en diskussion om lagändringen som ordnades av finansieringsverkets personalförning BF-JUKO TEK. Det finskspråkiga utkastet till regeringens proposition var ute på remiss mellan den 9 maj och den 1 juli 2022 och det svenskspråkiga utkastet till regeringens proposition mellan den 30 maj och den 22 juli 2022. Yttrande begärdes av bland annat ministerier och ämbetsverk, företrädare för näringslivets intressentgrupper samt personalorganisationer. Justitiekanslersämbetet kommenterade utkastet till regeringens proposition i samband med sin förhandsgranskning i november 2022.

Under den fortsatta beredningen av utkastet till proposition om ändring av lagen om Business Finland fogades till lagen bestämmelser om överföring av bolagets uppgifter och personal till finansieringsverket samt ändrades avsnittet om konsekvenser för organisation och personal i

konsekvensbedömningen i utkastet till proposition. Utkasten till övergångsbestämmelser och konsekvensbedömningsavsnittet var ute på remiss mellan den 16 och den 27 september 2022. Remisstiden var kortare än normalt på grund av brådskan. Utlåtanden begärdes av samma aktörer som tidigare i maj 2022 hade ombetts yttra sig om utkastet till regeringens proposition om ändring av lagen om Business Finland. Dessutom begärdes utlåtanden av de aktörer som tidigare hade avgett utlåtande om det utkastet till regeringsproposition.

Propositionen som gäller ändring av 13 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Det utkast till lag om ändring av 13 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice som ingår i propositionen har varit på remiss från den 15 juli till den 9 augusti 2022 och utlåtanden begärdes av kommunikationsministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, FiCom ry, Finanssiala ry, Konkurrens- och konsumentverket, Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (*UF-centret*), Dataskyddsombudsmannens byrå och diskrimineringsombudsmanen. Remisstiden var kortare än normalt eftersom propositionen är brådskande.

Beredningsmaterialet som gäller regeringens proposition finns på webbadressen <https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM013:00/2020>.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Nuläget beträffande Business Finland

2.1.1 Lagstiftning och praxis

Business Finlands verksamhet baserar sig på lagen om Business Finland och statsrådets förordning om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (1147/2017, *förordningen om Business Finland*). Till helheten Business Finland hör också Business Finland Venture Capital Ab¹. Lagstiftningen om Business Finland trädde i kraft och Business Finland inledde sin verksamhet den 1 januari 2018. I organisationen Business Finland sammanslogs dess föregångarorganisationers, dvs. Innovationsfinansieringsverket Tekes och Finpro Oy:s tjänster till en enhetlig helhet av innovationsfinansiering, exportfrämjande, främjande av utländska investeringar och främjande turismen från utlandet. Business Finland hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde, och arbets- och näringsministeriet styr och övervakar finansieringsverkets verksamhet i enlighet med lagen om Business Finland.

Finansministeriet har gett en rekommendation ”Principer som ska iakttas vid omorganisering när man överväger bolagisering av funktioner inom statsförvaltningen” (VM/1064/00.00.01/2018). I rekommendationen samlas och förtydligas principerna för valet av organisationsmodeller för statsförvaltningen, särskilt de kriterier som ska användas för att pröva bolagisering av statens ekonomiska verksamhet. I rekommendationen sägs att om verksamheten förutsätter en så kallad hybridmodell, där verksamheten fördelas mellan ett ämbetsverk och ett bolag eller baserar sig på samarbetsavtal, får det inte uppstå en situation där bolagets verksamhet begränsar myndighetens prövningsrätt. Dessutom ska arbets- och ansvarsfördelningen mellan

¹ Dessutom har Business Finland Ab dotterbolagen Business Finland USA, Inc., Finpro Finland Oy och Shanghai FinChi Innovation Center Company Ltd. Business Finland Venture Capital Ab:s verksamhet baserar sig på lagen om statens helägda aktiebolag Business Finland Venture Capital Ab 967/2013.

ämbetsverket och bolaget vara klar. Också det inbördes oberoende som behövs i fråga om ledningen i bägge organisationerna ska säkerställas.

Finansministeriet har också gett en rekommendation om de principer som ska iakttas vid organisering av statsförvaltningens funktioner i fråga om statens ämbetsverk (VN/11537/2021). Rekommendationen har utarbetats för situationer där man överväger inrättandet av en ny organisation eller organiseringen av en ny uppgift, den nuvarande organisationens funktionsduglighet eller omorganisering och andra väsentliga ändringar i verksamhetsprinciperna. Enligt rekommendationen ska offentliga förvaltningsuppgifter inom statsförvaltningen av konstitutionella skäl i huvudsak organiseras så att de sköts av ämbetsverk.

2.1.2 Business Finlands verksamhet i nuläget

Syftet med Business Finlands verksamhet är i enlighet med lagen om Business Finland att med innovationer och teknik som medel hjälpa näringar att förnya och utveckla sig samt att främja internationellt nätverkande och förbättra arbetslivets kvalitet. Verksamhetens syfte är dessutom att öka mervärdet, stärka tillväxten i näringslivet och den internationella konkurrenskraften, öka exporten och utländska investeringar och kapitalplaceringar i Finland, öka turismen från utlandet till Finland samt på längre sikt förbättra produktiviteten och skapa sysselsättning och välstånd. Business Finland är en central offentlig aktör vid forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering, främjande av exporten och företags internationalisering, främjande av utländska investeringar samt främjande av turism från utlandet. Dessutom sköter finansieringsverket vissa uppgifter som stadsbidragsmyndighet i anslutning till närings-, energi- och miljöpolitiska stöd.

Finansieringsverkets och bolagets uppgifter har fastställts i lagen om Business Finland samt i förordningen om Business Finland, som kompletterar lagens bestämmelser. Det centrala målet för reformen av Business Finland, som trädde i kraft vid ingången av 2018, var att finansieringsverket sköter de uppgifter som är inriktade på ledning, strategi och myndighetsuppgifter, medan bolaget sköter de uppgifter som gäller den operativa kundserviceverksamheten. Helheten Business Finland, som bildas av finansieringsverket och bolaget, betjänar såväl i Finland som internationellt finländska företag som söker tillväxt genom internationalisering, finländska högskolor och forskningsorganisationer som stöder reformer av näringslivet samt organisationer inom offentliga och tredje sektorn, utländska aktörer som bereder investeringsprojekt inriktade på Finland samt turismbranschen.

Bolaget producerar tjänster som hör samman med finansieringsverkets uppgifter enligt ett serviceavtal som upprättas med finansieringsverket och får finansiering med stöd av serviceavtalet ur statsbudgeten. I reformen av Business Finland övertog bolaget det tidigare Finpro Oy:s funktioner, dvs. främjande av export och internationalisering, utländska investeringar i Finland samt turism från utlandet. Bolaget svarar också för kundservicen i den inledande fasen i Business Finlands kundrelationsprocess och för kartläggning av potentiella kunders servicebehov i samarbete med andra aktörer i nätverket Team Finland. Bolaget svarar också för Business Finlands kundvärkning, insamling och produktion av kunduppgifter, aktivering av kundkretsen samt marknadsföring av Business Finlands tjänstepalett och finansieringsmöjligheter.

I enlighet med serviceavtalet producerar bolaget expert- och rådgivningstjänster för de andra faserna i kundprocessen samt svarar för produktionen av sådana informations- och rådgivningstjänster som finansieringsverket behöver för att fatta finansieringsbeslut. Främjandefunktioner, såsom nätverks-, aktiverings- och rådgivningsfunktioner, utförs i huvudsak i bolaget. Främjande av innovationer och export är en sådan uppgift som bolaget utför på operativ nivå under ledning

av finansieringsverket och i samarbete med andra aktörer i nätverket Team Finland. Vid beredningen av finansieringsbeslut och andra beslut som rör finansieringen använder sig finansieringsverket av bolagets information om kunder och projekt. Riksdagens ekonomiutskott har i samband med behandlingen av regeringens proposition som gällde lagen om Business Finland (RP 158/2017 rd) förutsatt att bolagets bransch och uppgifter preciseras i en statsrådsförfordning för att de tjänster som bolaget erbjuder inte ska kunna utsträckas till sådana tjänster som erbjuds på den konkurrensutsatta marknaden (se EkUB 21/2017 rd).

Vid sidan av finansieringsverket kan enligt lagen om Business Finland även bolaget under handledning och övervakning av finansieringsverket fatta beslut som omfattas av så kallade de minimis-villkoren (bevillnings-, ändrings- och utbetalningsbeslut) och vars värde inte överskrider 100 000 euro. I praktiken har dessa finansieringsbeslut i huvudsak överförts på bolaget från ingången av 2019. Finansieringsverket beslutar om återkrav, inställning av utbetalning, avslutande av utbetalning och granskning av stödtagarna när det gäller statsunderstöd som beviljats av både finansieringsverket och bolaget. Omprövning av bolagets finansieringsbeslut får begäras hos finansieringsverket.

2.1.3 Ändringar i Business Finlands verksamhet efter organisationsreformen

Förutom de beredda och föreslagna ändringarna i lagstiftningen om Business Finland sköter arbets- och näringsministeriet som ett led i sin på lagen om Business Finland baserade styr- och tillsynsuppgift styrningen av beredningen av de ändringar som hänför sig till Business Finlands kundrelations- och finansieringsprocesser, särskilt för att säkerställa att processerna samt bolagets anställdas uppgifter i anslutning till dem uppfyller kraven i lagstiftningen.

Viktiga förändringar som redan genomförts på verkställande nivå är att arbetsledningen i fråga om de personer som föredrar finansieringsbeslut vid finansieringsverket har ändrats från och med den 1 september 2019 så att alla personer som föredrar finansieringsbeslut vid finansieringsverket är placerade vid finansieringsverket, och hela chefskedjan upp till generaldirektören består av personer i arbetsavtalsförhållande och tjänsteförhållande hos finansieringsverket. Samtidigt har också praxis för att utse finansieringsgruppen med anknytning till finansieringsverkets finansieringsverksamhet ändrats: finansieringsverket utser den grupp som bereder finansiella ärenden som vilar på finansieringsverkets ansvar (*finansieringsgrupp*). Efter dessa ändringar kan det således inte uppstå en situation där bolaget skulle ha arbetsledningsansvaret för personer som handlägger finansieringsansökningar vid finansieringsverket eller för utseende av finansieringsgruppen. Som ett led i de ändringar som genomförts på verkställande nivå vid Business Finland har uppgiftsbeskrivningarna för dem som handlägger finansieringsansökningar uppdaterats och precisats. År 2021 tog Business Finland i bruk en ny strategi och genomförde på grund av de ändringar i sin organisation, men reformerna har inte påverkat uppgiftsfördelningen mellan finansieringsverket och bolaget.

Business Finlands verksamhet utvärderades efter att Business Finland hade verkat ungefär tre och ett halvt år (arbets- och näringsministeriets publikationer 2021:46). Enligt utvärderingen har reformen inneburit att förvaltningens resurser har lättats upp och resurser har flyttats närmare kundgränssnittet, särskilt utlandsnätverket. Genom reformen har de servicestigar som erbjuds kunderna fått ökad betydelse och reformen har möjliggjort en mer heltäckande tjänstepalett under samma organisation. De interna effektivitetsfördelar som eftersträfvats genom reformen är emellertid inte uppenbara, och den administrativa bördan har ökat åtminstone jämfört med en enda enhetlig organisation. Det är emellertid inte länge sedan reformen genomfördes, och verksamhetsmodellens effektivitet, synergifördelar och förändrade slagkraft kommer att synas tydligare i ett senare skede.

2.2 Nuläget beträffande serviceplattformen för offentlig arbetskrafts- och företagsservice

2.2.1 Målen som gäller utbildnings- och arbetsrelaterad invandring

Utbildnings- och arbetsrelaterad invandring har en växande befolkningspolitisk, men också sysselsättnings-, närings- och innovationspolitisk betydelse för att stärka Finlands kompetenskapital och konkurrenskraft samt skapa nya arbetsplatser och innovationer. Finland behöver invandring av studerande och arbetskraft för att trygga en hållbar välfärd. Finlands allt långsammare befolkningsökning, snabbt åldrande befolkningsstruktur och krympande befolkning i arbetsför ålder medför utmaningar för försörjningskvoten, tillgången på arbetskraft och en minskning av hållbarhetsgapet. Den krympande befolkningen i arbetsför ålder försämrar den ekonomiska försörjningskvoten och innebär utmaningar för tillgången på arbetskraft. Den mest hållbara metoden att stärka de offentliga finanserna på lång sikt är ökad sysselsättning, inklusive arbetsrelaterad invandring. Utan invandring minskar Finlands befolkning i arbetsför ålder med tiotusentals varje år och på 2000-talet skulle antalet arbetstagare ha minskat utan den främmandespråkiga arbetskraften.

Statsminister Sanna Marins regering har som mål att främja arbets- och utbildningsrelaterad invandring. I enlighet med de mål som är inskrivna i regeringsprogrammet är avsikten att göra Finland till en internationellt attraktiv plats för studier, forskning och investeringar. I regeringsprogrammet är prioriteringen i fråga om arbetskraftsinvandring att få arbetskraft till branscher där det råder brist på sådan samt att få experter, studerande och forskare till spets- och tillväxtbranscher inom forskning, utveckling och innovationer (nedan *FUI-verksamhet*). I enlighet med skrivningen ska Business Finlands Talent-verksamhet (den nuvarande Work in Finland-funktionen) fortsätta och stärkas för att stödja att internationella experter flyttar till Finland och att deras expertis används för att främja företags tillväxt, internationalisering och förnyelse samt ökade investeringar. Syftet med Business Finlands Work in Finland-funktion är att främja utländska experters sysselsättning i Finland. Work in Finland-funktionens mål är att förbättra förmågan att med hjälp av arbetskraftsinvandring svara på Finland hållbarhetsgap och ekonomiska försörjningskvot samt att stödja tillgången på kvalificerad arbetskraft och matchningen på arbetsmarknaden. Verksamhetens mål är att skapa en kundorienterad serviceprocess över organisationsgränserna i anslutning till internationell rekrytering och lockande av experter för såväl person- som arbetsgivarkunder. Målet är dessutom att stärka Finlands landsbild bland experter som är intresserade av att arbeta i Finland samt att uppmuntra arbetstagare att rekrytera internationella experter och internationalisera sin personal.

Regeringen har gått in för ett sysselsättningsmål på 75 procent i en situation där världsekonomin utvecklas normalt och den inhemska ekonomin återspeglar den globala utvecklingen. För att sysselsättningsmålet ska nås krävs det dels åtgärder som främjar arbetsutbudet och efterfrågan på arbete, dels åtgärder som lindrar matchningsproblemet på arbetsmarknaden, till exempel genom att arbetsmarknadsfärdigheterna hos de invandrade som redan finns i landet förbättras, och arbetskraftsinvandringen ökas i synnerhet när det gäller kvalificerad arbetskraft.

Europeiska kommissionens mål är att EU:s talangpool (*Talent Pool*) som är avsedd för tredje-landsmedborgare ska tas i bruk sommaren 2023. EU:s talangpool är en del av EU:s kompetens- och talangpaket (*Skills and Talent Package*), som offentliggjordes den 27 april 2022. I pilotfasen av EU:s talangpool, som inleds hösten 2022, har man stannat för att använda EURES-portalen (*European Employment Services*). I talangpoolens pilotfas identifierar sig användaren på samma sätt som i EURES-portalen. Målet är att talangpoolen ska kopplas till nationella talangpoolplattformar, i Finlands fall Jobbmarknaden, för att plattformen ska kunna vara så kundorienterad som möjligt.

2.2.2 Lagstiftning och praxis

De nya bestämmelserna om arbets- och näringsförvaltningens riksomfattande informations-systemtjänster (lagen om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, 337/2022) trädde i kraft den 23 maj 2022. Syftet med de nya bestämmelserna var att göra det möjligt att ta i bruk en ny serviceplattform som tillhandahålls av det allmänna. Syftet med den nya serviceplattformen är bland annat att förbättra matchningen av arbetstagare och arbetstillfällen samt effektivisera arbetsförmedlingen. I enlighet med 13 a kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice tillhandahålls på serviceplattformen offentlig arbetskrafts- och företagsservice enligt den lagen. Serviceplattformen är dessutom en öppen tjänst där en person till stöd för sin sysselsättning kan skapa och publicera en presentation om sig själv (*jobbsökarprofil*).

I 13 a kap. 2 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivs det om skapande av en jobbsökarprofil och uppgifter om den. Enligt 1 mom. kan en person skapa en jobbsökarprofil utan att registrera sig som arbetssökande. Skapandet av en jobbsökarprofil förutsätter inloggning på serviceplattformen. Inloggningen förutsätter stark autentisering och godkännande av användningsvillkoren för plattformen. Enligt 2 mom. beslutar den som skapar en jobbsökarprofil vilka uppgifter den ska innehålla. Jobbsökarprofilen kan innehålla uppgifter om personens utbildning, arbetserfarenhet, övriga kompetenser och arbetsönskemål. Dessutom kan den innehålla en fritt formulerad presentation av den som skapat profilen och länkar till tjänster utanför serviceplattformen. Profilen får inte innehålla uppgifter som enligt lag är sekretessbelagda. Innan en fritt formulerad presentation och länkar läggs till ska administratören för plattformen informera den som skapat profilen om de begränsningar som gäller för de uppgifter som ingår i dessa och om konsekvenserna för skyddet av hans eller hennes personuppgifter. Enligt 3 mom. kan personen när som helst redigera eller radera uppgifter i sin jobbsökarprofil eller radera en jobbsökarprofil som han eller hon har skapat.

I 6 § i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019, *lagen om digitala tjänster*) föreskrivs det om elektronisk identifiering av dem som använder myndigheternas digitala tjänster. Enligt lagens 6 § 1 mom. kan myndigheterna kräva elektronisk identifiering av en användare av digitala tjänster endast om det behövs för att säkerställa användarens åtkomsträttigheter i anslutning till en tjänst eller dess datainnehåll eller på grund av rättsverkningarna av en åtgärd som utförs i tjänsten. Som motivering till bestämmelsen konstateras i regeringens proposition (RP 60/2018 rd, s. 69) att syftet med bestämmelsen är att styra myndigheterna i användningen av elektronisk identifiering och att förenhetliga grunderna och förfarandena för identifiering. Det är meningen att bestämmelsen ska vägleda myndigheterna att bedöma när en tjänsteanvändare behöver identifieras för att åtkomsträttigheterna ska kunna utredas och säkerställas, och att den dessutom ska ge vägledning i situationer där en tjänst möjliggör åtgärder som kan vara förknippade med betydande rättsliga verkningar för de intressen, rättigheter eller skyldigheter som en kund inom förvaltningen har. Avsikten med bestämmelsen är att understryka att tjänsteanvändarna inte aktivt behöver identifieras genom något särskilt identifierings- eller inloggningsförfarande för alla digitala tjänster eller i alla kundsituationer, utan att behovet av identifiering ska bedömas från fall till fall utifrån respektive tjänst och arten av de funktioner som ingår i den. Identifieringssättet anges inte i bestämmelsen utan det får enligt motiveringen till regeringens proposition myndigheterna bedöma. Bestämmelsen om ovannämnda starka autentisering i 13 a kap. 2 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice är en specialbestämmelse i förhållande till bestämmelserna om elektronisk identifiering i lagen om digitala tjänster.

Vid bedömningen av identifieringssätt är det dock skäl att i enskilda fall beakta det som föreskrivs i 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster. Myndigheten ska utifrån behovet och en riskbaserad bedömning kunna välja det identifieringssätt som behövs för tjänsterna i fråga, till exempel stark autentisering eller identifiering med användarnamn och lösenord. I motiveringen till bestämmelsen nämns exempel på när identifiering kan krävas. En myndighet föreslås kunna kräva stark autentisering till exempel när en användare i en tjänst kan se uppgifter om sig själv eller i situationer där man behöver försäkra sig om en persons identitet, när det i en tjänst går att vidta betydande åtgärder som kan vara förknippade med avsevärda konsekvenser för en persons intressen, rättigheter och skyldigheter.

I 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster sägs att om det är möjligt att få se och använda sekretessbelagt datainnehåll i en digital tjänst, ska tjänsteanvändaren identifieras med hjälp av en sådan tjänst för identifiering av fysiska personer som avses i 3 § 1 mom. 4 punkten i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016), med hjälp av stark autentisering som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009) eller av vägande och motiverande skäl med hjälp av någon annan motsvarande informationssäker identifieringstjänst. Enligt motiveringen i regeringens proposition om bestämmelsen (RP 60/2018 rd, s. 70) är syftet med bestämmelsen att göra kraven tydligare särskilt när det gäller användningen av stark autentisering och att samtidigt främja en informationssäker kommunikation med myndigheterna. Identifieringsmetoden kopplas inte enbart till förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster, utan kravet på identifiering kan uppfyllas också genom någon annan metod för stark autentisering och verktyg som grundar sig på en sådan metod. I motiveringen till regeringens proposition nämns att stark autentisering ska användas till exempel i tjänster där användaren kommer åt att se eller hantera uppgifter om sitt hälsotillstånd, andra uppgifter inom särskilda kategorier av personuppgifter, uppgifter om en klientrelation i socialvården, uppgifter om elevvård samt företags- och yrkeshemligheter.

I 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, *offentlighetslagen*) föreskrivs det om sekretessbelagda myndighetshandlingar. Enligt 24 § 1 mom. 25 punkten är handlingar som innehåller uppgifter om en enskild kund hos arbetsförvaltningen samt de förmåner eller stödåtgärder eller den service för arbetsförvaltningens enskilda kunder denne erhållit sekretessbelagda. Enligt 32 punkten är handlingar som innehåller uppgifter om en persons politiska övertygelse eller uppgifter om åsikter som personen har uttalat privat eller uppgifter om någons levnadssätt, deltagande i föreningsverksamhet eller fritidssysselsättningar, familjeliv eller andra med dem jämförbara personliga förhållanden sekretessbelagda.

I regeringens proposition med förslag till lagstiftning om behandling av kunduppgifter inom arbets- och näringsförvaltningen och om en serviceplattform (RP 225/2021 rd) konstateras det i specialmotiveringen till 13 a kap. 2 § om skapande av en jobbsökarprofil att vem som helst kan skapa en jobbsökarprofil och av profilen framgår inte om personen är registrerad som arbetssökande eller arbetslös. I motiveringen till regeringens proposition beskrivs förhållandet mellan begreppen en enskild kund inom offentlig arbetskrafts- och företagsservice och en enskild kund hos arbetsförvaltningen enligt offentlighetslagens sekretessgrunder. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande om regeringens proposition (GrUU 14/2022 rd) konstaterat att enligt regeringens proposition (s. 89) är de uppgifter som registreras i serviceplattformens jobbsökarprofil inte sådana myndighetshandlingar som avses i offentlighetslagen. Det innebär i praktiken att offentlighetsprincipen enligt 12 § 2 mom. i grundlagen inte tillämpas på uppgifter som registrerats i serviceplattformen. Grundlagsutskottet noterar att med myndighetshandling enligt offentlighetslagen avses en handling som innehas av en myndighet och som har upprättats av myndigheten eller av någon som är anställd hos en myndighet eller som har inkommit till en myndighet för behandling av ett visst ärende eller i övrigt inkommit i samband med ett ärende som hör till myndighetens verksamhetsområde eller uppgifter. Den serviceplattform som nu

föreslås drivs av en myndighet. Enligt utskottets uppfattning finns det inte heller i de föreslagna bestämmelserna om hur jobbsökarprofilen ska sparas någon godtagbar grund för att uppgifterna i jobbsökarprofilen inte ska omfattas av offentlighetsprincipen.

2.2.3 Bedömning av nuläget

I regeringens proposition med förslag till lagstiftning om behandling av kunduppgifter inom arbets- och näringsförvaltningen och om en serviceplattform (RP 225/2021 rd) har kravet på stark autentisering motiverats med att autentisering behövs för att man ska kunna försäkra sig om att en profil har skapats av personen själv. Stark autentisering har således motiverats som en skyddsåtgärd som gäller personen och uppgifterna om honom eller henne. I regeringens proposition har kravet på stark autentisering inte motiverats desto mer med avseende på tillgången till tjänster. Under beredningen av regeringens proposition har man inte heller bedömt betydelsen av serviceplattformens jobbsökarprofil och matchningsfunktioner med avseende på de då fortfarande halvfärdiga åtgärderna i syfte att främja arbetsrelaterad invandring. I synnerhet konsekvenserna av kravet på stark autentisering för möjligheten för personer som från utlandet söker arbete i Finland att utnyttja jobbsökarprofilen för att på egen hand söka potentiella arbetsplatser har inte bedömts. I regeringens proposition har man inte heller uttryckligen motiverat kravet på stark autentisering i förhållande till de allmänna bestämmelserna om elektronisk identifiering i lagen om digitala tjänster. Det har alltså inte bedömts om det genom tillämpning av bestämmelser i lagen om digitala tjänster skulle ha varit möjligt att både ombesörja tillräckligt skydd för personuppgifter och möjliggöra mer omfattande tillgång till tjänsterna.

Utgångspunkten för elektronisk identifiering enligt 6 § i lagen om digitala tjänster är, bland annat med avseende på tillgången till tjänster, att myndigheten först ska ha en motiverad orsak att över huvud förutsätta elektronisk identifiering, och om det är möjligt att få se sekretessbelagt innehåll i en tjänst ska identifieringen göras i enlighet med kraven på stark autentisering eller med hjälp av någon annan motsvarande informationssäker identifieringsmetod. Stark autentisering kan användas även i andra situationer, men uttryckligen med avseende på tillgången till tjänster ska myndigheten se till att dess tjänst vid behov kan användas också med identifieringsmetoder som är tillgängliga på bredare basis eller att det finns alternativa sätt att uträtta ärenden på. Annan än stark autentisering kan i praktiken vara till exempel identifiering som baserar sig på endast användarnamn och lösenord eller eventuellt med någon ytterligare bekräftelsemetod. Dessutom använder de finska myndigheterna för närvarande identifieringstjänsten Finnish Authenticator (FinnAuth-identifiering) för utländska kunder. Den uppfyller inte kraven på stark autentisering, men kan betraktas som en sådan annan motsvarande informationssäker identifieringstjänst som avses i 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster. Identifiering med applikationen FinnAuth är avsedd för utlänningar som saknar finsk personbeteckning och finskt identifieringsverktyg. Den förutsätter en tillräckligt stark och tillförlitlig inledande identifiering i tjänsten med hjälp av antingen personens pass eller nationella identitetsbevis.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet som gett betänkande om regeringens proposition har i sitt betänkande (AjUB 3/2022 rd) konstaterat att sakkunniga ansåg att stark digital autentisering är motiverad med tanke på individens informationssäkerhet, men konstaterade samtidigt att autentiseringen väcker frågor om lika tillgång till tjänster. Enligt betänkandet anser utskottet det vara viktigt att arbets- och näringsministeriet följer hur de projekt för identifiering av personer som är under beredning framskrider och vilka konsekvenser de kan ha för förvaltningsområdet. Utskottet betonar dessutom att tillgängligheten till serviceplattformen bör innefatta bland annat olika språkversioner och lämplighet för invandrare samt att serviceplattformen bör svara mot olika branschspecifika behov (t.ex. matchningsfunktioner för konst- och kulturbranschen och de kreativa branscherna).

Arbets- och näringsministeriet har under den fortsatta beredningen av åtgärder för att främja arbetsrelaterad invandring bedömt att kravet på stark autentisering utgör i praktiken ett hinder för utlänningar som söker arbete i Finland att utnyttja jobbsökarprofilen på samma sätt som vad som är möjligt för finländare och dem som i Finland har beviljats ett verktyg för stark autentisering. Detta kan betraktas som en brist med avseende på förvaltningens serviceprincip och likabehandling, som även arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har uppmärksammat på ovan nämnt sätt.

Lagen om digitala tjänster förutsätter att stark autentisering eller en annan motsvarande informationssäker identifieringstjänst används endast när det är möjligt att få se sekretessbelagda uppgifter i tjänsten. När man bedömer om en jobbsökarprofil innehåller eller kan innehålla sekretessbelagda uppgifter måste man beakta andra bestämmelser i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och offentlighetslagens bestämmelser om sekretessgrunder. De uppgifter som den som skapat en jobbsökarprofil har fört in i sin profil är en handling som innehåller av myndigheten. Sålunda ska offentlighetslagens bestämmelser, inklusive sekretessbestämmelserna, tillämpas på dem. Den som skapat jobbsökarprofilen har på det sätt som avses i offentlighetslagen lämnat uppgifterna i sin jobbsökarprofil till myndigheten i ett ärende som hör till dess verksamhetsområde eller uppgifter, trots att syftet med skapandet av profilen inte är att inleda ett ärende hos myndigheten. Bestämmelsen i 13 a kap. 2 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice om att jobbsökarprofilen inte får innehålla sekretessbelagda uppgifter kan som sådan betraktas som tillräcklig garanti för att sekretessbelagda uppgifter inte i någon situation syns i tjänsten, varvid lagen om digitala tjänster inte förutsätter stark autentisering av användaren. Den som skapar jobbsökarprofilen beslutar vilka uppgifter han eller hon inkluderar i sin profil. Av denna orsak är det trots goda bruksanvisningar och information till dem som använder tjänsten möjligt att en profil åtminstone tillfälligt kan innehålla också sekretessbelagda uppgifter, eftersom övervakningen av profilerna till sin karaktär är efterhandsövervakning. Med stöd av vad som anförts ovan kan det anses möjligt att den som skapar en jobbsökarprofil inkluderar sådana uppgifter som hör till privatlivet och som avses i 24 § 1 mom. 32 punkten i offentlighetslagen i sin profil.

Bestämmelserna om serviceplattform och jobbsökarprofil i 13 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice har varit i kraft endast en kort tid. Trots detta är det motiverat att omvärdera de gällande bestämmelserna även med avseende på de gällande allmänna bestämmelserna, eftersom behoven av fortsatt utveckling av serviceplattformen och jobbsökarprofilen har lyft upp frågan om det i alla situationer är nödvändigt att kräva stark autentisering av den som skapar en jobbsökarprofil.

3 Målsättning

Riksdagens biträdande justitieombudsmans beslut av den 19 mars 2019 (EOAK/883/2018), statens revisionsverks laglighetsgranskningsberättelse (11/2019) samt utvärderingen av Business Finland (arbets- och näringsministeriets publikationer 2021:46) har föranlett behov av att precisera bolagets offentliga förvaltningsuppgifter samt ansvar och skyldigheter i lagstiftningen. Propositionens mål är att precisera de offentliga förvaltningsuppgifter som bolaget sköter för att säkerställa att de baserar sig på ett bemyndigande enligt 124 § i grundlagen.

Ett syfte med propositionen är också att göra vissa sådana ändringar i lagen om Business Finland som har visat sig nödvändiga efter att lagstiftningen om Business Finland har varit i kraft över fyra år. Bolagets uppgifter utökas med främjande av experters invandring till Finland. I anslutning till denna uppgift som föreslås för bolaget är propositionens mål också att förbättra likabehandlingen av kunder hos offentlig arbetskrafts- och företagsservice så att en större kundkrets än nu ska ha möjlighet att skapa en jobbsökarprofil.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att bolagets uppgifter utökas med främjande av experters invandring till Finland. I själva verket är uppgiften inte ny, eftersom bolaget sköter denna uppgift redan nu som en del av främjandet av företags internationalisering (Work in Finland-funktioner, Talent-funktioner). Bolaget sköter uppgiften som gäller främjande av experts invandring tillsammans med närings-, trafik- och miljöcentralerna (nedan *NTM-centralen*) samt UF-centret och arbets- och näringsbyråerna. UF-centrets uppgifter som hänför sig till internationell rekrytering blir arbets- och näringsstjänster genom reformen 2024, och denna uppgift för bolaget kommer att samordnas med UF-centrets nya uppgifter.

I propositionen preciseras bolagets uppgifter som definieras i lagen om Business Finland och förutsättningarna för att sköta dem. Strävan med preciseringarna är att säkerställa att det föreskrivs tillräckligt exakt och noga avgränsat om skötseln av bolagets offentliga förvaltningsuppgifter och förutsättningarna för detta på lagnivå i enlighet med 124 § i grundlagen. Bolagets preciserade offentliga förvaltningsuppgifter gäller bland annat uppgifter som stödjer finansieringsverkets verksamhet. I lagen preciseras också bestämmelserna om tjänsteansvar och skadeståndsansvar för bolagets anställda som sköter offentliga förvaltningsuppgifter. I lagen föreskrivs om överföring av en del av bolagets uppgifter och anställda till finansieringsverket.

I propositionen föreskrivs det om nya skyldigheter att lämna uppgifter och rättigheter att få uppgifter i fråga om sekretessbelagda uppgifter. För bolaget föreskrivs skyldighet att lämna finansieringsverket sådana uppgifter som är nödvändiga för finansieringsverkets utlåten om uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare. I propositionen föreskrivs det om tystnadsplikt för bolagets anställda. I propositionen föreskrivs det dessutom om rätt för finansieringsverket att av Migrationsverket få de uppgifter som är nödvändiga för att ge finansieringsverkets utlåten i ärenden som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare.

I lagen företas också vissa mindre och delvis tekniska ändringar som gäller bland annat bestämmelserna om serviceavtal, finansieringsbeslut samt sökande av ändring i finansieringsbeslut.

Det föreslås att 13 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ändras så att specialbestämmelserna om identifiering av serviceplattformens användare slopas och så att i fortsättningen tillämpas 6 § i lagen om digitala tjänster på identifiering av användaren, vilket skulle göra det möjligt att under de förutsättningar som föreskrivs i lagen om digitala tjänster använda även någon annan informationssäker identifieringstjänst än stark autentisering. I fortsättningen ska det vara möjligt att skapa och publicera en jobbsökarprofil även för andra personer än sådana som har möjlighet att få sådana verktyg för stark autentisering enligt i Finland tillämplig lagstiftning som tillhandahålls i Finland och som används i finska myndigheters tjänster.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Bolagets uppgift att främja experters invandring till Finland

I 11 § 1 mom. 7 punkten i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland föreskrivs det att bolaget har till uppgift att främja experters invandring till Finland. UF-centrets

uppgifter som hänför sig till internationell rekrytering blir arbets- och närings tjänster genom reformen 2024. I fortsättningen bildar Business Finland och UF-centret tillsammans den statliga Work in Finland-funktionen, som sköter statens uppgift som gäller främjande av experters invandring samt internationell rekrytering. Business Finlands och UF-centrets Work in Finland-uppgifter samordnas till en kundorienterad helhet. Vid sidan av Business Finland hör det också till UF-centrets uppgifter att främja experters invandring som en del av Work in Finland-funktionen. UF-centret ska tillhandahålla tjänster för internationell rekrytering i hela landet i syfte att främja experters invandring och arbetskraftens internationella rörlighet.

I samband med reformen av arbets- och närings tjänsterna 2024 läggs arbets- och näringsbyråerna ner och kommunerna får en viktigare roll än tidigare när det gäller främjande av arbetskraftsinvandring och arbetsgivare- och personkundtjänster i anslutning därtill. Efter reformen blir riksomfattande tjänster som gäller internationell rekrytering och som förutsätter överregional samordning samt upphandlingen av dem kvar hos staten. Det blir statens uppgift att stödja kommunerna och kommunalt samarbete vid internationell rekrytering genom riksomfattande tjänster. När det gäller internationella rekryteringstjänster blir kommunernas uppgift efter reformen av arbets- och närings tjänsterna 2024 att sköta arbetsförmedling från Finland till utlandet och från utlandet till Finland. Till denna uppgift hänför sig att ge information och råd om möjligheter och tjänster samt lediga arbetsplatser i anslutning till internationell rekrytering. Vid internationell rekrytering ska kommunen eller sysselsättningsområdet samarbeta med Work in Finland-funktion, dit Business Finland hör. Arbets- och näringsbyråernas nuvarande arbetstillståndsärenden överförs till Migrationsverket i samband med reformen av arbets- och närings tjänsterna 2024. Det är väsentligt att Migrationsverket knyts till Work in Finland-funktionen särskilt med avseende på kundhandledning och kundrådgivning.

Överföringen av offentliga förvaltningsuppgifter från bolaget till finansieringsverket

I propositionen ingriper man inte i målet enligt 1 § 3 mom. i den gällande lagen om Business Finland, enligt vilket finansieringsverket och bolaget bildar en funktionell helhet, och de leds enligt en gemensam strategi. Ett mål för lagen om Business Finland var också att koncentrera de uppgifter som är inriktade på ledning, strategi och myndighetsuppgifter till finansieringsverket och de uppgifter som gäller den operativa kundserviceverksamheten till bolaget, och propositionen ingriper inte i denna utgångspunkt. Målet för de föreslagna lagändringarna är att precisera bolagets offentliga förvaltningsuppgifter. Bolagets uppgifter som innehåller element av utövning av offentlig makt överförs på finansieringsverket i egenskap av myndighet genom den omorganisering av Business Finlands verksamhet som lagändringarna innebär.

Efter lagändringarna ska bolaget inte ge detaljerad rådgivning eller bedöma enskilda företags finansieringsansökningar eller gemensamma projekts finansieringsansökningar när det gäller projekts möjligheter att få finansiering och deras slagkraft i fråga om den finansiering som finansieringsverket ansvarar för. Ändringen klarlägger bolagets behörighet, fastställer närmare hur enskilda företags finansieringsansökningar ska behandlas och säkerställer att kunderna behandlas lika i ärenden med anknytning till finansieringsansökningar när det gäller bolaget och finansieringsverket.

I nuläget har bolagets anställda kunnat företräda finska staten i vissa internationella organisations förvaltningsorgan. I och med lagändringarna kan Finlands internationella representationsuppdrag samt beredningen av Finlands ståndpunkter och den nationella samordningen i anslutning därtill skötas endast av finansieringsverkets anställda. Uppdragen kan anses ha drag av offentliga förvaltningsuppgifter. Av denna orsak överförs Finlands internationella representationsuppdrag från bolaget till finansieringsverket. De uppgifter som överförs är till exempel vissa

representationsuppdrag som hänför sig till Europeiska rymdorganisationen ESA:s förvaltningsorgan samt kommittéerna för EU:s ramprogram för forskning och innovation.

I propositionen ändras inte bestämmelserna om bolagets befogenheter att fatta finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren i den gällande lagen om Business Finland. Avsikten är emellertid att i framtiden ska arbets- och näringsministeriets styrning av Business Finland leda till att färre finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren fattas i bolaget medan fler sådana beslut fattas i finansieringsverket. Bolagets finansieringstjänster som hänför sig till FUI-verksamheten och som det föreskrivs om i statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (1444/2014) kan överföras från bolaget till finansieringsverket.

Rätt att få uppgifter

I 16 a § i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland föreskrivs det om finansieringsverkets rätt att få uppgifter av Migrationsverket i ärenden som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare. Lagändringen gör det lättare för myndigheterna att få information från varandra och främjar principen om att begära information av kunder hos förvaltningen bara en gång. I ärenden som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare minskar den administrativa bördan för såväl Business Finland som kunder hos förvaltningen när Business Finland inte längre behöver begära uppgifter av den som ansöker om tillstånd för beredningen av utlåtanden om fortsatta tillstånd. Migrationsverket ska sammanställa de uppgifter om den sökande och personer som hör till dennes team som ska överlämnas till finansieringsverket och som är nödvändiga för att finansieringsverket ska kunna avge utlåtande. Sammanställandet av uppgifterna för finansieringsverket ökar Migrationsverkets arbetsbörda i någon mån. Finansieringsverket har årligen gett uppskattningsvis 10–20 utlåtanden om fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare till Migrationsverket.

4.2.2 Konsekvenser för organisation och personal

Lagändringarna har konsekvenser för Business Finlands organisationsstruktur och personal. Konsekvenserna för organisation och personal hänför sig till personalöverföringar från bolaget till finansieringsverket samt till preciseringar av uppgifter och roller i både bolaget och finansieringsverket. Efter lagändringarna kan bolaget inte längre sköta vissa internationella representationsuppdrag, bedöma om det är möjligt att finansiera projekt som hör till finansieringsverkets ansvar eller ge detaljerad rådgivning i anslutning till detta, utan dessa uppgifter hör till finansieringsverket. För närvarande utför bolagets anställda de uppgifter som kommer att överföras som en del av sin befattningsbeskrivning i bolaget. En del av dessa anställda överförs till finansieringsverket för att sköta de uppgifter som överförs från bolaget. I och med omorganiseringen av bolagets uppgifter kan det också uppstå behov av att överföras vissa andra uppgifter till finansieringsverket.

Överföringen av bolagets uppgifter och personal genomförs enligt principerna för överlåtelse av rörelse. Sålunda ska överföringen av bolagets uppgifter och personal till finansieringsverket betraktas som överlåtelse av rörelse enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen oberoende av om överföringen av uppgifter och personal uppfyller kännetecknen på överlåtelse av rörelse enligt arbetsavtalslagen eller inte. Vid överlåtelsen av rörelse överförs bolagets anställda till finansieringsverket som så kallade gamla arbetstagare. Syftet med överlåtelsen av rörelse är att trygga rättigheterna och skyldigheterna för bolagets anställda som överförs samt till dem anslutna anställningsförmåner i samband med överlåtelsen. Efter lagens ikraftträdande överförs en del av bolagets uppgifter och personal till finansieringsverket före utgången av 2024 enligt principerna

för överlåtelse av rörelse. Personalarrangemangen genomförs i enlighet med samarbetsförfarandena.

Typen av anställningsförhållande för de anställda i bolaget som överförs ändras i princip inte i samband med överföringen, och därför står dessa anställda i arbetsavtalsförhållande även i finansieringsverket. När bolagets anställda har överförts till finansieringsverket kommer man emellertid att bedöma mer ingående om det i något fall är nödvändig att ändra typen av anställningsförhållande för överförda anställda till tjänsteförhållande. Exempelvis uppgifter i anslutning till fattandet av finansieringsbeslut förutsätter tjänsteförhållande i finansieringsverket. I nuläget har finansieringsverket anställda i såväl tjänsteförhållande som arbetsavtalsförhållande.

I samband med inrättandet av organisationen Business Finland överfördes personal från Innovationsfinansieringsverket Tekes till bolaget Business Finland 2018, då den personal som överfördes till bolaget började omfattas av den privata sektorns arbetspensionssystem i stället för statens pensionssystem. En del av de anställda som överfördes till bolaget beviljades en tilläggs-pension, för att det skulle vara möjligt att trygga en nivå på deras pensionsskydd som motsvarande statens arbetspensionssystem. Den personal som överförs från bolaget till finansieringsverket genom denna proposition överförs från den privata sektorns arbetspensionssystem till statens arbetspensionssystem. Finansieringsverket har inte möjlighet att ta tilläggs-pension som kompletterar statens arbetspensionssystem för de anställda som överförs. Förlusten av rätten till tilläggs-pension uppskattas beröra endast en liten del av de anställda i bolaget som överförs till finansieringsverket.

Propositionen inverkar på antalet anställda hos finansieringsverket och bolaget. Den närmare definitionen av bolagets offentliga förvaltningsuppgifter i propositionen medför ett behov av att överföra uppskattningsvis cirka 80 personer från bolaget till finansieringsverket. I slutet av 2021 hade Business Finland 713 anställda, varav 144 i finansieringsverket och 569 i bolaget (Business Finlands bokslut 2021). Lagändringarna kan antas orsaka en ny förändringssituation i helheten Business Finland, som kan påverka organisationens verksamhet tillfälligt. Överföringen av personal till finansieringsverket kommer också att kräva att de anställdas kunskaper utvecklas så att de motsvarar de nya arbetsuppgifterna.

En del av lagändringarna förutsätter inte att uppgifter överförs från bolaget till finansieringsverket, eftersom syftet med dessa ändringar är att det ska föreskrivas tydligare om bolagets verksamhet på lagnivå. Sådana uppgifter är till exempel bolagets uppgifter som hänför sig till rådgivning om användningen av finansieringsverkets digitala tjänster.

4.2.3 Ekonomiska konsekvenser

Genom propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland överförs en del av bolagets uppgifter och personal till finansieringsverket. Överföringen av uppgifter och personal bedöms orsaka kostnader av engångsnatur som gäller till exempel de tilläggsresurser som under förändringsprocessen behövs för att stödja överlåtelsen av rörelse och förändringsledningen, ändringarna i rättigheterna att använda informationssystem och användningen av konsulttjänster. Business Finland uppskattar preliminärt de ovannämnda kostnaderna av engångsnatur till cirka 950 000 euro. Om man blir tvungen att göra ändringar i Business Finlands kundrelationsprocesser som avviker från den nuvarande modellen kan detta medföra ändringar i Business Finlands informationssystem. Business Finland uppskattar preliminärt kostnaderna för ändringarna i informationssystemen till högst cirka en miljon euro. Kostnaderna av engångsnatur uppskattas i huvudsak infalla 2023, men eventuellt också 2024 beroende på omfattningen av de ändringar som görs i Business Finland.

Överföringarna av uppgifter och personal bedöms orsaka även bestående förändringskostnader, som följer av till exempel eventuellt stigande pensionsavgifter samt eventuellt stigande kostnader per enhet i fråga om bolagets försäkringsavgifter. De personer som överförs från bolaget till finansieringsverket kommer att ha längre semester samt kortare arbetstid än enligt deras nuvarande anställningsvillkor, vilket kan öka behovet av personresurser i finansieringsverket. Lönerna och vissa andra anställningsvillkor för de personer som överförs från bolaget till finansieringsverket kan skilja sig från lönerna för finansieringsverkets anställda, vilket kan föranleda behov av att bland annat förenhetliga personalens löner vid finansieringsverket. De personer som överförs från bolaget till finansieringsverket börjar omfattas av statens lönesystem (på finska *VPJ*), som används vid finansieringsverket. De anställda som överförs från bolaget inplaceras i VPJ-systemets kravnivåer och för dem fastställs en individuell lönedel. Business Finland uppskattar de bestående förändringskostnaderna preliminärt till cirka 500 000–900 000 euro per år. Arbetsgivarens lönebikostnader är högre i bolaget, varför överföringen av personal från bolaget till finansieringsverket medför kostnadsbesparingar.

Tilläggskostnaderna täcks i första hand med anslag under Business Finlands omkostnadsmoment eller vid behov genom omfördelningar.

Propositionen bedöms inte ha några betydande direkta konsekvenser för verksamheten i Business Finlands kundföretag. Ändringarna förtydligar uppgiftsfördelningen mellan finansieringsverket och bolaget, men de ändrar inte Business Finlands finansiering och andra offentliga företagstjänster som erbjuds företagen.

4.2.4 Samhälleliga konsekvenser

De centrala ändringarna i lagen om Business Finland går ut på att precisera bolagets offentliga förvaltningsuppgifter i överensstämmelse med kraven i 124 § i grundlagen. Propositionens förhållande till grundlagens 124 § behandlas i avsnittet Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning. Propositionen stärker tjänstemannaförvaltningsprincipen, när uppgifter som innehåller element av utövning av offentlig makt överförs från bolaget till finansieringsverket. De kunder som anlitar Business Finlands tjänster är i huvudsak juridiska personer, och därför har propositionen endast ringa indirekta konsekvenser för fysiska personers rättsliga ställning. Genom lagändringarna utvidgas bestämmelserna om tjänsteansvar till att omfatta offentliga förvaltningsuppgifter som bolaget sköter. Ur den enskilda medborgarens synvinkel förbättrar propositionen indirekt rätten till god förvaltning och rättsskydd enligt 21 § i grundlagen.

Lagändringarna kan leda till att Business Finlands servicenivå delvis förbättras ur kundernas synvinkel. Eftersom uppgifter som hänför sig till detaljerad och innehållsmässig rådgivning om finansieringsansökningar som vilar på finansieringsverkets ansvar samt bedömning av möjligheterna att finansiera projekt i fortsättningen kan skötas endast av finansieringsverkets anställda, får kunden så konsekvent och förutsägbar information och handledning som möjligt i de olika faserna av behandlingen av finansieringsansökan. Syftet med ändringarna är att förtydliga och förenhetliga Business Finlands tillvägagångssätt.

Genom ändringen av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice får en större kundkrets än nu möjlighet att skapa en jobbsökarprofil. Sålunda har den föreslagna ändringen positiva konsekvenser för kunderna inom offentlig arbetskrafts- och företagsservice när det gäller genomförandet av jämställdhet enligt 6 § i grundlagen. Den föreslagna ändringen stärker också den serviceprincip som hör till god förvaltning genom att behoven hos kunder inom offentlig arbetskrafts- och företagsservice beaktas bättre.

4.2.5 Konsekvenser för dataskyddet, offentligheten och sekretessen i fråga om handlingar

Genom propositionen överförs i synnerhet sådana uppgifter från bolaget till finansieringsverket som hänför sig till detaljerad kundrådgivning och bedömning av möjligheten att finansiera projekt samt vissa internationella representationsuppdrag för Finland. Genom propositionen börjar de handlingar som hänför sig till dessa uppgifter tydligare omfattas av offentlighetslagens tillämpningsområde, eftersom handlingarna i fortsättningen ska hanteras i finansieringsverket, som med stöd av offentlighetslagen har ställning som myndighet.

I 16 a § i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland föreslås rätt för finansieringsverket att av Migrationsverket få de uppgifter som är nödvändiga för att ge utlåtanen om fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare. Genom rätten att få uppgifter får finansieringsverket sekretessbelagda uppgifter av Migrationsverket, i vilka ingår företagshemligheter samt sådana personuppgifter som avses i den allmänna dataskyddsförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*). Finansieringsverket får sekretessbelagda uppgifter i samband med Migrationsverkets begäran om utlåtan om fortsatt tillstånd, och uppgifterna förs in i Business Finlands ärenderegister. I nuläget har finansieringsverket varit tvunget att begära dessa uppgifter direkt av den som ansöker om fortsatt tillstånd, varför finansieringsverket i praktiken inte kommer att få avsevärt mera uppgifter att föra in i Business Finlands ärenderegister än i nuläget när det gäller fortsatta tillstånd.

I 16 § 2 mom. i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland föreskrivs det om skyldighet för bolaget att trots sekretessbestämmelserna lämna finansieringsverket de uppgifter som är nödvändiga för lämnandet av finansieringsverkets utlåtan i ärenden som gäller uppehållstillstånd och fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare. Den föreslagna ändringen klarlägger finansieringsverkets rätt att få uppgifter om bolagets bedömningar av till exempel huruvida företaget uppfyller kriterierna för Tempo-finansiering. Dessutom föreskrivs i 16 § 4 mom. i propositionen om skyldighet för bolagets anställda att hemlighålla uppgifter som de har fått av ministeriet eller finansieringsverket med stöd av 16 § 2 mom. i lagen om Business Finland för skötseln av uppdrag enligt denna lag. Sålunda förtydligar och stärker den föreslagna ändringen hemlighållandet av uppgifter i bolagets verksamhet.

De ändringar som föreslås i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice bedöms inte orsaka några betydande förändringar i serviceplattformen eller arbets- och näringsförvaltningens övriga informationssystem. Eftersom den som skapar en jobbsökarprofil i fortsättningen ska identifieras på det sätt som lagen om digitala tjänster möjliggör, med hjälp av antingen stark autentisering eller någon annan motsvarande informationssäker identifieringsmetod, bedöms inte den föreslagna ändringen försämra skyddet för personuppgifter som ingår i jobbsökarprofilen.

4.2.6 Konsekvenser för sysselsättningen och arbetslivet

De ändringar som föreslås i 13 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice gör det möjligt att skapa jobbsökarprofiler och utnyttja Jobbmarknadens matchningsfunktion för en bredare användarkår, när det inte längre ska förutsättas enbart stark autentisering för att skapa en jobbsökarprofil. Den föreslagna ändringen har således positiva konsekvenser för bland annat utländska arbetstagares möjligheter att hitta arbete i Finland.

De förslag som ingår i propositionen bidrar till att svara på målen att främja arbets- och utbildningsrelaterad invandring och göra Finland till en globalt attraktiv plats för studier, forskning

och investeringar så att matchningen på arbetsmarknaden förbättras och underlättas. Att göra matchningsfunktionen tillgänglig för en bredare användarkår än för närvarande främjar den internationella dragningskraften när serviceplattformen kan användas på bredare basis även på andra sätt än genom stark autentisering, som alla potentiella användare av serviceplattformen inte använder. Dessutom gör de föreslagna ändringarna det möjligt att utöka utbudet av kompetent arbetskraft särskilt när det gäller utländska experter som aktivt söker sig till Finland, vilket är av särskild betydelse för arbetsgivare som försöker hitta kompetent arbetskraft.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

I propositionen preciseras bestämmelserna om bolagets offentliga förvaltningsuppgifter på det sätt som förutsatts i 124 § i grundlagen. I propositionen har till denna del beaktats riksdagens biträdande justitieombudsmans beslut (EOAK/883/2018) och VTV:s laglighetsgransknings (11/2019) rekommendation samt utvärderingen av Business Finland (arbets- och näringsministeriets publikationer 2021:46). I propositionen har strävan varit att säkerställa utgångspunkten enligt finansministeriets rekommendation om bolagisering så att det inte mellan finansieringsverket och bolaget uppstår en situation där bolagets verksamhet begränsar myndighetens prövningsrätt. I enlighet med rekommendationen har man i propositionen försökt beakta att arbets- och ansvarsfördelningen mellan ämbetsverket och bolaget ska vara tydlig som möjligt.

I det följande bedöms handlingsalternativen när det gäller ändringar i Business Finlands organisationsmodell.

Ansvar för beredningen av finansieringsbeslut överförs i sin helhet från bolaget på finansieringsverket

Under beredningen av regeringens proposition har man också bedömt ett alternativ där beredningsansvaret för finansieringsbeslut i sin helhet skulle överföras från bolaget på finansieringsverket. I enlighet med 14 § 2 mom. i den gällande lagen om Business Finland kan förutom finansieringsverket även bolaget fatta beslut som omfattas av de minimis-villkoren (bevilnings-, ändrings- och utbetalningsbeslut) och vars värde inte överskrider 100 000 euro. I det aktuella handlingsalternativet skulle finansieringsverket ensam svara även för beslut som omfattas av de minimis-villkoren. Bolaget skulle då sköta i första hand Business Finlands övriga operativa verksamhet, särskilt främjandeuppgifter och kundservice, där innovationer samt tjänster för att främja internationalisering och export förenas.

Det ursprungliga målet för lagen om Business Finland, som trädde i kraft vid ingången av 2018, var att reformera Tekes och Finpros verksamhet samt att bilda ett finansieringsverk och ett bolag som leds enligt en gemensam strategi och som bildar helheten Business Finland. Lagens utgångspunkt var att finansieringsverket ska svara för uppgifter i anslutning till ledningen och strategin samt myndighetsuppgifter och bolaget för operativa kundserviceuppgifter. Den gällande lagen om Business Finland gör det möjligt att fatta beslut som omfattas av de minimis-villkoren och som anknyter till statligt stöd i bolaget. I motiveringen till lagen ansågs det ändamålsenligt att överföra beslutsfattandet till bolaget på grund av de små stödbelopp som besluten gäller och på grund av den arbetsmängd som de medför (RP 158/2017 rd, s. 36). Antalet finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren har emellertid ökat i bolaget efter att den nuvarande lagen om Business Finland trädde i kraft. I praktiken har bolaget från början av 2019 fattat klart största delen av de finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren i Business Finland.

Alternativet där bolagets finansieringsverksamhet i sin helhet överförs på finansieringsverket skulle tydligare än de ändringar som föreslås i regeringens proposition motsvara de anmärkningar som framförts i riksdagens biträdande justitieombudsman beslut, VTV:s laglighetsgranskning och utvärderingen av Business Finland, eftersom beredningen av finansieringsbeslut i sin helhet skulle höra till finansieringsverket i egenskap av myndighet. Beredningen av finansieringsbeslut kan anses inbegripa offentliga förvaltningsuppgifter, av vilka en del också innebär utövning av offentlig makt. Alternativet motsvarar också finansministeriets rekommendation om bolagisering, där det sägs att om offentlig service för kundens del är förenad med ett omprövnings-, besvär- eller annat förfarande för sökande av ändring, förutsätts det särskilda ändamålsenlighetsgrunder om tjänsteproduktionen ordnas i privaträttslig form.

Grundlagsutskottet har i samband med stiftandet av den gällande lagen om Business Finland påpekat att med hänsyn till det allmänna exakthetskravet ska det entydigt framgå av lagen vem som har befogenhet att fatta beslut (se GrUU 50/2017 rd, s. 3). Om finansieringsverksamheten skulle överföras i sin helt från bolaget till finansieringsverket, skulle bolagets befogenhet att fatta finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren, som överlappar finansieringsverkets befogenhet, kunna strykas i 14 § 2 mom. i lagen om Business Finland. Detta skulle motsvara grundlagsutskottets åsikter om regleringens exakthet.

Alternativet skulle också stärka synergien och enhetligheten hos Business Finlands finansieringsprocess. När finansieringsverksamheten är uppdelad mellan två organisationer förverkligas de interna synergier inte nödvändigtvis till fullo i finansieringsprocessen. I brist på synergier har finansieringsverket och bolaget bedrivit överlappande verksamhet, vilket har lett till större resursbehov än en modell där de uppgifter som hänförs sig till beredningen av finansieringsverksamhet skulle skötas endast i finansieringsverket. I alternativet skulle innovationsfinansieringens kundstig genomföras inom ett serviceområde i finansieringsverket. Alternativet skulle förhindra att de uppgifter i kundgränssnittet som hänförs sig till finansieringstjänsterna, såsom rådgivning, delas upp på två separata organisationer. Sålunda skulle alternativet göra Business Finlands verksamhet mera kundorienterad och kundrådgivningen smidigare inom Business Finlands finansieringstjänster. I alternativet skulle dessutom hanteringen av finansieringsfullmakter och anslag samt bokföringen förenklas, eftersom arbetet och resursbehoven i anslutning till dessa skulle minska och samtidigt skulle riskerna för fel och anslagsöverskridningar minska.

I samband med beredningen av propositionen har företrädare för Business Finlands anställda påpekat att om nuläget fortsätter innebär det snävare arbetsbeskrivningar och sämre karriärutvecklingsmöjligheter för Business Finlands sakkunniga än i en modell där de uppgifter som hänförs sig till beredningen av finansieringsbeslut skulle vara koncentrerade till endast finansieringsverket. I en modell där en organisation ansvarar för beredningen av finansieringsbeslut skulle användningen av anställda och resurser mellan finansieringsverket och bolaget kunna förbättras. Detta handlingsalternativ skulle främja utnyttjandet av den information som uppkommer i samband med finansieringsverksamheten i finansieringsverket och bolaget och skulle minska problemen med informationstillgången mellan finansieringsverket och bolaget.

Detta handlingsalternativ skulle föra Business Finlands struktur närmare det tillstånd som föregick organisationsreformen, där verksamheten var delad mellan Tekes och Finpro. Även i detta handlingsalternativ skulle finansieringsverket och bolaget emellertid fortfarande utgöra en helhet som leds enligt en gemensam strategi. Handlingsalternativet kan anses orsaka en större förändring i Business Finlands organisation än den lösning som föreslås i denna regeringsproposition och det skulle således fördröja etableringen av Business Finlands nuvarande verksamhet samt personalens anpassning till den nuvarande organisationsmodellen. I nuläget fattas de minimis-finansieringsbeslut i bolaget av cirka 20 personer, som skulle bli tvungna att övergå till finansieringsverket i en modell där endast finansieringsverket skulle bereda finansieringsbeslut.

Sålunda skulle detta handlingsalternativ öka antalet anställda som överförs från bolaget till finansieringsverket jämfört med det antal anställda som uppskattas bli överförda i denna proposition.

Ur kundernas synvinkel kan handlingsalternativet leda till att servicenivån försämras samtidigt som synergier mellan olika de minimis-tjänster som bolaget tillhandahåller och andra tjänster som bolaget tillhandahåller för företag, såsom internationaliseringsrådgivning, minskar och till att företagets tillväxtsteg avbryts. Vissa av de finansieringstjänster som bolaget tillhandahåller hänför sig till främjande av företags internationalisering. Om finansieringsverksamheten skulle överföras till finansieringsverket i sin helhet, skulle kopplingen mellan bolagets finansieringstjänster i anslutning till internationalisering och den internationaliseringsrådgivning som bolaget tillhandahåller försvagas.

Fördelen med de minimis-finansieringsbeslut som bolaget fattat har varit att i bolaget har man snabbt och smidigt kunna organisera beviljandet av undantagsfinansiering till exempel i covid 19-situationen till följd av bolagets smidiga rekryteringsverksamhet. Med handlingsalternativet skulle man förlora möjligheten till smidigt rekrytering i bolaget i samband med undantagsfinansiering. Bolagiseringen av Business Finlands verksamhet har motiverats med de fördelar som bolagsformen möjliggör i samband med rekryteringsverksamhet samt med möjlighet att agera snabbt och flexibelt vid eventuella framtida bolagsarrangemang (se RP 158/2017 rd, s. 22–23). Dessutom har finansministeriet i sin rekommendation om bolagisering konstaterat att bolagsformen möjliggör en mer omfattande personalpolitisk flexibilitet än ämbetsverksformen (VM/1064/00.00.01/2018, s. 7). Enligt rekommendationen kan man i affärsverksformen uppnå en stark affärsmässig smidighet och personalpolitisk flexibilitet utan att emellertid förlora effektiv styrning (s. 3).

Avsikten är att överföra bolagets finansieringstjänster som omfattas av de minimis-villkoren från bolaget till finansieringsverket genom arbets- och näringsministeriets styrning, dock så att dessa tjänster inte överförs till finansieringsverket i sin helhet. Det är möjligt att förskjuta tyngdpunkten i de minimis-finansieringstjänsterna utan ändringar i lagen om Business Finland.

Business Finlands verksamhet överförs i sin helhet på finansieringsverket

I remissvaren från 2020 på utkastet till regeringens proposition till riksdagen om ändring av lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland nämndes som ett handlingsalternativ överföring av Business Finlands verksamhet i sin helhet från bolaget till finansieringsverket. I det aktuella alternativet skulle Business Finlands hela verksamhet ske inom ramen för ett ämbetsverk. I regeringens proposition med förslag till den nuvarande lagen om Business Finland (RP 158/2017 rd, s. 22) finns en motivering till varför man inte stannade för verksamhet inom ramen för ett ämbetsverk vid beredningen av lagen. Enligt motiveringen skulle man genom det alternativet bland annat förlora många av fördelarna med att driva verksamheten i bolagsform, såsom att verksamheten kan ändras och vid behov riktas om snabbt. I en omvärld som är stadd i snabb förändring kan en aktör i form av ett bolag som särskilt fokuserar på kundservice smidigare än ett ämbetsverk svara på de förändringar i kundernas servicebehov som är svåra att prognostisera. Enligt motiveringen till regeringens proposition erbjuder bolagsformen bland annat möjlighet att agera snabbt och flexibelt vid eventuella framtida företagsombildningar.

I beredningen av denna regeringsproposition har detta handlingsalternativ inte övervägts, eftersom det skulle undergräva de ursprungliga målen för lagen om Business Finland, som trädde i kraft vid ingången av 2018, där finansieringsverket och bolaget ingår i organisationsmodellen

som separata aktörer. Bakom propositionen ligger i synnerhet behovet av att precisera bolagets offentliga förvaltningsuppgifter på det sätt som förutsätts i 124 § i grundlagen samt att svara på de problem som iakttagits i Business Finlands verksamhetsmodell och i lagstiftningen. Sålunda är det möjligt att svara på de bakomliggande orsakerna till de lagändringar som bereds med lindrigare metoder, till exempel genom att ändra lagstiftningen om och verksamhetsmodellen för Business Finland, än genom att överföra bolagets verksamhet i sin helhet på finansieringsverket.

Utlandsnätverket kvarstår i bolaget

Business Finlands utlandsnätverks centrala uppgift är att tillhandahålla experttjänster samt lokal kompetens som beaktar förhållandena i landet för finländska företag som eftersträvar internationalisering. Enligt uppgifter i Business Finlands bokslut för 2021 omfattar Business Finlands utlandsnätverk över 150 experter i 34 stationeringsländer och 40 verksamhetsställen. Före Business Finlands organisationsreform svarade i huvudsak Finpro Oy för utlandsnätet, och i organisationsreformen överfördes uppgifterna på bolaget Business Finland. I 11 § 1 mom. 4–6 punkten i den gällande lagen om Business Finland fastställs bland annat bolagets uppgifter i anslutning till exporttillväxt och främjande av företags internationalisering, som Finpro Oy i huvudsak svarade för tidigare. Som ett sätt att organisera Business Finland kan man bedöma ett alternativ där bolaget skulle svara för Business Finlands utlandsnätverks verksamhet i enlighet med Finpros tidigare verksamhetsmodell och finansieringsverket å sin sida för Business Finlands övriga verksamhet, inklusive ovannämnda främjandepgifter, med undantag för de uppgifter som sköts i utlandsnätverket.

Att organisera utlandsnätverket i bolagsform skulle bidra till att behålla fördelarna med verksamhet i bolagsform, som är bland annat smidig organisationsstruktur, möjlighet att snabbt rikta om verksamheten samt flexibel rekryteringsverksamhet. Bolagets främjandepgifter enligt lagens 11 § 1 mom. har inte ansetts inbegripa offentliga förvaltningsuppgifter, och därför har det ansetts att dessa uppgifter kan skötas i bolaget. I detta handlingsalternativ skulle främjandepgifterna och utlandsnätverkets uppgifter fördelas på två olika organisationer. Detta skulle kunna leda till att synergierna mellan Business Finlands tjänster minskar och därför har man inte stannat för detta handlingsalternativ i beredningen av propositionen.

Den gällande uppgiftsfördelningen mellan finansieringsverket och bolaget kvarstår

Som ett handlingsalternativ kan man bedöma en modell där uppgiftsfördelningen mellan finansieringsverket och bolaget kvarstår oförändrad. Finansieringsverkets och bolagets uppgifter fastställs redan i den gällande lagen och förordningen om Business Finland. I den nuvarande lagens förarbeten angavs också att uppgiftsfördelningen mellan finansieringsverket och bolaget samt bolagets organisation preciseras medan genomförandet av reformen framskrider, dock fastställs uppgifterna i huvudsak i lagen (se RP 158/2017 rd, s. 5). Enligt lagens förarbeten har fördelningen av personal mellan ämbetsverket och bolaget uppskattats till 200 personer för ämbetsverket och 400 personer för bolaget efter stiftandet av lagen. Enligt Business Finlands bokslut för 2021 uppgick Business Finlands hela personal i slutet av 2021 till sammanlagt 713 personer, varav 144 personer vid finansieringsverket och 569 personer i bolaget. Det skulle alltså gå att delvis klarlägga finansieringsverkets och bolagets uppgifter genom att styra Business Finland så att bolagets uppgifter och personal överförs till finansieringsverket. I riksdagens biträdande justitieombudsmans beslut påpekas emellertid omständigheter som gör att man kan anse att efter stiftandet av lagen om Business Finland har det i praktiken överförts sådana offentliga förvaltningsuppgifter på bolaget beträffande vilka det inte till alla delar föreskrivs tillräckligt

exakt om i den gällande lagen om Business Finland på det sätt som förutsätts i 124 § i grundlagen. I VTV:s laglighetsgranskning och utvärderingen av Business Finland har det framförts synpunkter på Business Finlands organisationsstruktur som kan anses kräva att de offentliga förvaltningsuppgifterna preciseras på lagstiftningsnivå. Sålunda motsvarar detta handlingsalternativ inte tillräcklig dessa synpunkter på definitionen av bolagets offentliga förvaltningsuppgifter.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (RP 158/2017 rd, s. 13–18) ingår en internationell jämförelse med vissa konkurrentländer. I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om aktiebolaget Finpro Oy (RP 87/2015 rd, s. 4–5) ingick en jämförelse av Business Finland Ab:s föregångare Finpro Oy med motsvarande organisationer i utlandet.

6 Remissvar

6.1 Ändringen av lagen om Business Finland

Remissvaren 2020

Det utkast till regeringsproposition som bereddes 2020 var ute på remiss mellan den 1 och den 30 oktober 2020. Yttranden begärdes av statsrådets kanslis avdelning för ägarstyrning, justitieministeriet, finansministeriet, VTV, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf, Akava ry, FFC rf, STTK rf, Finlands näringsliv, Företagarna i Finland samt vissa professorer i författnings- och förvaltningsrätt. Begäran om utlåtande lades ut på arbets- och näringsministeriets webbplats (<https://tem.fi/sv/-/lagutkast-pa-remiss-business-finland-ab-s-offentliga-forvaltningsuppgifter-preciseras>).

Sammanlagt 11 aktörer yttrade sig. Responsen på utkastet till regeringsproposition var delvis kritisk. Remissvaren gällde bland annat definitionen av Business Finlands offentliga förvaltningsuppgifter. Enligt flera remissinstanser var bolagets samtliga offentliga förvaltningsuppgifter inte tillräckligt definierade på lagnivå eller så var uppgifterna oklart definierade, detta gällde särskilt bolagets roll i Business Finlands finansieringsprocess. Dessutom ansågs ändamålsenlighetsbedömningen av överföringen av offentliga förvaltningsuppgifter från finansieringsverket på bolaget vara bristfällig.

I remissvaren riktades kritik mot att det i utkastet till regeringsproposition byggdes upp en rättslig lösning utifrån Business Finlands nuvarande verksamhetsmodell samt finansieringsverkets och bolagets uppgiftsfördelning utan att verksamhetsmodellen hade granskats på nytt som en helhet. En del av remissinstanserna understödde att bolagets offentliga förvaltningsuppgifter skulle överföras på finansieringsverket i egenskap av myndighet, samt att ändamålsenligheten hos bolagiseringen av Business Finlands funktioner skulle omvärderas. I utkastet till proposition ingick en bestämmelse enligt vilken det skulle vara möjligt för bolaget att företräda finska staten i internationella organisationers förvaltningsorgan eller motsvarande internationella uppdrag. I remissvaren påpekades det att bolagets internationella representationsuppdrag borde preciseras och samtidigt borde man bedöma till vilken del bolaget kan sköta dessa uppgifter. I utlåtandena påpekades att det inte är möjligt att definiera offentliga förvaltningsuppgifter som ges utanför myndighetsapparaten enbart i serviceavtalet, utan det måste specificeras vilka uppgifter som

kan anförtros utomstående och under vilka förutsättningar i den lag som gäller förvaltningsuppgifterna. Eftersom offentliga förvaltningsuppgifter eventuellt skulle ha kunnat överföras också genom serviceavtalet, ansågs på grund av remissvaren att bestämmelserna om tjänsteansvar var alltför snäva i utkastet till regeringsproposition.

Utifrån remissvaren 2020 bearbetades utkastet till regeringsproposition under den fortsatta beredningen våren 2022 så att bolagets uppgifter preciserades i lagen och specialmotiveringen. Bestämmelsen om bolagets internationella representationsuppdrag ändrades så att arbets- och näringsministeriet eller finansieringsverket kan bemyndiga bolaget att sköta dessa uppgifter med beaktande av vissa internationella representationsuppdrag som bolaget inte kan sköta. Propositionen utökades med en ändamålsenlighetsbedömning av överföringen av offentliga förvaltningsuppgifter i fråga om bolagets preciserade uppgifter. I propositionen ströks omnämnandet av att det med stöd av serviceavtalet vore möjligt att överföra biträdande och tekniska uppgifter på bolaget. Förutom lagändringarna identifierades behov av vissa ändringar i Business Finlands organisationsmodell och experternas roller samt av att överföra vissa uppgifter från bolaget till finansieringsverket. Under den fortsatta beredningen beslöt man att överföra till exempel de uppgifter som hänför sig till bedömning av möjligheten att finansiera projekt samt till den detaljerade och innehållsmässiga projektrådgivningen samt vissa internationella representationsuppdrag från bolaget till finansieringsverket.

Remissvaren 2022

Efter den fortsatta beredningen ordnades en remissbehandling av det finskspråkiga utkastet till regeringsproposition mellan den 9 maj och den 1 juli 2022 och om det svenskspråkiga utkastet till proposition mellan den 30 maj och den 22 juli 2022. Yttranden om utkastet till regeringsproposition begärdes via tjänsten Utlåtande.fi, där också vem som helst fick yttra sig om utkastet till proposition. Begäran om utlåtande skickades till följande aktörer: Statsrådets kanslis avdelning för ägarstyrning, justitieministeriet, finansministeriet, utrikesministeriet, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Migrationsverket, Dataombudsmannens byrå, UF-centret, VTV, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf, ÅKAVA ry, FFC rf, STTK rf, Fackförbundet Pro, Finlands näringsliv, Företagarna i Finland, Business Finland Ab:s förtroendeombud samt vissa professorer i författnings- och förvaltningsrätt.

Sammanlagt 22 aktörer yttrade sig. I utlåtandena konstaterades det att definitionen av de offentliga förvaltningsuppgifter som föreslås för bolaget fortfarande är något oklar. Detta gällde i synnerhet bolagets uppgifter i finansieringsprocessen, som vilar på finansieringsverkets ansvar, samt huruvida bolagets uppgifter har faktisk betydelse när Business Finlands kunder väljs och gallras fram. I utlåtandena framfördes också olika bedömningar av karaktären av offentliga förvaltningsuppgifter hos de uppgifter som föreslås för bolaget. I vissa utlåtanden konstaterades det att bolagets uppgifter att stödja finansieringsverkets informationssystem och digitala tjänster borde preciseras för att det ska vara möjligt att bedöma dessa uppgifters karaktär av offentliga förvaltningsuppgifter. På grund av remissvaren ändrades förteckningen över bolagets offentliga förvaltningsuppgifter enligt 11 § 3 mom. i propositionen. Bolagets offentliga förvaltningsuppgifter utökades med rådgivning som gäller finansieringsverkets digitala tjänster medan bolagets uppgifter att stödja finansieringsverket vid produktion och spridning av information samt i anslutning till informationssäkerheten ströks. Riksdagens biträdande justitieombudsman konstaterade i sitt utlåtande att dennes avgörande i fråga om bolagets offentliga förvaltningsuppgifter har beaktats på behörigt sätt i utkastet till proposition, för i fortsättningen kan endast finansieringsverkets anställda sköta uppgifter som hänför sig till detaljerad och innehållsmässig rådgivning samt till bedömning av möjligheten att finansiera projekt i fråga om finansieringsansökningar som ankommer på finansieringsverkets ansvar.

I vissa utlåtanden ansågs att bestämmelsen om bolagets internationella representationsuppdrag är för vid och att det under den fortsatta beredningen borde beskrivas mer exakt i vissa uppdrag bolaget kan företräda Finland. På grund av remissvaren preciserades bestämmelsen så att endast arbets- och näringsministeriet har befogenhet att utnämna en anställd i bolaget att företräda Finland i internationella uppdrag, men ministeriet ska ha skyldighet att höra finansieringsverket före utnämningen. I bestämmelsen preciserades också förutsättningarna för att utnämna en anställd i bolaget till internationella representationsuppdrag. Dessutom fogades till propositionen ett bemyndigande att utfärda förordning, med stöd av vilket närmare bestämmelser får utfärdas om den information som ska ingå i en utnämning av en anställd i bolaget.

I utlåtandena framfördes olika åsikter om sätten att organisera Business Finlands verksamhet. I vissa utlåtanden föreslogs att bolagets finansieringsverksamhet i sin helhet borde överföras till finansieringsverket. I utlåtandena kritiserades att man under lagberedningen hade beslutat att förkasta det handlingsalternativ som tydligast svarade på kritiken mot sättet att organisera Business Finland (se avsnitt 5. Alternativa handlingsvägar). I utlåtandena ansågs också bolagets och finansieringsverkets överlappande befogenheter i fråga om finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren enligt 14 § 2 mom. vara problematiska. Under den fortsatta beredningen beslöt man att behålla bolagets befogenhet att fatta finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren i den aktuella paragrafen för att det i framtiden ska vara möjligt att utnyttja bolagets finansieringsbeslut till exempel i situationer som gäller undantagsfinansiering. Avsikten är emellertid att i framtiden överföra bolagets finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren till finansieringsverket genom arbets- och näringsministeriets styrning, vilket också skulle stärka lagens ursprungliga syfte att koncentrera Business Finlands myndighetsuppgifter till finansieringsverket.

Konsekvensbedömningen samt bedömningen av olika handlingsalternativ i regeringens proposition preciserades och breddades utifrån remissvaren. Konsekvensbedömningen utökades till exempel med ett avsnitt om propositionens konsekvenser för dataskyddet, offentligheten och sekretessen i fråga om uppgifter. Till avsnittet om olika handlingsalternativ fogades Business Finlands personalrepresentanters åsikter om propositionens konsekvenser för Business Finlands verksamhet.

I vissa utlåtanden framfördes detaljerade anmärkningar om dataskyddet och rätten att få uppgifter i utkastet till proposition. Utifrån utlåtandena ändrades och preciserades förslaget till 16 a § bland annat i fråga om grunden för behandling av personuppgifter och utnyttjandet av det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen tillåter. I propositionen preciserades dessutom motiveringen i fråga om nödvändig och proportionell behandling av personuppgifter samt behandlingens förenlighet med allmänt intresse. Bestämmelsen ändrades för att motsvara grundlagsutskottets etablerade utlåtandep Praxis i fråga om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter mellan myndigheter.

Kommentarer från justiekanslersämbetets förhandsgranskning 2022

Justiekanslersämbetet (JKÄ) kommenterade utkastet till regeringens proposition i samband med sin förhandsgranskning i november 2022. Enligt JKÄ råder det spänning mellan utnämningen av en anställd i bolaget till Finlands internationella representationsuppdrag och grundlagens bestämmelser om fördelningen av statliga uppdrag och internationella relationer. JKÄ förutsatte att bestämmelsen i propositionsutkastet preciseras så att utnämningen av en anställd i bolaget till representationsuppdrag begränsas till bolagets sakkunniguppgifter av främjande och teknisk karaktär som hör till Business Finlands verksamhetsområde och som inte innebär betydande utövning av offentlig makt. Bestämmelsen skulle också innehålla en karakterisering av vilka uppgifter som kan ingå i representationsuppdragen för en anställd i bolaget. Dessutom

förutsatte JKÄ att det beskrivs i motiveringen till propositionen hur kraven på god förvaltning tryggas i fråga om bolagets finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren och som bolaget svarar för med stöd av den gällande lagen om Business Finland.

På grund av JKÄ:s kommentarer fattades beslutet att stryka bestämmelsen om utnämning av en anställd i bolaget till internationella representationsuppdrag. Det var inte möjligt att begränsa bolagets representationsuppdrag i internationella organisationers förvaltningsorgan tillräckligt exakt på lagnivå eftersom bolagets representationsuppdrag är så mångsidiga. Dessutom var förhållandet mellan bolagets representationsuppdrag och förutsättningarna att sköta offentliga förvaltningsuppgifter oklart. Grundlagsutskottet har inte i sin tidigare utlåtandep Praxis bedömt överföringen av Finlands internationella representationsuppdrag till andra än myndigheter i ljuset av grundlagens 124 §. Det beslöts att Finlands internationella representationsuppdrag som bolaget skött i nuläget och som har drag av offentliga förvaltningsuppgifter överförs i sin helhet till finansieringsverket genom omorganiseringen av Business Finlands verksamhet. Dessutom fogades till propositionens motivering ett omnämnande av att kraven på god förvaltning tryggas i fråga om bolagets finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren.

Remissvaren om övergångsbestämmelserna 2022

Under den fortsatta beredningen av lagen om Business Finland preciserades på lagnivå de offentliga förvaltningsuppgifter som bolaget sköter. På grund av preciseringarna av bolagets uppgifter utökades propositionen med bestämmelser om överföring av bolagets uppgifter och anställda till finansieringsverket och ändrades avsnittet om konsekvenser för organisation och personal. Utkasten till övergångsbestämmelser och konsekvensbedömningsavsnittet var ute på remiss mellan den 16 och den 27 september 2022. Utlåtanden begärdes via tjänsten Utlåtande.fi, där också vem som helst hade möjlighet att yttra sig om propositionsutkastet. Remisstiden var kortare än normalt på grund av brådskan. Utlåtanden begärdes av samma aktörer som tidigare i maj 2022 hade ombetts yttra sig om utkastet till regeringens proposition om ändring av lagen om Business Finland. Dessutom begärdes utlåtanden av de aktörer som tidigare hade avgett utlåtande om det utkastet till regeringsproposition. Dessa aktörer var riksdagens biträdande justitieombudsman, Business Finland-finansieringsverkets personalföreningen BF JUKO-TEK ry, undervisnings- och kulturministeriet, Finnish Lapland Tourist Board ry, Bildningsarbetsgivarna rf, Arbetsgivarna för servicebranscherna rf (Palta) och Teknologiindustrin rf.

I det utkast till regeringsproposition som sändes på remiss föreslogs det att arbetsavtalsförhållandena för bolagets anställda skulle överföras till finansieringsverket utan att deras arbetsuppgifter skulle överföras till finansieringsverket. Enligt bestämmelserna skulle finansieringsverket ha rätt att besluta om arbetsuppgifterna och lönen för de anställda som överförs från bolaget. Den överförda personalens anställningsvillkor skulle till övriga delar bestämmas enligt den gällande lagstiftningen och statens tjänste- och arbetskolektivavtal. Överföringen av en anställd i bolaget till finansieringsverket skulle inte förutsätta samtycke, men den anställda skulle ha rätt att säga upp sitt arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för överföringen som alternativ till det arbete som erbjudits honom eller henne i finansieringsverket. I utkastet till regeringsproposition hade man inte stannat för att tillämpa bestämmelserna om överlåtelse av rörelse vid personalöverföringen, eftersom överföringen inte skulle uppfylla kännetecknen på överlåtelse av rörelse enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen. Arbetsuppgifterna för de anställda som överförs från bolaget ändras i finansieringsverket, och arbetsuppgifterna för de anställda som överförs från bolaget behöver därför inte överföras som sådana.

Sammanlagt 12 aktörer yttrade sig. I remissvaren understödde man i huvudsak att bolagets uppgifter och personal skulle överföras till finansieringsverket i form av överlåtelse av rörelse eller,

om kännetecknen på överlåtelse av rörelse inte uppfylls, med iakttagande av principerna för överlåtelse av rörelse. En överlåtelse av rörelse ansågs trygga de till anställningsförhållandena anslutna rättigheterna för den personal som överförs från bolaget till finansieringsverket. Risken med den modell som presenterades i utkastet till regeringsproposition ansågs vara att de anställas nuvarande anställningsvillkor försämrats. I vissa utlåtanden understödde man dock modellen enligt utkastet till regeringsproposition för överföring av bolagets uppgifter och personal bland annat därför att i den föreslagna modellen skulle det vara möjligt att överföra bolagets uppgifter och personal till finansieringsverket på ett med tanke på situationen lämpligt och ändamålsenligt sätt.

I vissa utlåtanden framfördes det i anslutning till bestämmelserna om överföring av bolagets uppgifter att uppgifter inte överförs från bolaget till finansieringsverket utan att endast uppgifter försvinner från bolaget. I remissvaren framfördes dessutom anmärkningar om övergångsbestämmelserna beträffande definitionen av myndigheternas uppgifter i ljuset av grundlagen. Den övergångstid på ett år för överföringen av uppgifter och personal som föreslogs i lagen understöddes i vissa utlåtanden bland annat för att Business Finland skulle kunna ändra sin verksamhet på ett kontrollerat sätt. I vissa utlåtanden motsatte man sig åter övergångstiden bland annat för att risken skulle vara att de anställda behandlas ojämlikt. I remissvaren ställdes också frågor i anslutning till övergångstiden, till exempel hur överföringen av uppgifter och personal inom ett år skulle genomföras i praktiken.

I remissvaren framfördes det att typen av anställningsförhållande för de personer som överförs från bolaget till finansieringsverket borde vara tjänsteförhållande, eftersom de uppgifter som överförs från bolaget till finansieringsverket inbegriper offentliga förvaltningsuppgifter. I remissvaren ställdes också frågor om fastställande av anställningsvillkoren och tilläggspension för den personal som överförs från bolaget till finansieringsverket. Om det inte är möjligt för finansieringsverket att ge de anställda som överförs från bolaget till finansieringsverket tilläggspension, framfördes i remissvaren att de anställda borde få kompensation för detta i penningar, till exempel i form av en löneförhöjning.

Under den fortsatta beredningen av propositionen beslöt man att ändra övergångsbestämmelserna så att på överföringen av bolagets uppgifter och personal tillämpas överlåtelse av rörelse enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen så att oberoende av om kännetecknen på överlåtelse av rörelse är uppfylla eller inte. Man beslöt att ändra propositionens bestämmelse om övergångstid så att bolagets uppgifter och personal överförs efter ikraftträdandet av lagen till finansieringsverket före utgången av 2024. Syftet med bestämmelsen är att trygga tillräcklig tid för Business Finland att genomföra behövliga ändringar i sin verksamhet. Till propositionens konsekvensbedömning fogades en beskrivning av fastställandet av tilläggspension för den personal som överförs från bolaget till finansieringsverket.

6.2 Ändringen av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

Utlåtanden om utkastet till proposition som gäller ändring av 13 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice gavs av finansministeriet, UF-centret, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata samt Finanssiala ry. Kommunikationsministeriet och justitieministeriet samt Konkurrens- och konsumentverket meddelade att de inte yttrar sig om propositionen.

UF-centret och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata understödde de föreslagna ändringarna. Även Finanssiala ry konstaterade i sitt utlåtande att man understöder de åtgärder som främjar och underlättar rekryteringen av utländska experter till Finland.

Finansministeriet framförde i sitt utlåtande att arbets- och näringsministeriet ytterligare borde bedöma behovet av att avvika från 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster. I utlåtandet konstaterades att i 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster tillåts användning av även annan än stark autentisering av vägande och motiverade skäl under förutsättning att det ändå är fråga om en informationssäker identifieringstjänst. I utlåtandet konstaterades dessutom att de tjänster som nämns i motiveringen till den föreslagna 13 a kap. 2 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas applikation Finnish Authenticator och det ersättande e-tjänstverktyget för utlänningar) kan betraktas som tämligen informationssäkra och att syftet med dessa tjänster är att göra det möjligt för utländska medborgare att uträtta ärenden på ett informationssäkert sätt bland annat hos finska myndigheter.

I finansministeriets utlåtande konstaterades dessutom att användningen av de identifieringstjänster som specificerats i propositionen vid inloggning i jobbsökarprofilen (av vägande och motiverade skäl) inte nödvändigtvis förutsätter avvikelse från 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster under förutsättning att arbets- och näringsministeriet bedömer de risker som hänför sig till dataskyddet och utifrån riskbedömningen kommer fram till att de nämnda tjänsterna kan användas av vägande och motiverade skäl. I finansministeriets utlåtande konstaterades dessutom att om arbets- och näringsministeriet anser att identifiering av arbetsgivaren inte kan tillåtas på något annat sätt än med hjälp av stark autentisering är det bra att föreskriva särskilt om detta, eftersom absolut krav på stark autentisering är ett undantag från vad som föreskrivs i lagen om digitala tjänster.

UF-centret konstaterade i sitt utlåtande att det anser att ett distansregistreringsverktyg för utlänningar inte lämpar sig för inloggning på plattformen. UF-centret ansåg att det är bra att det i propositionen nämns andra lämpliga metoder med vilkas hjälp kundorienterad inloggning och identifiering på serviceplattformen för skapande av en jobbsökarprofil kan möjliggöras. UF-centret påpekade i sitt utlåtande att för att främja matchning vore det ändamålsenligt om bestämmelserna skulle göra det möjligt även för experter på arbets- och näringsstjänster att söka och granska publicerade jobbsökarprofiler.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata föreslog i sitt utlåtande att även möjlighet att uträtta ärenden över gränserna skulle beaktas så att en utländsk användare kan identifiera sig med ett identifieringsverktyg enligt förordningen (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster som utfärdats av en annan EU-medlemsstat. Dessutom påpekade Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata i sitt utlåtande att e-tjänstverktyget för utlänningar är avgiftsbelagt samt att användningen av e-tjänstverktyget för utlänningar förutsätter med stöd av den lagstiftning om reform av personbeteckningen som är under beredning (VN/25041/2020) att informationssystemet har förmåga att hålla isär identiteter som skapats genom distansregistrering från identifiering ansikte mot ansikte och kan förutsätta ändringar i informationssystemet.

I Finanssiala ry:s utlåtande konstaterades att man av propositionen får uppfattningen att användarnamn och lösenordskombination med eventuell tilläggsbekräftelse skulle vara ett tillräckligt sätt att identifiera den som skapat profilen och verifiera hans eller hennes identitet. I utlåtandet konstaterades också att staten i början av 2023 kommer att lansera digitalt identitetsbevis, identifieringsverktyg för fysiska personer (alternativt verktyg till digitalt identitetsbevis) samt e-tjänstverktyg för utlänningar på marknaden. Av dessa har de två förstnämnda åtminstone tillitsnivån väsentlig, dvs. de är så att säga förtroendenätsdugliga. Enligt Finanssiala ry:s åsikt borde man svara på de utmaningar i anslutning till skapandet av profiler, publicering och offentliggörande som förts fram i propositionen med hjälp av dessa kundoberoende lösningar.

Under den fortsatta beredningen har arbets- och näringsministeriet på grund av responsen bedömt behovet att avvika från bestämmelserna i 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster. Utifrån bedömningen har propositionen ändrats så att där föreskrivs inte separat om möjlighet att avvika från bestämmelserna i 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster när det är fråga om identifiering av den som skapar en jobbsökarprofil i samband med inloggning på serviceplattformen. De som skapar jobbsökarprofiler kan utöver stark autentisering identifiera sig på det sätt som 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster möjliggör med hjälp av någon annan informationssäker identifieringsmetod.

Sammandrag av utlåtandena samt utlåtandena finns på webbadressen: <https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM013:00/2020>.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland

1 §. *Finansieringsverket, bolaget och den av dessa bildade helheten Business Finland.* Det föreslås att 4 mom. ändras så att det i momentet hänvisas till Business Finland Venture Capital Ab i stället för aktiebolaget Tekes Venture Capital Ab. Tekes Venture Capital Ab:s namn ändrades till Business Finland Venture Capital Ab i samband med Business Finlands organisationsreform 2018. Det är fråga om en teknisk ändring av bestämmelsen. Business Finland Venture Capital Ab:s verksamhet baserar sig på lagen om statens helägda aktiebolag Business Finland Venture Capital Ab (967/2013).

11 §. *Bolagets uppgifter.* I den gällande paragrafens 1 mom. beskrivs bolagets främjandeuppgifter. Det föreslås att paragrafen utökas med ett nytt 2 mom., där det föreskrivs om bolagets självständiga uppgifter, och ett nytt 3 mom., där det föreskrivs om bolagets uppgifter som stödjer finansieringsverkets verksamhet.

Det föreslås att 1 mom. 6 punkten ändras så att i slutet av punkten görs en teknisk ändring av skiljetecknet.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. utökas med en ny 7 punkt, enligt vilken bolagets uppgift är att främja experters invandring till Finland. Uppgiften har redan ansetts ingå i bolagets uppgift enligt 11 § 1 mom. 4 punkten i den gällande lagen om Business Finland. Bestämmelsens syfte är att precisera bolagets nuvarande uppgift. I momentet avses med experter utländska yrkesutbildade, specialsakkunniga, tillväxtföretagare, forskare, studerande och återflyttare. Bolaget ska för sin del sköta den statliga Work in Finland-funktionen inom ramen för denna uppgift. Bolaget är en del av det nationella nätverket Talent Boost, vars syfte är att främja Finlands förmåga att locka och hålla kvar experter och hjälpa företag att hitta och rekrytera de internationella arbetstagare som de behöver. Från början av 2022 har Business Finlands Talent Boost-verksamhet samt andra uppgifter i anslutning till främjande av experters invandring koncentrerats till enheten Work in Finland. I bestämmelsen avses med främjande av experters invandring åtgärder i syfte att locka experter att flytta till Finland samt att utveckla servicestigar för experter och det operativa arbetet i anslutning här till. I denna uppgift för bolaget ingår också att främja internationell rekrytering. Bolaget ska för sin del ansvara för den servicehelhet som gäller internationell rekrytering tillsammans med UF-centret, NTM-centralerna och arbets- och näringsbyråerna. Bolagets uppgift ska samordnas med UF-centrets uppgifter i anslutning till internationell rekrytering, som kommer att förändras i och med reformen av arbets- och närings tjänsterna 2024.

Bolagets uppgift ska innefatta kommunikation, utvecklande av digitala tjänster och samordning av tjänsterna med nätverket Talent Boost, varigenom företagen ges stöd och information samt uppmuntras att anställda experter för att stödja tillväxt och internationalisering. Dessutom ska bolagets uppgift inbegripa information om landsbilden, marknadsföring och kampanjer som riktas till experter. Bolaget ska också länka utländska kompetenskoncentrationer och experter till tillväxt- och innovationssystem i Finland. Bolaget kan sköta denna uppgift för att stödja FUI-verksamhetens internationalisering och lockandet av investeringar. För att främja arbets- och studierelaterade invandring utvecklar Business Finland också långsiktiga partnerskap i utreseländerna. Bolaget ska svara för samordningen av samarbetet kring de regionala service- och samarbetsmodeller (*Talent Hub*) som hänför sig till internationella experter.

I paragrafens *nya 2 mom.* preciseras definitionen av de offentliga förvaltningsuppgifter som bolaget sköter självständigt utifrån den gällande lagen om Business Finland. I momentet konstateras i informativt syfte att till bolagets uppgifter hör de uppgifter enligt lagens 14 § 2 och 3 mom. som gäller finansieringsbeslut.

I paragrafens *nya 3 mom.* preciseras bolagets offentliga förvaltningsuppgifter när dessa uppgifter stödjer finansieringsverkets verksamhet. Också dessa uppgifter utgår från de uppgifter som bolaget sköter med stöd av den gällande lagen om Business Finland.

Enligt förslaget till 11 § 3 mom. 1 punkten ska bolaget samla in och producera information om marknaden samt Business Finlands kunder och deras projekt samt gör utredningar i anslutning till denna information. Projekten kan vara ett enskilt företags projekt eller forskningsorganisationers projekt eller gemensamma projekt för ekosystem som bildas av företag eller företag och forskningsorganisationer. Inom ekosystem delar olika sammanslutningar av företag och andra organisationer ett gemensamt mål och skapar genom samarbete mera värde än vad de kan åstadkomma ensamma. När bolaget samlar in eller producerar information eller gör utredningar i anslutning till informationen inför beredningen av finansieringsverkets beslut enligt 14 §, utför bolaget en uppgift som kan bedömas ha karaktären av offentlig förvaltningsuppgift.

De uppgifter som bolaget samlar in och producerar är sådana som behövs vid behandlingen av finansieringsverkets finansiella ärenden. Sådana uppgifter är till exempel beskrivningar av företags nuläge och ekonomiska situation, uppskattningar av företags storleksklass enligt EU-definition samt olika tillväxtvisioner för företag och uppgifter om deras förmåga. Bolaget kan också göra utredningar utifrån de insamlade och producerade uppgifterna vilkas syfte är att stödja finansieringsverket vid behandling, beredning och beslutsfattande som gäller finansiella ärenden.

Bolaget registrerar den kund- och marknadsinformation som det samlar in och producerar i ett elektroniskt kundinformationssystem, där uppgifterna i enlighet med lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017, nedan *lagen om kundinformationssystemet*) är tillgängliga för finansieringsverket och även andra aktörer som omfattas av lagens tillämpningsområde, i praktiken andra Team Finland-aktörer, såsom NTM-centralerna och Finnvera Abp, och kan utnyttjas när finansieringsbeslut bereds. Arbets- och näringsministeriet svarar för kundinformationssystemets allmänna funktion. De uppgifter som andra Team Finland-aktörer producerar för systemet är på motsvarande sätt tillgängliga för bolaget och finansieringsverket. Enligt 7 § i lagen om kundinformationssystemet får i kundinformationssystemet för företagstjänster registreras bland annat bedömningar av ett företags förutsättningar för lönsam verksamhet, uppgifter om planer för utvecklande av företagets affärsverksamhet samt sådana andra uppgifter om ett företag än de som avses i 7 § 2 mom. 1–6 punkten och som behövs när beslut om beviljande och utbetalning av stöd eller finansiering fattas och användningen av dem övervakas

samt för att tillhandahålla företagstjänster. Enligt 16 § 3 mom. om tillsyn över bolaget och utlämnande av uppgifter i den gällande lagen om Business Finland finns bestämmelser om utlämnande av uppgifter för tillhandahållande av företagstjänster i lagen om kundinformationssystemet. Bolaget svarar för att de uppgifter som det registrerat är korrekta och uppdaterade med stöd av 6 § 3 mom. i lagen om kundinformationssystemet. I 8 § i den lagen finns dessutom bestämmelser om säkerställande av uppgifternas kvalitet.

Bolaget underhåller också uppgifter om ekosystem och deras parter samt om tjänster som tillhandahållits ekosystem och om efterfrågan på finansiering för gemensamma projekt. Kundinformationssystemet är ett sätt att hantera ett enskilt företags projekt samt olika parters gemensamma projekt som en helhet. Fördelen med produktion av centraliserad kund- och marknadsinformation är att samma kund- och marknadsinformation är tillgänglig för alla Team Finland-aktörer och varje aktör behöver inte producera informationen separat.

På finansieringsverkets ansvar ankommer att organisera och svara för hela behandlingen av finansiella ärenden som omfattas av dess ansvar. Finansieringsverket svarar för föredragningen av finansieringsbeslutet och för beslutsfattandet i anslutning därtill. Ansvaret innebär också att finansieringsverket är med och preciserar och utmanar kundens eventuella finansieringsobjekt innan finansieringsansökan har inletts i finansieringsverket. Även detaljerad och innehållsmässig rådgivning i anslutning till finansiella ärenden vilar på finansieringsverkets ansvar. I ett finansiellt ärende bedöms både företaget och det projekt som ska finansieras, och för bedömningen svarar finansieringsverket, men finansieringsverket kan använda uppgifter som bolaget samlat in och producerat som underlag för bedömningen. Finansieringsverket svarar också för uppföljning av finansieringsbeslutet efter att det fattats, för tillhandahållande av finansieringstjänster, olika rapporter om finansieringen och för uppgifter i anslutning till utbetalningen.

Trots den uppgift i anslutning till insamling och produktion av information som föreslås för bolaget med stöd av momentet i fråga bör finansieringsverket vid behov kunna fullgöra sin skyldighet att utreda ett ärende enligt 31 § i förvaltningslagen. Sålunda måste finansieringsverket ha kvar tillräcklig självständig förmåga att utreda ett ärende trots bolagets uppgift att stödja insamling och produktion av information.

Enligt förslaget till 11 § 3 mom. 2 punkten är det bolagets uppgift att kartlägga kundernas servicebehov och att ge råd som gäller detta. Dessa uppgifter kan anses höra till bolagets offentliga förvaltningsuppgifter till den del det är fråga om stödjande och biträdande uppgifter som hänför sig till de uppgifter som finansieringsverket ansvarar för. I uppgiften stödjer bolaget finansieringsverket vid fullgörandet av rådgivningsskyldigheten enligt 8 § i förvaltningslagen. De uppgifter för bolaget som avses i bestämmelsen gäller inte bolagets övriga rådgivningsuppgifter, som inte hänför sig till stödjandet av verksamhet som finansieringsverket ansvarar för. De uppgifter i anslutning till kartläggning av servicebehovet och rådgivning som gäller detta som föreslås för bolaget undanröjer ändå inte finansieringsverkets skyldighet att vid behov ge sina kunder råd med stöd av 8 § i förvaltningslagen. Detta innebär att finansieringsverket måste ha kvar tillräcklig självständig förmåga att ge sina kunder råd trots de stödjande uppgifter som föreslagits för bolaget.

Business Finland utnyttjar kund- och marknadsinformation samt interna kundklassificeringsverktyg i hanteringen av kundrelationer. I den interna kundklassificeringen utnyttjas bland annat information som fått av kunderna och bedöms kundernas tillväxtpotential, innovativitet och förutsättningar för ansvarsfull affärsverksamhet. Genom bättre kundkännedom är det möjligt att tillhandahålla kunderna de mest lämpliga tjänsterna och bemöta kunderna enligt lika kriterier. Genom kundrelationsmodellen fastställs inte tillträdet till finansieringstjänster eller tillgången på finansieringsmöjligheter, utan strävan är att garantera kunderna en kundstig som motsvarar

deras behov och främja kundtillfredsställelsen. I finansieringstjänsterna, bedömningen av möjligheterna att finansiera projekt och finansieringsbesluten tillämpas kriterierna för den aktuella finansieringstjänsten, vilka inte påverkas av den interna kundklassificeringen.

Som ett led i bolagets rådgivning informeras kunderna om företagstjänster och förutsättningarna att ansöka om dessa tjänster som bolaget, finansieringsverket och andra aktörer i nätverket Team Finland tillhandahåller enligt kundernas behov och situation. Nätverket Team Finland samlar alla statligt finansierade internationaliseringstjänster som inbegriper rådgivning och finansieringstjänster för företag. Bolaget tillhandahåller rådgivning som en del av den tjänstehelhet för företag som nätverket Team Finland utgör samt svarar för nätverkets kundrådgivning i den inledande fasen och hänvisar kunderna till tjänsterna. Bolaget kan till exempel kartlägga kundernas behov av offentliga företagstjänster, hänvisa kunderna till lämpliga offentliga företagstjänster och utforma kundens servicesteg, dvs. företagets behov av tjänster för att företaget ska kunna uppnå sitt tillväxtmål.

Som stöd för utformning av servicestegen kan bolaget göra upp en kundrelationsplan tillsammans med kunden. I planen kan man beskriva bland annat kundens nuvarande marknadssituation, strategi och tillväxtmål, de Business Finland-tjänster som kunden använder samt de Business Finland-tjänster som bolagets anställda kan föreslå för kunden som stöd för tillväxten. Kundrelationsplanen är inte av rättsligt bindande karaktär. Bolaget producerar uppgifter för kundrelationsplanen med stöd av sin uppgift enligt 11 § 3 mom. 1 punkten i förslaget. Syftet med bolagets rådgivning är att hänvisa kunderna till rätta tjänster och att styra Business Finlands resurser till kunder som faktiskt har behov av de tjänster som Business Finland tillhandahåller. Om man under bolagets rådgivning upptäcker att ett företag kan ha nytta av finansieringsverkets finansiering, kan företaget informeras om möjligheten att söka sig till finansieringsverkets tjänster. Vid behov hänvisas företaget på samma sätt till andra Team Finland-aktörers tjänster. Om man i bolaget märker att nätverket Team Finlands eller Business Finlands tjänster inte motsvarar företagets behov, kan det informeras om möjligheten att söka sig till privata tjänster. I samband med rådgivningen om tjänster kan bolaget tillhandahålla allmän rådgivning om ansökan om finansiering, finansieringskriterier och anvisningar.

I 11 § 1 mom. i den gällande lagen definieras bolagets främjandeuppgifter med anknytning till främjande av bland annat exporttillväxt och företags internationalisering. Uppgifterna enligt 11 § 3 mom. 2 punkten i förslaget har koppling i synnerhet till dessa främjandeuppgifter för bolaget. Inom ramen för dessa främjandeuppgifter kan bolaget till exempel tillhandahålla rådgivning om Business Finlands kunders tillväxt- och internationaliseringsplaner och bistå vid uppställandet av mål i anslutning till dessa planer. Vid rådgivningen kan bolaget också erbjuda bedömning av till exempel ett enskilt företags innovativa verksamhet, företags tillväxtvision och tillväxtplan samt internationaliseringsplan. Som ett led i denna rådgivning kan bolaget bistå vid preciseringen av ett enskilt företags mål samt utmana kundens planer med beaktande av att detaljerad och innehållsmässig rådgivning som gäller finansiella ärenden som vilar på finansieringsverkets ansvar hör till finansieringsverket.

Inom ramen för sin rådgivningsuppgift kan bolaget även bistå med att bygga ekosystem av organisationer samt klarlägga ekosystemens syften och mål. Bolaget tillhandahåller också ekosystemen olika informations-, nätverkande och rådgivningstjänster i olika faser av ekosystemets livscykel. Rådgivning för ekosystem kan innebära bland annat att man hjälper kunden att identifiera tillväxtmöjligheter och marknader, sätta mål och identifiera samarbetspartner samt identifiera och skapa olika nätverk. Bolagets rådgivning kan också innefatta att utmana kundens tillväxtvision. I en senare fas kan rådgivningen fokusera på att facilitera affärsmodellen och

även i övrigt fungera som stöd vid identifieringen av affärsmodeller och utvidgningen av nätverk. Denna rådgivning för ekosystemparterna inbegriper inte detaljerad och innehållsmässig rådgivning om finansiella ärenden, utan rådgivningen gäller hantering av hela ekosystem.

Detaljerad och innehållsmässig rådgivning om projektets finansieringsduglighet och bedömning av slagkraften i anslutning därtill hör till finansieringsverkets uppgifter i fråga om den finansiering som finansieringsverket ansvarar för. Om man under bolagets rådgivning upptäcker att det behövs detaljerad information om finansieringsverkets finansieringstjänster eller att ett företag behöver detaljerade råd om dess projekt som eventuellt kommer att finansieras, överförs behandlingen av det finansiella ärendet på finansieringsverket. Bolagets rådgivning i fråga om ett finansiellt ärende kan vara sådan allmän rådgivning som beskrivs ovan, men finansieringsverkets detaljerade och innehållsmässiga rådgivning om finansiella ärenden vilar på finansieringsverkets ansvar. Finansieringsverket ansvarar för att försäkra sig om att en enskild företagskunds projekt är slagkraftigt genom att bedöma den innovativa verksamhetens omfattning och hur den utnyttjas i affärsverksamheten, behövliga personella och penningresurser samt identifiera de delar av projektet som inte kan få finansiering. För att säkerställa att kunderna behandlas jämlikt är det nödvändigt att finansieringsverkets detaljerade rådgivning om finansiella ärenden fås hos endast en aktör, dvs. finansieringsverket.

Finansieringsverket och bolaget kan bistå Business Finlands kunder med att sätta och precisera mål samt utmana och utvärdera deras planer (s.k. sparring). Det finns dock skillnader mellan finansieringsverkets och bolagets sparring. Med finansieringsverkets sparring avses rådgivning till företag för att utveckla möjligheterna till finansiering för deras finansieringsobjekt och finansieringens slagkraft. Till detta hänför sig också utvärdering av målet för den affärsverksamhet som är föremål för det planerade projekt som kommer att finansieras och av affärsmodellens konkurrenskraft med avseende på möjligheten till finansiering. Med bolagets sparring avses att utmana företaget på ett övergripande sätt och engagera det att utveckla sin affärsmodell samt sina tillväxt- och internationaliseringsplaner och att undanröja tillväxthinder. Bolagets sparring inbegriper också rådgivning om nyttiga tjänster och deras lämplighet för företaget i syfte att främja de ovannämnda målen.

En ansökan som ett företag lämnat in utan förhandskontakt eller förhandsrådgivning behandlas på samma sätt som en ansökan från ett företag som har varit i kontakt med bolaget på förhand och som har fått rådgivning av bolaget. Företagen behandlas enligt jämlika kriterier när det gäller finansieringsbeslut. Finansieringsansökningar som gäller finansieringstjänster som finansieringsverket och bolaget ansvarar för bedöms enligt jämlika kriterier som godkänts av finansieringsverket och som baserar sig på EU:s bestämmelser om statligt stöd och den nationella lagstiftningen oberoende av om kunderna tidigare har varit kunder hos bolaget eller eventuellt andra Team Finland-aktörer.

I enlighet med förslaget till 11 § 3 mom. 3 punkten är det bolagets uppgift att stödja finansieringsverket vid bedömning och analys av uppgifter som hänför sig till utlåtanden om uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare samt vid utredningar i anslutning till dessa uppgifter. Bestämmelser om finansieringsverkets uppgift att ge utlåtande i ärenden som gäller uppehållstillstånd för tillväxtföretagare finns i 47 h § 1 mom. i utlänningslagen (301/2004) och i ärenden som gäller fortsatt tillstånd i 54 a § 2 mom. i den lagen. Det är finansieringsverket som bereder utlåtandena och beslutar att ge utlåtande till Migrationsverket i ärenden som gäller uppehållstillstånd och fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare. Enligt förslaget ska bolaget emellertid delta i den inledande beredningen av utlåtandena till exempel genom att bedöma uppgifterna om dem som ansöker om tillstånd. Evalueringen av tillväxtföretagare baserar sig i praktiken på samma kriterier som bolaget tillämpar när det bedömer förutsättningarna för att bevilja Tempo-finansiering. Tempo-finansiering bygger på lagen om allmänna förutsättningar för stöd

som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016), statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och Business Finlands etablerade och offentligtgjorda praxis som kompletterar dessa. Bolagets stöduppgift ska inte innefatta befogenhet att besluta om avgivande av utlåenden om uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare, utan denna befogenhet tillkommer endast finansieringsverket. Detta förutsätter också att finansieringsverket har tillräcklig självständiga förmåga att bedöma kriterierna för utlåenden trots den stöduppgift som föreslås för bolaget.

I enlighet med 11 § 3 mom. 4 punkten i propositionen stödjer bolaget finansieringsverket genom att genomföra rådgivning som gäller användningen av finansieringsverkets digitala tjänster. Enligt 5 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster ska myndigheterna i sina digitala tjänster offentliggöra kontaktuppgifter av vilka det framgår var allmänheten har möjlighet att få råd i användningen av en myndighets digitala tjänster. Uppgiften har samband med myndigheternas rådgivningsskyldighet enligt 8 § 1 mom. i förvaltningslagen. Enligt förarbetena till lagen om digitala tjänster (RP 60/2018 rd, s. 69) är avsikten med den föreslagna lagen att se till att alla myndigheter har ordnat ett tillräckligt stöd i användningen av de digitala tjänsterna och att det aktivt erbjuds förvaltningens kunder. Det stöd som den föreslagna bestämmelsen avser är tekniskt stöd i anslutning till användningen av en tjänst. Enligt förarbetena till lagen i fråga kan en myndighet också ordna användarstödet i fråga om digitala tjänster via en privat aktör, om det finns en separat bestämmelse om det i lag. Bland annat rådgivande telefonservice har ansetts vara en offentlig förvaltningsuppgift som förutsätter en bestämmelse i lag för att kunna anförtros någon annan än en myndighet (GrUU 11/2006 rd). Sålunda innehåller propositionen bestämmelser om bolagets uppgift att genomföra rådgivning som gäller användningen av digitala tjänster för finansieringsverkets kunder.

Enligt 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om digitala tjänster innefattar definitionen av myndighet i den lag andra aktörer till den del de sköter offentliga förvaltningsuppgifter. Sålunda berör myndigheternas skyldigheter enligt lagen om digitala tjänster bolaget till den del som det sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

Det nuvarande 2 mom. föreslås bli 4 mom.

13 §. Serviceavtalet mellan finansieringsverket och bolaget. Det föreslås att paragrafen om serviceavtalet mellan finansieringsverket och bolaget preciseras så att de bestämmelser specificeras som gäller bolagets uppgifter och som ligger till grund för de åtgärder och den årliga ersättning som kan överenskommas genom serviceavtalet. Till denna del utökas paragrafen med hänvisningar till bolagets uppgifter enligt lagens 11 § och 14 § 2 och 3 mom. I den gällande bestämmelsen hänvisas endast allmänt till bolagets lagstadgade uppgifter utan att hänvisa till enskilda bestämmelser om bolagets uppgifter.

Syftet med dessa ändringar är inte att förändra serviceavtalets syfte och genom avtalet ska inte heller i fortsättningen offentliga förvaltningsuppgifter kunna överföras till bolaget i större utsträckning än vad som föreskrivs i lagen.

14 §. Finansieringsbeslut. Det föreslås att 1 mom. i den finskspråkiga paragrafen preciseras genom att det hänvisas till ”valtionavustus” i stället för ”valtioniuki”. Finansieringsverket kan bevilja även statsunderstöd som inte innehåller statsstöd, till exempelvis offentliga organisationer. I den svenskspråkiga paragrafen ändras 1 mom. inte.

Enligt det gällande 2 mom. kan utöver finansieringsverket även bolaget fatta sådana i statsunderstödslagen avsedda beslut om att bevilja, ändra eller betala ut statsunderstöd som omfattas

av de minimis-villkoren och vars värde inte överskrider 100 000 euro. Det föreslås att definitionen av det maximala statsunderstödet på 100 000 euro enligt bestämmelsen preciseras så att bolaget kan fatta beslut vars värde i fråga om ett enskilt beslut inte överskrider 100 000 euro per företag.

De statsunderstöd som bolaget beviljar omfattas vad EU:s statsstödsreglering beträffar av de minimis-villkoren, dvs. bolagets beviljande av statsunderstöd grundar sig på Europeiska kommissionen så kallade de minimis-förordning (kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse). Beslut om beviljande av de minimis-understöd fattas alltid för ett enskilt företag i Business Finland. Definitionen av den beviljade finansieringens maximibelopp, i fråga om ett enskilt beslut högst 100 000 euro per företag, motsvarar också de minimis-förordningens bestämmelser och den etablerade tolkningen av dem. Enligt den etablerade tolkningen av EU-bestämmelserna får statsunderstöd som omfattas av de minimis-villkoren och som riktas till samma projekt inte heller spjälkas upp på ett konstlat sätt. Sålunda är det inte tillåtet att beloppet av ett enskilt understöd som bolaget beviljar ett företag underskrider lagens maximibelopp 100 000 euro, men att det sammanlagda beloppet av understöd som genom separata beslut beviljas samma företag för samma projekt överskrider detta maximibelopp. Dessutom får enligt de minimis-förordningen det sammanlagda beloppet av stöd av mindre betydelse som en medlemsstat beviljar ett företag inte överskrida 200 000 euro under en period av tre på varandra följande skatteår, vilket begränsar maximibeloppet av alla understöd som omfattas av de minimis-villkoren och som beviljas ett företag.

Det föreslås också att 2 mom. ändras så att det i stället för bolagets tjänstemän hänvisas till bolagets anställda. I det finskspråkiga momentet hänvisas det dessutom till "valtionavustus" i stället för "valtioneuvosto", medan det svenskspråkiga momentet förblir oförändrat till denna del.

Den finskspråkiga paragrafens 3 mom. ändras inte. Den svenskspråkiga paragrafens 3 mom. ändras så att det hänvisas till ordet "statsunderstöd" i stället för "statsbidrag".

Det föreslås att det nuvarande finskspråkiga 4 mom., som gäller återkrav, inställning av utbetalning, avslutande av utbetalning och granskning av stödtagarna, preciseras så att det hänvisas till "valtionavustus" i stället för "valtioneuvosto", medan det svenskspråkiga momentet förblir oförändrat till denna del. I 4 mom. hänvisas det dessutom till mottagarna av statsunderstöd och inte till stödtagarna. Till momentet fogas att finansieringsverket beslutar om inställning av utbetalning och bestämmande om återbetalning av lån när det gäller lån som beviljats av finansieringsverket. I enlighet med 4 a § 1 mom. i lagen om lagen om statens helägda aktieföretag Business Finland Venture Capital Ab beslutar finansieringsverket om avbrytande och återkrav av statligt stöd som hänför sig till investeringar som Business Finland Venture Capital Ab:s mottagarfond har gjort.

Det föreslås att paragrafens 5 mom. upphävs. Bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar för bolagets anställda föreslås ingå i den nya 14 a §.

14 a §. Tjänsteansvar och skadeståndsansvar för bolagets anställda. Det föreslås att lagen utökas med en ny 14 a §, där det föreskrivs om tjänsteansvar och skadeståndsansvar för bolagets anställda.

I den föreslagna paragrafen föreskrivs det att straffrättsligt ansvar ska tillämpas på bolagets anställda när det utför uppgifter som ska betraktas som offentliga förvaltningsuppgifter. Enligt 14 § 5 mom. om finansieringsbeslut i den gällande lagen ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på bolagets anställda när de utför offentliga förvaltningsuppgifter enligt

denna lag. Denna bestämmelse har emellertid kunnat tolkas som att den hänför sig endast till offentliga förvaltningsuppgifter i samband med finansieringsbeslut som bolaget fattar med stöd av 14 § 2 mom. I den praktiska verksamheten har det således delvis varit oklart till vilka uppgifter det straffrättsliga tjänsteansvaret för bolagets anställda hänför sig. För tydlighetens skull föreslås det att det föreskrivs om tjänsteansvar för bolagets anställda i en ny bestämmelse. Bestämmelsen innehåll motsvarar det nuvarande 14 § 5 mom., enligt vilket straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på dem som föredrar och fattar finansieringsbeslut i bolaget. Bestämmelserna om tjänsteansvar utvidgas så att de ska tillämpas på bolagets anställda när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 11 § 3 mom. och 14 § 2 och 3 mom.

I den föreslagna paragrafen föreskrivs det också om skadeståndsansvar för bolagets anställda. I momentet intas en standardhänvisning till tillämpning av skadeståndslagen. Ersättning för skador som orsakats av skötseln av en offentlig förvaltningsuppgift som enligt lagen hör till bolaget bedöms på motsvarande sätt som om skadan skulle ha orsakats i myndighetsverksamhet. Enligt 3 kap. 2 § 1 mom. i skadeståndslagen är ett offentligt samfund skyldigt att ersätta en skada som förorsakats genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning. Samma skadeståndsskyldighet åligger ett annat samfund som på grund av lag, förordning eller bemyndigande i lag handhar en offentlig uppgift. För att ett samfund ska bli ersättningsansvarigt förutsätts enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i skadeståndslagen att de krav blivit åsidosatta som med hänsyn till verksamhetens art och ändamål skäligen kan ställas på fullgörandet av åtgärden eller uppgiften.

15 §. Sökande av ändring. Det föreslås att paragrafens *rubrik* ändras så att det i paragrafen föreskrivs om sökande av ändring.

I paragrafen görs ändringar av förtydligande och teknisk karaktär. Syftet med ändringarna är också att paragrafen ska börja motsvara det nuvarande sättet att skriva bestämmelser om sökande av ändring. Det föreslås att paragrafen ändras så att omprövning av ett beslut av finansieringsverket eller av ett beslut av bolaget i ett ärende som avses i 14 § 2 mom. får begäras hos finansieringsverket. Syftet med ändringen är att precisera de beslut i vilka ändring får sökas för bolagets del. Till paragrafen fogas en hänvisning till förvaltningslagen (434/2003), där det föreskrivs om begäran om omprövning.

Dessutom ändras den gällande paragrafen om ändringssökande med beaktande av att bestämmelser om sökande av ändring hos förvaltningsdomstolarna finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), som trädde i kraft den 1 januari 2020. Genom den nya lagen upphävdes förvaltningsprocesslagen (586/1996). I paragrafen stryks omnämmandet av att över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Syftet med ändringen är att förenkla paragrafen, och ändringen inverkar inte på sökandet av ändring i förvaltningsdomstolens beslut.

16 §. Tillsyn över bolaget samt utlämnande av uppgifter. Det föreslås att den finskspråkiga paragrafens *1 mom.* ändras så att det hänvisas till ”valtionavustus” i stället för ”valtioniuki”. Den svenskspråkiga paragrafens *1 mom.* förblir oförändrat.

Paragrafens *2 mom.* utökas med att bolaget ska trots sekretessbestämmelserna vara skyldigt att lämna finansieringsverket de uppgifter som är nödvändiga för finansieringsverkets utlåanden om uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare. Bestämmelser om finansieringsverkets utlåande i ärenden som gäller uppehållstillstånd för tillväxtföretagare finns i 47 h § 1 mom. i utlänningslagen och i ärenden som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare i 54 a § 2 mom. i den lagen. Bolaget har redan i nuläget haft möjlighet att lämna uppgifter till finansieringsverket i ärenden som gäller tillstånd för tillväxtföretagare, och därför är syftet med den föreslagna ändringen att på lagnivå precisera bolagets skyldighet att lämna uppgifter. Med stöd

av den föreslagna skyldigheten att lämna uppgifter ska bolaget ge finansieringsverket bolagets bedömningar och utredningar i tillståndsärenden som gäller till exempel tillväxtföretagare och som har att göra med om företaget uppfyller villkoren för beviljande av Tempo-finansiering. Bestämmelser om bolagets bedömnings- och utredningsuppgift i anslutning till utlåtanden som gäller tillväxtföretagare finns i 11 § 3 mom. 3 punkten i propositionen. Dessa bedömningar och utredningar av bolaget kan innehålla sekretessbelagd information om företagshemligheter eller omständigheter som hänför sig till privat näringsverksamhet och utlämnandet av den kan orsaka ekonomiska skador för näringsidkaren. De uppgifter som bolaget lämnar till finansieringsverket kan innehålla personuppgifter som bolaget har fått i samband med sin bedömnings- och utredningsuppgift i anslutning till utlåtanden. I ärenden som gäller uppehållstillstånd och fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare är finansieringsverket personuppgiftsansvarig och bolaget personuppgiftsbiträde enligt dataskyddsförordningen.

Paragrafens 3 mom. ändras inte.

Det föreslås att paragrafen utökas med ett nytt 4 mom., där det föreskrivs om tystnadsplikt för bolagets anställda, som har fått sekretessbelagda uppgifter av ministeriet eller finansieringsverket med stöd av 16 § 2 mom. i samband med skötseln av sina uppgifter enligt lagen. Offentlighetslagen ska tillämpas på skötseln av bolagets offentliga förvaltningsuppgifter till den del som de innebär utövning av offentlig makt enligt 4 § 2 mom. i offentlighetslagen. Sålunda blir till exempel sekretessbestämmelserna om företagshemligheter tillämpliga på bolagets verksamhet till den del som bolaget utövar offentlig makt när det utför offentliga förvaltningsuppgifter. Alla offentliga förvaltningsuppgifter som bolaget sköter innebär ändå inte utövning av offentlig makt. Bestämmelsens syfte är att trygga sekretessen för uppgifter i bolaget när offentlighetslagen och dess sekretessbestämmelser inte tillämpas på bolagets verksamhet. När uppgifter utlämnas ska ministeriet eller finansieringsverket underrätta bolaget om vilka uppgifter som är sekretessbelagda.

I bestämmelsen förbjuds bolagets anställda att röja eller lämna ut sekretessbelagda uppgifter till utomstående eller att använda dem för sin egen eller någon annans vinning eller för att skada någon. I bestämmelsen föreskrivs det dessutom om personer som har rätt att behandla sekretessbelagda uppgifter. Sekretessbelagda uppgifter får i bolaget behandlas endast av de personer till vilkas arbetsuppgifter det hör att behandla dessa sekretessbelagda uppgifter. Att de personer som deltar i hanteringen av sekretessbelagda uppgifter är tillförlitliga och oförvitliga ska kontrolleras med de medel som lagstiftningen erbjuder, såsom med säkerhetsutredningar av personerna. Personerna ska också utbildas i korrekt behandling av uppgifterna.

16 a §. Finansieringsverkets rätt att få uppgifter av Migrationsverket. Det föreslås att lagen utökas med en ny 16 a § om finansieringsverkets rätt att få uppgifter av Migrationsverket. I paragrafen föreskrivs om finansieringsverkets rätt att få uppgifter av Migrationsverket när finansieringsverket överväger om det ska ge ett positivt utlåtande i ärenden enligt 54 a § 2 mom. i utlänningslagen som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare. Med stöd av 54 a § 2 mom. i utlänningslagen kan Migrationsverket begära utlåtande av finansieringsverket i ett ärende som gäller fortsatt tillstånd för en tillväxtföretagare, varför Migrationsverket kan avgöra ett ärende som gäller fortsatt tillstånd också utan finansieringsverkets utlåtande. Enligt 29 § i offentlighetslagen kan en myndighet till en annan myndighet lämna ut uppgifter ur sekretessbelagda handlingar, om i lag särskilt tagits in uttryckliga bestämmelser om rätten att lämna ut eller att få uppgifter. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen ska finansieringsverket ha rätt att få uppgifter trots sekretessbestämmelserna och avgiftsfritt av Migrationsverket. I nuläget har finansieringsverket inte haft direkt rätt att få uppgifter av Migrationsverket i ärenden som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare, och därför har finansieringsverket varit tvunget att begära

behövliga uppgifter direkt av den som ansökt om fortsatt tillstånd. Bestämmelserna om finansieringsverkets nya rätt att få uppgifter gör det smidigare att få information i ärenden där finansieringsverket överväger om det ska ge ett positivt utlåtande.

I paragrafens 1 mom. är finansieringsverkets rätt att få sekretessbelagda uppgifter bunden till huruvida uppgifterna är nödvändiga för finansieringsverkets uppgift enligt 54 a § 2 mom. i utlänningslagen om utlåtande i ärenden som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare. I bestämmelsen riktas finansieringsverkets rätt att få uppgifter till ansökan om fortsatt tillstånd och dess bilagor. Med stöd av bestämmelsen ska finansieringsverket ha rätt att av Migrationsverket få till exempel namnet på den som ansöker om fortsatt tillstånd, kontaktuppgifter samt FO-nummer. Dessutom ska finansieringsverket ha rätt att få uppgifter om huruvida den sökande har beviljats uppehållstillstånd och när tillståndet har beviljats samt uppgifter om hur länge den sökande har vistats i Finland. Finansieringsverket ska också ha rätt att få uppgifter om ändringar i den sökandes ursprungliga affärsplan, som låg till grund för finansieringsverkets tidigare positiva utlåtande i ett ärende som gällde tillväxtföretagarens första uppehållstillstånd. Finansieringsverket bör av Migrationsverket få de uppgifter som ingår i ansökan om fortsatt tillstånd och dess bilagor om ändringar i andra sådana tillväxtföretagares (personer som hör till den sökandes s.k. team) verksamhet som tidigare tillsammans med den sökande har ansökt om finansieringsverkets utlåtande i ett ärende som gällde tillväxtföretagarens första uppehållstillstånd. Dessa uppgifter kan innehålla uppgifter om nuläget beträffande den sökandes team i Finland, till exempel är de personer som hör till teamet fortfarande tillväxtföretagare i Finland eller är de personer som hör till teamet engagerade i företagets verksamhet i Finland. Med hjälp av ovan nämnda uppgifter är det möjligt för finansieringsverket att bedöma om det är fråga om samma eller motsvarande företagsverksamhet som när det första tillståndet söktes. Dessutom är det möjligt för finansieringsverket att bedöma de resultat som uppnåtts i företagets och teamets verksamhet samt företagets framtida verksamhetsförutsättningar i Finland.

Enligt paragrafens 2 mom. ska finansieringsverkets rätt att få uppgifter gälla uppgifter som är nödvändiga för lämnande av utlåtanden om fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare och som gäller huruvida andra tillväxtföretagare har beviljats uppehållstillstånd eller fortsatt tillstånd och när tillstånden har beviljats eller uppgifter om anhängiga ansökningar om uppehållstillstånd eller fortsatta tillstånd för andra tillväxtföretagare. Rätten att få uppgifter ska gälla uppgifter som Migrationsverket innehar om ovan nämnda ärenden. Finansieringsverkets rätt att få uppgifter ska ändå inte gälla innehållet i ett beviljat uppehållstillstånd eller en anhängig ansökan om uppehållstillstånd eller grunden för ett tillstånd eller en ansökan om tillstånd. I momentet hänvisar andra tillväxtföretagare till personer som hör till den sökandes team och som tidigare tillsammans med den sökande har ansökt om finansieringsverkets utlåtande i ett ärende som gällde tillväxtföretagarens första uppehållstillstånd. Bestämmelser om finansieringsverkets utlåtande i ärenden som gäller uppehållstillstånd för tillväxtföretagare finns i 47 h § 1 mom. i utlänningslagen. Syftet med bestämmelsen är att ge finansieringsverket rätt att få sådana uppgifter som Migrationsverket innehar om tillstånd som beviljats personer som hör till teamet eller om anhängiga ansökningar om tillstånd och som inte omfattas av rätten att få uppgifter enligt 1 mom. i den föreslagna paragrafen.

Med stöd av rätten att få uppgifter enligt 1 och 2 mom. kan finansieringsverket av Migrationsverket få sekretessbelagda uppgifter som kan omfatta till exempel uppgifter som gäller en juridisk persons privata företagshemlighet. Eftersom de ärenden som gäller utlåtanden om fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare är mycket varierande är det inte ändamålsenligt att i den föreslagna bestämmelsen uttömmande beskriva de uppgifter som omfattas av finansieringsverkets rätt att få uppgifter. I och med rätten att få uppgifter enligt 1 och 2 mom. bildas också ett register vid finansieringsverket i enlighet med definitionen i artikel 4.6 i dataskyddsförordningen. Till de personuppgifter som omfattas av finansieringsverkets rätt att få uppgifter hör till exempel

namn och kontaktuppgifter för den som ansökt om fortsatt tillstånd. Till den del som rätten att få uppgifter enligt 1 och 2 mom. omfattar verksamhet som en näringsidkare bedriver som privat rörelse (inte i form av en juridisk person) kan uppgifter som berörs av rätten att få uppgifter innehålla personuppgifter som inte är offentliga. FO-numret för ett grundat företag är offentligt. Finansieringsverkets rätt att behandla personuppgifter följer av den grund som avses i artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen, dvs. behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Syftet med behandlingen av personuppgifter är att avge finansieringsverkets utlåtande i enlighet med 54 a § 2 mom. i utlänningslagen. I 1 och 2 mom. är finansieringsverkets rätt att få uppgifter begränsad till endast de uppgifter som är nödvändiga för att sköta finansieringsverkets uppgift enligt utlänningslagen. I de uppgifter som Migrationsverket lämnar till finansieringsverket ingår inte särskilda kategorier av personuppgifter enligt artikel 9.1 i dataskyddsförordningen.

Migrationsverket lämnar ut uppgifterna till finansieringsverket i form av ett eller flera engångsurval. Migrationsverket lämnar ut uppgifterna i skyddad form eller på något annat informations-säkert sätt som används allmänt till en person som är anställd i finansieringsverket och till vars arbetsuppgifter det hör att behandla uppgifterna i fråga.

7.2 Lagen om offentlig arbetskrafts och företagsservice

2 §. *Skapande av en jobbsökarprofil och uppgifter om den.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att det inte längre anges separat hur den som skapar en jobbsökarprofil ska identifiera sig på serviceplattformen. Syftet med den föreslagna ändringen är att göra det möjligt för en större grupp av användare än nu att skapa en jobbsökarprofil.

Enligt gällande lag förutsätter inloggning på serviceplattformen stark autentisering. Kravet på stark autentisering medför dock att endast personer med tillgång till en metod för stark autentisering såsom finländska bankkoder eller ett identifieringsverktyg enligt förordningen (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster (*eIDAS-förordningen* och *eIDAS-identifiering*) som utfärdats av en annan EU-medlemsstat kan skapa en jobbsökarprofil. I praktiken kan bland annat utländska arbetssökande som inte kommer från en EU-medlemsstat och som är intresserade av att arbeta i Finland inte skapa en jobbsökarprofil eller använda matchningsfunktionen på Jobbmarknaden, eftersom de inte har tillgång till lämplig stark autentisering.

Bestämmelser om identifiering av tjänsteanvändare finns i 6 § i lagen om digitala tjänster. I 1 mom. i den paragrafen finns bestämmelser om när myndigheterna kan kräva elektronisk identifiering av en användare av digitala tjänster och i 2 mom. bestämmelser om när en person ska identifieras med hjälp av stark autentisering eller någon annan informationssäker identifieringstjänst. Denna allmänna reglering i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster gör det möjligt att identifiera skapare av jobbsökarprofiler på ett informationssäkert sätt. Tack vare den behöver det inte anges särskilt i lag att skapande av en jobbsökarprofil alltid förutsätter stark autentisering. För tydlighetens skull föreslås det dock en informativ hänvisning till lagen om tillhandahållande av digitala tjänster i 1 mom.

Enligt 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster ska stark autentisering tillämpas om det är möjligt att få se och använda sekretessbelagt datainnehåll i en digital tjänst. Det är frivilligt att skapa en jobbsökningsprofil och att den som skapar en sådan bestämmer vilka uppgifter som ska ingå i profilen. Eftersom det inte helt och hållet går att utesluta att jobbsökarprofiler i något fall, även om det bara skulle vara tillfälligt, kan innehålla uppgifter som enligt lag är sekretessbelagda, är bedömningen att 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster i princip ska tillämpas på identifieringen av den som skapar en jobbsökarprofil.

Att den som skapar en jobbsökarprofil identifieras på det sätt som avses i 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster gör att inloggning på serviceplattformen för skapande av en jobbsökarprofil fortsättningsvis ske genom stark autentisering, men enligt förslaget blir det möjligt att införa också andra motsvarande informationssäkra former av elektronisk identifiering av användare. Utländska arbetsökande ska kunna logga in på serviceplattformen för att skapa en jobbsökarprofil och identifiera sig med hjälp av till exempel applikationen Finnish Authenticator eller en eventuellt ny digital metod för verifiering av identiteten som har beretts inom ett projekt hos finansministeriet som gäller utveckling av den digitala identiteten och möjligheterna för användning av digital identitet (VM161:00/2020) eller på något annat informationssäkert sätt. Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om digital identitet (RP 133/2022 rd) har lämnats till riksdagen den 15 september 2022.

Också i fråga om identifiering av andra användare av arbets- och näringsförvaltningens e-tjänster tillämpas fortsättningsvis 6 § i lagen om digitala tjänster.

3 §. Publicering av en jobbsökarprofil och sökning av profiler. Ordalydelsen i 2 mom. ändras till att motsvara ordalydelsen i föreslagna 2 § 1 mom. avseende inloggning på serviceplattformen och identifiering av användaren. På samma sätt som i nuläget ska även i fortsättningen endast arbetsgivare som är inloggade på serviceplattformen kunna söka och granska publicerade jobbsökarprofiler. Inloggning kommer fortsättningsvis att förutsätta identifiering och godkännande av användarvillkoren för plattformen. Momentets ordalydelse ändras dock till att motsvara ordalydelsen i föreslagna 2 § 1 mom. avseende inloggning på serviceplattformen och identifiering av användaren, så att det i fråga om identifieringssättet hänvisas till 6 § 2 mom. i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster. Arbetsgivare ska alltså även i fortsättningen i första hand identifieras med hjälp av stark autentisering.

Stark autentisering av arbetsgivare som använder plattformen är fortsättningsvis ett viktigt krav för att säkerställa att den person som publicerar en arbetsmöjlighet på plattformen har rätt att representera företaget i fråga. Stark autentisering skapar bättre förutsättningar att vid behov utreda missbruk i användningen av plattformen i efterhand. Stark autentisering av arbetsgivare är motiverat också därför att arbetsgivare kommer åt att söka och granska personuppgifter som gäller andra än dem själva. Jobbsökarprofiler är i princip anonyma men de kan innehålla länkar till exempel till sociala medier eller en kombination av personuppgifter som avslöjar identiteten hos den som skapat profilen. Dessutom går det inte helt och hållet att utesluta att jobbsökarprofiler i något fall, även om det bara skulle vara tillfälligt, kan innehålla uppgifter som är sekretessbelagda, även om jobbsökarprofiler enligt 13 a kap. 2 § 2 mom. inte får innehålla sådana uppgifter.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I samband med lagändringarna bereds ändringar i förordningen om Business Finland. I 13 § i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland definieras noggrant bolagets lagstadgade uppgifter, och de åtgärder som grundar sig på dem definieras i serviceavtalet mellan finansieringsverket och bolaget. På grund av denna lagändring behöver 2 § 2 mom. om de tjänster som bolaget producerar enligt serviceavtalet i statsrådets förordning upphävas. I samband med lagändringarna bereds dessutom en ändring i förordningen om Business Finland som gäller förfarandet för överföring av bolagets icke slutförda finansieringsärenden till finansieringsverket.

9 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2023.

I 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland föreskrivs det att en del av bolagets uppgifter och personal överförs till finansieringsverket före utgången av 2024. På grund av den noggrannare definitionen av bolagets offentliga förvaltningsuppgifter kan bolaget inte längre sköta vissa offentliga förvaltningsuppgifter, varför det är nödvändigt att omorganisera bolagets uppgifter och överföra en del av bolagets uppgifter till finansieringsverket. De uppgifter som överförs från bolaget är särskilt uppgifter som hänför sig till detaljerad och innehållsmässig rådgivning om projekt som ska finansieras samt vissa av bolagets internationella representationsuppdrag som det inte är möjligt för bolaget att sköta i fortsättningen. Omorganiseringen av bolagets uppgifter kan dessutom medföra behov av att överföra vissa av bolagets andra uppgifter till finansieringsverket.

De uppgifter som föreskrivs för finansieringsverket i 3 § har delvis samma innehåll som de uppgifter som föreskrivs för bolaget i 11 § 1 mom. De uppgifter som överförs från bolaget till finansieringsverket ingår redan för närvarande i de uppgifter som finansieringsverket sköter med stöd av lagens 3 § eller bestämmelser på lägre nivå än lag. Överföringen av uppgifter från bolaget till finansieringsverket förutsätter sålunda inga tillägg till finansieringsverkets lagstadgade uppgifter.

Situationer med byte av arbetsgivare regleras i arbets- och tjänstemannarätten av principen om överlåtelse av rörelse, som baserar sig på EU:s direktiv 2001/23/EG om överlåtelse av företag. Det centrala syftet med direktivet när det gäller en partiell harmonisering av det rådande rättsläget i medlemsstaterna är att skydda arbetstagarnas intressen och rättigheter vid omställningar i företagsverksamheten, där arbetsgivaren byts medan affärsverksamhetshelheten kvarstår. Enligt artikel 1 c i direktivet om överlåtelse av företag tillämpas direktivet på offentliga eller privata företag som bedriver ekonomisk verksamhet, oberoende av om de eftersträvar vinst eller inte. Som överlåtelse av rörelse betraktas enligt direktivet varken omorganisering av en förvaltningsmyndighet eller överföring av administrativa uppgifter från ett offentligt samfund till ett annat. Med överlåtelse av rörelse avses enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001) att ett företag, en rörelse, en sammanslutning eller en stiftelse eller en funktionell del därav överläts till en annan arbetsgivare, om den rörelse som överläts och som bedrivits som huvud- eller sidoverksamhet eller den överlätna delen efter överlåtelsen förblir oförändrad eller likartad.

I 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreslås det att när finansieringsverket övertar ansvaret för genomförande av vissa av bolagets uppgifter anses överföringen av bolagets uppgifter och den personal som sköter uppgifterna som överlåtelse av rörelse enligt arbetsavtalslagen. Sålunda ska bestämmelserna om överlåtelse av rörelse i arbetsavtalslagen tillämpas på överföringen av bolagets uppgifter och personal oberoende av om kännetecknen för överlåtelse av rörelse enligt arbetsavtalslagen är uppfyllda eller inte.

I 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreskrivs det när de uppgifter som avses i 2 mom. överförs till finansieringsverket överförs också de oavslutade ärenden, avtal och förbindelser och de rättigheter och skyldigheter som hänför sig till dem. Med oavslutade ärenden avses till exempel sådana ärenden som hänför sig till detaljerad och innehållsmässig rådgivning om projekt som ska finansieras i bolaget och som pågår i bolaget under uppgiftsöverföringarna, samt oavslutade ärenden som hänför sig till bolagets internationella representationsuppdrag. Oavslutade ärenden som överförs kan dessutom omfatta till exempel inledande beredning av utlåanden om uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare. Lagändringarna förutsätter att finansieringsverkets självständiga förmåga att bedöma förutsättningarna för ge utlåande stärks, varför det är nödvändigt att överföra dessa uppgifter från bolaget till finansieringsverket. Den överföring av avtal och förbindelser som avses i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen kan inbegripa att till exempel förbindelser som bolaget ingått i vissa internationella uppdrag överförs till finansieringsverket. I bestämmelsen sägs att om det inte är möjligt att överföra ett avtal eller

en förbindelse, ska finansieringsverket och bolaget komma överens om överföringen av de ansvar som hänför sig till avtalet eller förbindelsen. Avsikten är att bestämmelsen ska göra det möjligt att smidigt komma överens om överföringen av ansvar i situationer där det inte är möjligt att överföra ett avtal eller en förbindelse.

I Business Finland vidtas förberedande åtgärder för att överföra bolagets uppgifter och personal innan lagen träder i kraft. I dessa åtgärder ingår förhandsplanering av de kommande ändringarna i verksamhetsmodellerna för kundgränssnittet, Business Finlands interna organisering samt involverande av personalen i förändringarna.

10 Verkställighet och uppföljning

Arbets- och näringsministeriet styr och övervakar verkställigheten av de ändringar som föreslås i lagen om Business Finland som ett led i sin styr- och tillsynsuppgift enligt lagen.

11 Förhållande till andra propositioner

I 11 § 1 mom. 7 punkten i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland föreslås att bolagets uppgifter utökas med främjande av experters invandring till Finland. I själva verket är uppgiften inte ny för bolaget, eftersom bolaget redan för närvarande sköter denna uppgift som en del av främjandet av företags internationalisering (Work in Finland-funktionen, Talent-funktionen). UF-centrets uppgifter i anslutning till internationella rekrytering blir arbets- och närings tjänster i och med reformen 2024, och denna uppgifter för bolaget ska samordnas med UF-centrets nya uppgifter. I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som gäller en omorganisering av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen (RP 207/2022 rd) föreslås det att UF-centret ska sköta de nationella tjänster genom vilka invandring av kompetent arbetskraft samt rörlighet inom arbetskraften främjas (*tjänster för internationell rekrytering*). Det föreskrivs om denna ändring i UF-centrets uppgifter i 3 a § 2 mom. 3 punkten i lagen om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Bolaget stöduppgift enligt 11 § 3 mom. 3 punkten om den inledande beredningen av utlåtanden om uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland har koppling till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av utlänningslagen och till lagar som har samband med den (RP 114/2022 rd). Om riksdagen godkänner de ändringar som föreslås i regeringens proposition (RP 114/2022 rd), bör det i 11 § 3 mom. 3 punkten i denna proposition hänvisas till 80 § 1 mom. i utlänningslagen i stället för 47 h § 1 mom. i utlänningslagen samt till 80 b § 2 mom. i utlänningslagen i stället för 54 a § 2 mom. i utlänningslagen. På motsvarande sätt bör det i propositionens 16 § 2 mom. hänvisas till 80 § 1 mom. i utlänningslagen i stället för 47 h § 1 mom. i utlänningslagen samt till 80 b § 2 mom. i utlänningslagen i stället för 54 a § 2 mom. i utlänningslagen.

Dessutom har 16 a § om finansieringsverkets rätt att få uppgifter av Migrationsverket i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland koppling till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av utlänningslagen och till lagar som har samband med den. I 16 a § i denna proposition ingår en hänvisning till utlänningslagens 47 h § 1 mom. och 54 a § 2 mom., som gäller uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare. Om riksdagen godkänner de ändringar som föreslås i regeringens proposition (RP 114/2022 rd), bör det i propositionen hänvisas till 80 § 1 mom. i utlänningslagen i stället för 47 h § 1 mom. i utlänningslagen samt till 80 b § 2 mom. i utlänningslagen i stället för 54 a § 2 mom. i utlänningslagen.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

12.1 Överföring av offentliga förvaltningsuppgifter till andra än myndigheter

Propositionens syfte är att precisera bolaget Business Finlands uppgifter särskilt till den del de innehåller element av offentliga förvaltningsuppgifter. Propositionen har koppling till de förutsättningar att överföra offentliga förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter som anges i 124 § i grundlagen. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rätts-säkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter.

Grundlagsutskottet har gett ett utlåtande (GrUU 50/2017 rd) om regeringens proposition med förslag till lag om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (RP 158/2017 rd). I den här propositionen bedöms inte förutsättningarna att överför offentliga förvaltningsuppgifter från finansieringsverket till bolaget till den del som grundlagsutskottet har bedömt i saken i samband med att lagen stiftades. I propositionen har dock beaktats att det finns ett behov av mer exakta definitioner när det gäller bolagets offentliga förvaltningsuppgifter. Förutom bedömningen nedan har förutsättningarna att överföra offentliga förvaltningsuppgifter till andra än myndigheten bedömts i de föregående avsnitten (avsnitt 7. Specialmotivering, avsnitt 5. Alternativa handlingsvägar).

12.1.1 Bolagets offentliga förvaltningsuppgifter

Begreppet offentliga förvaltningsuppgifter används i grundlagen i en relativt vidsträckt bemärkelse, så att det omfattar uppgifter som hänför sig till exempelvis verkställigheten av lagar samt beslutsfattande om enskilda personers och sammanslutningars rättigheter, skyldigheter och förmåner (RP 1/1998 rd, s. 179/I). Offentliga förvaltningsuppgifter kan emellertid till sin karaktär också vara konkret förvaltningsverksamhet eller operativ och teknisk verksamhet, som inte innebär utövning av offentlig makt som grundar sig på självständig prövning (se t.ex. GrUU 16/2002 rd, GrUU 47/2005 rd).

Med stöd av 11 § 3 mom. 1 punkten i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland ska bolaget utföra uppgifter som gäller insamling och produktion av information om marknaden och kunder samt utredningar i anslutning till denna information. Grundlagsutskottet har tidigare ansett att uppgifter som hänför sig till den uppgiftshelhet som föreskrivs i viseringsskoden och som innefattar bland annat insamling av uppgifter och mottagande av ansökningar och överföring av ansökan till konsulatet samt upptagande av biometriska kännetecken är offentliga förvaltningsuppgifter (GrUU 55/2010 rd). Dessutom har grundlagsutskottet ansett att det av skäl som följer av 124 § i grundlagen måste ses till att samma bestämmelser, till exempel om straffrättsligt ansvar, som tillämpas på inspektörer med tjänsteansvar också tillämpas på uppgiftssamlare utanför myndighetsmaskineriet som Naturresursinstitutet utnämnt (GrUU 44/2016 rd). I ljuset av grundlagsutskottets utlåtandepaxis kan bolagets föreslagna uppgiftsinsamlings- och produktionsuppgifter betraktas som offentliga förvaltningsuppgifter när finansieringsverket använder informationen som stöd för behandlingen av och beslutsfattandet om finansieringsansökningar. Uppgifterna handlar ändå inte om utövning av offentlig makt, eftersom finansieringsverkets anställda drar slutsatser av den information som bolaget producerat och svarar för föredragningen av finansieringsbesluten.

Enligt 11 § 3 mom. 2 punkten i propositionen hör kartläggning av kundernas servicebehov samt rådgivning som gäller detta till bolagets uppgifter som stödjer finansieringsverkets verksamhet.

Enligt grundlagsutskottet var det vid rådgivning om fordonsskattelagen, som genomfördes i form av rådgivande telefonservice, fråga om en offentlig förvaltningsuppgift på det sätt som avses i 124 § i grundlagen, trots att det inte vara fråga om utövning av offentlig makt (GrUU 11/2006 rd). Grundlagens 124 § har inte utgjort något hinder för att sådana rådgivningsuppgifter har getts andra än myndigheter som inte innebär utövning av beslutanderätt som gäller individers fördelar, rättigheter eller skyldigheter (GrUU 54/2018 rd, s. 3 och GrUU 15/2018 rd, s. 29). Enligt grundlagsutskottet närmade sig de uppgifter i anslutning till bedömning och antagning av jobbsökande som föreslagits för Jobbkanalen Ab offentliga förvaltningsuppgifter, och bolagets beslut kunde i praktiken anses ha konsekvenser som gäller individens rättigheter och intressen (se GrUU 6/2022 rd). Dessutom har grundlagsutskottet ansett att de regionala ansvarsmuseernas sakkunnig- och rådgivningsuppdrag är oproblematiska med avseende på 124 § i grundlagen, eftersom ett regionalt ansvarsmuseum inte fattar några beslut som direkt gäller en enskild individs fördelar eller rättigheter. Själva beslutsfattandet baserar sig på annan lagstiftning och sker hos en annan myndighet än museet (se GrUU 54/2018 rd). De kartläggnings- och rådgivningsuppgifter i anslutning till kundernas servicebehov som i propositionen överförs på bolaget kan i ljuset av grundlagsutskottets utlåtandepraxis betraktas som offentliga förvaltningsuppgifter för bolaget. Eftersom det inte fattas några beslut om beviljande av finansiering i samband med dessa uppgifter innebär de ändå inte utövning av offentlig makt. Dessa uppgifter för bolaget handlar inte heller om att välja ut kunder till finansieringsverket.

Med stöd av 11 § 3 mom. 3 punkten i propositionen är det bolagets uppgift att bedöma och analysera uppgifter som hänför sig till de utlåtagen som finansieringsverket ska lämna för uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare samt göra utredningar i anslutning till dessa uppgifter. Detta ska betraktas som offentliga förvaltningsuppgifter när finansieringsverket använder bolagets bedömningar som underlag för sina utlåtagen. Bolagets uppgift handlar dock inte om utövning av offentlig makt, eftersom det är finansieringsverkets uppgift att dra slutsatser utifrån den information som bolaget producerat och att besluta om utlåtande ska ges.

Med stöd av 11 § 3 mom. 4 punkten i propositionen hör rådgivning som gäller användningen av finansieringsverkets digitala tjänster till bolagets uppgifter för att stödja finansieringsverkets verksamhet. I enlighet med förarbetena till lagen om digitala tjänster (RP 60/2018 rd, s. 69) ska det finnas en separat bestämmelse om det i lag om användarstödet i fråga om digitala tjänster ordas via en privat aktör. Sålunda ska den uppgift som föreslås för bolaget anses vara en offentlig förvaltningsuppgift. I förarbetena till lagen i fråga hänvisas det till grundlagsutskottets utlåtande om rådgivande telefonservice, som har ansetts vara en offentlig förvaltningsuppgift och som förutsätter en bestämmelse i lag för att kunna anförtros en privat aktör (GrUU 11/2006 rd).

Ändamålsenlig överföring av uppgifter

Förutsättningen för att offentliga förvaltningsuppgifter ska överföras på andra än myndigheter är att det är ändamålsenligt. Vid bedömningen av ändamålsenligheten ska uppmärksammas dels förvaltningens effektivitet och övriga interna behov, dels enskilda personers och sammanslutningars behov (RP 1/1998 rd, s. 179/II, GrUU 8/2014 rd, s. 3/II, GrUU 16/2016 rd, s. 3). Också arten av förvaltningsuppgifterna ska beaktas (RP 1/1998 rd, s. 179/II, se t.ex. GrUU 6/2013 rd, s. 2/II, GrUU 65/2010 rd, s. 2/II, GrUU 57/2010 rd, s. 5/I). Kravet på ändamålsenlighet kan således när det är fråga om uppgifter i samband med serviceproduktion uppfyllas lättare än till exempel i fråga om beslutsfattande som gäller en enskild persons eller sammanslutnings centrala rättigheter (RP 1/1998 rd, s. 179/II). Grundlagsutskottet har i sin bedömning av om ändamålsenlighetskriteriet är uppfyllt uppmärksammat bland annat den specialkompetens eller de resurser som behövs i uppgifterna (GrUU 29/2013 rd, s. 2, GrUU 46/2001 rd, s. 4/II), flexibiliteten (GrUU 6/2013 rd, s. 2/II) samt verksamhetens effektivitet (GrUU 3/2009 rd, s. 4/II).

Huruvida myndigheterna har tillräckliga personalresurser har också kunnat vara av betydelse (GrUU 23/2013 rd, s. 3/I, GrUU 6/2013 rd, s. 2/II). Kravet på ändamålsenlighet är i detta sammanhang en rättslig förutsättning som ska bedömas från fall till fall (RP 1/1998 rd, s. 179/II). Huruvida kravet på ändamålsenlighet uppfylls måste bedömas från fall till fall varje gång då en offentlig förvaltningsuppgift föreslås bli anförtrodd någon utanför myndighetsorganisationen (se t.ex. GrUU 44/2016 rd, s. 5).

Business Finland är en funktionell helhet som bildas av finansieringsverket och bolaget och som leds enligt en gemensam strategi. Bolaget ägs av staten. Bolaget producerar inte tjänster för andra än finansieringsverket, och finansieringsverket svarar för ägarstyrningen av bolaget samt för tillsynen över bolaget. Sålunda har finansieringsverket möjlighet att övervaka bolagets offentliga förvaltningsuppgifter bättre än i en situation där de offentliga förvaltningsuppgifterna skulle ha anförtrotts en helt och hållet privat organisation.

I Business Finlands verksamhet ska bolaget sköta i synnerhet uppgifter med anknytning till kundgränssnittet som gäller till exempel kartläggning av kundernas servicebehov samt rådgivning som gäller detta samt insamling av uppgifter om kunderna. Det är ändamålsenligt att överföra offentliga förvaltningsuppgifter med anknytning till kundgränssnittet på bolaget bland annat därför att Business Finland kan agera snabbt när omvärlden förändras, och verksamhet i bolagsform gör det möjligt att svara smidigare på svårförutsägbara förändringar i kundernas servicebehov än verksamhet i ämbetsverksform. Att de uppgifter som hänför sig till kundgränssnittet sköts i bolaget kan således förbättra kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls kunderna. På grund av de uppgifter som hänför sig till kundgränssnittet kan bolaget anses besitta sådan specialkompetens i fråga om marknaden och kunderna som finansieringsverket inte har, men som det behöver för sin finansieringsverksamhet och sina finansieringsbeslut. Verksamhet i bolagsform ger också bättre förutsättningar att värva kunder än verksamhet i ämbetsverksform.

Det anses att det är ändamålsenligt att utföra uppgifter enligt förslaget till 11 § 3 mom. 1–2 punkten som gäller insamling och produktion av information om kunder och marknaden samt kartläggning av kundernas servicebehov och rådgivning som gäller detta i bolaget, eftersom uppgifterna har ett nära samband med bolagets uppgifter att främja exporttillväxt och företags internationalisering. Bestämmelser om dessa främjandepgifter för bolaget finns i 11 § 1 mom. i den gällande lagen. Inom ramen för sina främjandepgifter kan bolaget tillhandahålla kunden exempelvis allmän rådgivning i anslutning till företagets tillväxt och internationalisering. Att de föreslagna uppgifterna sköts i bolaget bidrar till att Business Finlands tjänster är obrutna mellan bolaget och finansieringsverket samt förenklar Business Finlands tjänstesystem för företag. Dessutom har bolaget det internationella nätverk och övriga kundgränssnitt som behövs för att samla in och producera information om marknaden, och finansieringsverket har inte motsvarande nätverk. Bolaget samlar in omfattande kunduppgifter för behoven i sin egen verksamhet, och det är ändamålsenligt att finansieringsverket inte bedriver överlappande verksamhet, utan finansieringsverket får de kunduppgifter det behöver och som bolaget producerar, särskilt eftersom en stor del av finansieringsverkets kunder också är kunder hos bolaget. Med stöd av den gällande lagen om kundinformationssystemet har bolaget befogenheter att registrera uppgifter om Business Finlands kunder i informationssystemet. Finansieringsverkets föredragande ska ombesörja beredningen av det finansieringsärende som behandlas. Övannämnda uppgifter som bolaget insamlar och producerat är sådana som den föredragande behöver för att bereda beslutet. Finansieringsverket behåller den självständiga rätten att besluta om beviljandet av finansiering.

Det är ändamålsenligt att bolaget utför förberedande uppgifter som gäller finansieringsverkets utlåtanden om uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare i enlighet med för-

slaget till 11 § 3 mom. 3 punkten, eftersom detta ökar synergifördelarna i förhållande till bolagets uppgift att främja experters invandring, som det föreskrivs om i förslaget till 11 § 1 mom. 7 punkten. I evalueringen av tillväxtföretagare används samma bedömningskriterier som när Tempo-finansiering beviljas av bolaget. Sålunda kan bolaget anses ha den sakkunskap som behövs för att bedöma om kriterierna för finansiering uppfylls.

I enlighet med förslaget till 11 § 3 mom. 4 punkten ska rådgivning som gäller användningen av finansieringsverkets digitala tjänster höra till bolagets uppgifter. Det är ändamålsenligt att sköta rådgivningsuppgiften i bolaget, eftersom Business Finlands andra datatekniska uppgifter är koncentrerade till bolaget. Sålunda har bolaget den specialkompetens som behövs för rådgivning om användningen av digitala tjänster. När rådgivningen sköts i bolaget, kan man undvika överlappande resurstilldelning för denna uppgift i finansieringsverket och bolaget. Dessutom är det ändamålsenligt att koncentrera rådgivningsuppgiften till bolaget på grund av de andra uppgifter i anslutning till kundgränssnittet som bolaget sköter.

Tryggande av de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten och andra krav på god förvaltning

En förutsättning för att offentliga förvaltningsuppgifter ska kunna anförtros andra än myndigheter är enligt 124 § i grundlagen dessutom att det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten och andra krav på god förvaltning. Enligt motiveringen understryker bestämmelsen betydelsen av att de som sköter offentliga förvaltningsuppgifter ska vara utbildade för ändamålet och sakkunniga samt att de ska stå under tillräcklig offentlig tillsyn (RP 1/1998 rd, s. 179/II). Grundlagsutskottet har i sin tolkningspraxis ansett att tryggande av kraven på rättssäkerhet och god förvaltning innebär att de allmänna förvaltningslagarna iakttas när ärenden behandlas och att de som handlägger ärenden handlar under tjänsteansvar när de utövar offentlig makt (se t.ex. GrUU 33/2004 rd, s. 7/II, GrUU 46/2002 rd, s. 9/II). Med tanke på en logisk och uttömmande regleringshelhet har det blivit kutym att ta in en informativ hänvisning till tillämpning av skadeståndslagen i fall där uppgifter som innebär utövning av offentlig makt i enlighet med 124 § i grundlagen anförtros andra än myndigheter genom lag eller med stöd av lag. Bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar och skadestånd finns i 14 a § i lagen om Business Finland. I paragrafen preciseras att straffrättsligt tjänsteansvar är tillämpligt på vissa offentliga förvaltningsuppgifter som anges i paragrafen.

När offentliga förvaltningsuppgifter anförtros någon utanför myndighetsapparaten är det i allmänhet inte nödvändigt att i lagen inta en hänvisning till de allmänna förvaltningslagarna, eftersom de med stöd av sina bestämmelser om tillämpningsområde, definition av myndigheter eller privata aktörers skyldighet att ge service på olika språk tillämpas även på privata aktörer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter. Av denna orsak har det i propositionen inte hänvisats till att de allmänna förvaltningslagarna ska iakttas när bolaget utför offentliga förvaltningsuppgifter.

Med stöd av 1 § 2 mom. i den gällande lagen om Business Finland förvaltar finansieringsverket det helt statsägda bolaget. Bestämmelser om beslutsfattande som gäller bolagsinnehav och ägarstyrning finns i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007). Bestämmelser om tillsyn över bolaget finns i 16 § 1 mom. i den gällande lagen. Grundlagsutskottet har tidigare påpekat att den administrativa styrningen och tillsynen av aktiebolag i princip inte kan ligga på samma nivå respektive vara lika effektiv som när det gäller myndighetsverksamhet (GrUU 26/2017 rd, s. 26, se också GrUU 8/2014 rd, s. 4/II). Utskottet har emellertid konstaterat att tillsynen och styrningen är något lättare att ordna i ett icke-vinstdrivande, helt statsägt aktiebolag än om det vore fråga om ett rent kommersiellt företag (GrUU 8/2014 rd, s. 4/II). Enligt 12

§ i den gällande lagen ska bolaget inte generera vinst, varför det är lättare att genomföra tillsynen över bolaget i ljuset av grundlagsutskottets utlåtande.

I 15 § i den gällande lagen om Business Finland bestäms det om sökande av ändring i finansieringsverkets och bolagets beslut. I de nya offentliga förvaltningsuppgifter som föreskrivs för bolaget i propositionen ingår inte förvaltningsbeslut som kan överklagas. Av denna orsak behöver rätten att söka ändring enligt 15 § inte utvidgas.

Bolaget har befogenheter att fatta finansieringsbeslut som omfattas av de minimis-villkoren med stöd av 14 § 2 mom. i den gällande lagen om Business Finland. I bolagets verksamhet har man separat det beslutsfattande som hänför sig till finansieringsbeslut och rådgivningen från varandra för att trygga kravet på god förvaltning. Med stöd av förordningen om Business Finland fattar bolaget sådana beslut om att bevilja, ändra eller betala ut statsunderstöd som avses i 14 § 2 mom. i den gällande lagen om Business Finland på föredragning. De tjänstemän och föredragande som deltar i beslutsfattandet förordnas av bolagets styrelse.

12.1.2 Bolagets uppgifter som står utanför begreppet offentlig förvaltningsuppgift

I 11 § 3 mom. i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland föreskrivs det om bolagets uppgifter för att stödja finansieringsverkets verksamhet. Bolaget har vissa uppgifter som stödjer finansieringsverkets verksamhet men som ändå inte ska betraktas som offentliga förvaltningsuppgifter. I det följande beskrivs bolagets uppgifter som står utanför begreppet offentlig förvaltningsuppgift.

Stöd till finansieringsverket vid offentlig upphandling

I nuläget är den enhet (den s.k. upphandlingsfunktionen) som stödjer Business Finlands upphandling koncentrerad till bolaget. Största delen av Business Finlands upphandling sker inom bolaget, så det är ändamålsenligt att koncentrera den upphandlande enheten till bolaget, varvid man kan försäkra sig om att det finns tillräckligt med sakkunskap som behövs vid upphandlingen och använda resurserna på ändamålsenligt sätt. Finansieringsverket och bolaget är sådana upphandlande enheter som avses i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, *upphandlingslagen*).

Bolagets upphandlingsfunktion kan bistå och stödja finansieringsverket samt tillhandahålla det experttjänster. Det är emellertid alltid finansieringsverket som svarar för upphandling som hänför sig till dess verksamhet. Finansieringsverket bestämmer upphandlingshelheten och svarar för till exempel beskrivning av föremålet för upphandlingen, utarbetande av jämförelsekriterier, uppföljning av genomförandet av upphandlingen, ingående av avtal och avtalsuppföljning. Finansieringsverket fattar upphandlingsbeslut och ingår upphandlingsavtal som gäller den egna verksamheten och som inverkar på användningen av allmänna medel. En expert från bolagets upphandlingsfunktion kan delta i beredningen av dessa dokument men har inte befogenheter att ingå förbindelser om finansieringsverkets upphandling. När en upphandling genomförs kan finansieringsverket utnyttja bolagets upphandlingsfunktions experttjänster, till exempel vid organisering, genomförande och slutförande av konkurrensutsättningar samt i uppgifter som kräver juridisk kompetens. De tjänster som bolaget tillhandahåller finansieringsverket kan till exempel vara lämplighetsgranskningar av anbudsgivare och anbud, granskning av anbudens överensstämmelse med anbudsförfrågan och olika begäranden om utredningar i anslutning till upphandlingen. Bolaget kan också ge finansieringsverket råd i anslutning till upphandling samt stödja finansieringsverket vid rådgivning till Business Finlands kunder i situationer där kunderna har fått offentlig finansiering som innebär att de blir skyldiga att iaktta upphandlingslagen.

Finansieringsverket ansvarar emellertid för innehållet i rådgivningen till Business Finlands kunder.

Grundlagsutskottet har bedömt Hansel Ab:s uppgifter som statens inköpscentral med avseende på definitionen av offentliga förvaltningsuppgifter. Även om upphandlingen också har starka privaträttsliga drag, anser grundlagsutskottet att dragen av offentlig förvaltningsuppgift är framträdande i Hansels uppgift som inköpscentral. Dessutom anser grundlagsutskottet att Hansels befintliga och föreslagna expert- och stöduppgifter sammantagna inte kan beskrivas som tekniska på ett sådant sätt att de inte delvis skulle innebära skötsel av en offentlig förvaltningsuppgift (GrUU 15/2019 rd, s. 3). Bolaget ställning avviker emellertid från Hansel Ab:s ställning, därför att bolaget inte är en sådan inköpscentral som avses i upphandlingslagen, och det konkurrensutsätter inte upphandlingar självständigt och det ansvarar inte för upphandlingens innehåll. I bolagets uppgifter att stödja upphandling betonas privaträttsliga drag i stället för dragen av offentliga förvaltningsuppgifter. De stödfunktioner för upphandling som bolaget tillhandahåller finansieringsverket kan köpas från andra aktörer på marknaden. Sålunda ska bolagets stöduppgifter som hänför sig till finansieringsverkets offentliga upphandling inte betraktas som offentliga förvaltningsuppgifter.

Uppgifter som hänför sig till produktion av information samt informationssystem- och digitala tjänster

I 20 § i offentlighetslagen föreskrivs om myndigheternas skyldighet att producera och sprida information. Finansieringsverket ska ha det övergripande ansvaret för att producera och sprida information som hänför sig till finansieringsverkets verksamhet. Finansieringsverket ska också ha befogenhet att besluta om innehållet i information som produceras och publiceras i fråga om dess egen verksamhet. Bolaget kan emellertid stödja finansieringsverket vid fullgörandet av uppgiften enligt offentlighetslagen till exempel genom att bistå vid beredningen av Business Finlands meddelanden och andra publikationer. Bolaget ska också ombesörja de tekniska plattformar som behövs för att sprida informationen samt för det tekniska underhållet av Business Finlands interna och externa webbsidor. De ovannämnda uppgifterna för bolaget inbegriper inte offentliga förvaltningsuppgifter, eftersom det endast är fråga om att utnyttja bolagets sakkunskap i finansieringsverket för uppgifter som hänför sig till produktion och spridning av information. Bolaget ska även i fortsättningen svara för uppgifter som hänför sig till produktion och spridning av information om den egna verksamheten. På bolaget tillämpas offentlighetslagen när bolaget utövar offentlig makt med stöd av 4 § 2 mom. i offentlighetslagen. Sålunda berörs bolaget av myndigheternas skyldigheter att främja tillgången till information enligt 5 kap. i offentlighetslagen när bolaget utövar offentlig makt.

Finansieringsverket är en sådan informationshanteringsenhet som avses i 4 § 1 mom. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019, *informationshanteringslagen*) och berörs således av informationshanteringsenheters skyldigheter enligt den lagen. Business Finlands generaldirektör ska svara för informationshanteringen. Finansieringsverket ansvarar bland annat för organisering av informationshanteringen som helhet inom Business Finland samt för fastställande av ansvaret för de uppgifter som hänför sig till genomförande av informationshanteringen. Dessutom ansvarar finansieringsverket till exempel för ombesörjande av aktuella anvisningar, organisering av utbildningen samt tillsyn i anslutning till genomförande av informationshanteringen. På finansieringsverkets ansvar vilar också att svara för informationshanteringsens helhetsarkitektur samt att besluta om och upprätthålla den informationshanteringsmodell som avses i 5 § i informationshanteringslagen. Finansieringsverket äger och förvaltar finansieringssystemet och det system som hänför sig till ärendehantering, och i fråga

om dem svarar finansieringsverket för de ansvar och skyldigheter som föreskrivs för det i informationshanteringslagen.

Finansieringsverket ska ha det övergripande ansvaret eller organiseringsansvaret för fullgörandet av de skyldigheter som föreskrivs för det i informationshanteringslagen. Bolaget ska emellertid bistå finansieringsverket tekniskt vid fullgörandet av vissa skyldigheter i anslutning till informationssäkerhet som ankommer på finansieringsverkets ansvar och som det föreskrivs om i 13–17 § i informationshanteringslagen. Bolagets tekniska biträdande uppgifter ska inte betraktas som offentliga förvaltningsuppgifter och det ska vara möjligt för finansieringsverket att köpa motsvarande teknisk kompetens för att fullgöra skyldigheterna i anslutning till informationssäkerhet även från andra privata aktörer. Bolagets biträdande uppgifter i anslutning till informationssäkerhet kan hänföra sig till uppföljning av informationssystem och förhindrande av brott mot informationssäkerheten, teknisk bistånd vid hantering av användarrättigheter och insamling av logginformation och informationssäkerhetsrutiner i anslutning till dataöverföring.

Bolaget kan också svara för uppgifter i samband med informationssystem som inte har karaktären av offentliga förvaltningsuppgifter, såsom Business Finlands grundläggande informationssystemtjänster, informationssystemens underhållsuppgifter och uppbyggnad av datatekniska lösningar för finansieringsverkets behov. Dessa uppgifter för bolaget inbegriper inte beslutsfattande eller förberedelser för beslut om den informationshanteringsmodell som avses i 5 § i informationshanteringslagen eller underhåll av informationshanteringsmodellen. I uppgifterna ingår inte heller beslutsfattande eller förberedelser för beslut om de informationssystem som används i Business Finlands verksamhet. Det är finansieringsverket som utvecklar de informationssystem som det äger samt som specificerar och planerar behövliga funktioner samt tryggar kontinuiteten. Finansieringsverket kan köpa tekniska underhållstjänster som gäller dess informationssystem från antingen bolaget eller någon annan privat aktör. Underhållet av informationssystemen bedöms inte heller ha drag av offentliga förvaltningsuppgifter, utan bolaget kan tillhandahålla finansieringsverket specialkunskap för systemunderhåll.

I enlighet med 11 § 3 mom. 4 punkten i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland ska rådgivning som gäller användningen av finansieringsverkets digitala tjänster höra till bolagets uppgifter. Bolaget ska inte utföra andra offentliga förvaltningsuppgifter som följer av lagen om digitala tjänster. I ärenden som gäller finansieringsverkets uppgifter ska det med stöd av lagen om digitala tjänster ha det övergripande ansvaret och organiseringsansvaret för tillhandahållandet av digitala tjänster för allmänheten, inklusive planering och underhåll av digitala tjänster, samt tillgänglighetskrav i fråga om digitala tjänster. Detta innebär till exempel att finansieringsverket i enlighet med lagen om digitala tjänster svarar för planeringen av innehållet på Business Finlands webbsidor när det gäller finansieringsverkets uppgifter. Bolaget kan emellertid tillhandahålla finansieringsverket sakkunskap för den tekniska produktionen av digitala tjänster samt det tekniska uppfyllandet av tillgänglighetskraven i finansieringsverkets digitala tjänster. Bolagets uppgifter som hänför sig till digitala tjänster inbegriper inte beslutsfattande eller förberedelser för beslut om tillhandahållande av digitala tjänster inom Business Finland. Den sakkunskap som finansieringsverket får från bolaget i fråga om digitala tjänster kan också köpas från andra privata aktörer.

12.2 Jämlikhet

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. I 2 mom. ingår ett diskrimineringsförbud som kompletterar den allmänna jämlikhetsbestämmelsen och enligt vilket ingen får utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av de orsaker som uppräknas separat i bestämmelsen eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Jämlikhetsbestämmelsen riktas också

till lagstiftaren. En lag kan inte godtyckligt ge medborgare eller medborgargrupper en gynnsammare eller ogynnsammare ställning än andra. Å andra sidan är det typiskt för lagstiftningen att den för ett visst godtagbart samhälleligt intresses skull bemöter människor olika för att främja bland annat faktisk jämställdhet (se t.ex. RP 309/1993 rd, s. 46 och GrUU 55/2016 rd, s. 2). Grundlagsutskottet har brukat understryka att inga skarpa gränser för lagstiftarens prövning kan härledas ur jämlikhetsprincipen då en reglering i överensstämmelse med den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas. Det centrala är huruvida den aktuella särbehandlingen är godtagbar med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna. Utskottet har i olika sammanhang ur grundlagens jämlikhetsbestämmelser härlett ett krav på att särbehandling inte får vara godtycklig och skillnaderna inte får bli oskäligen (se t.ex. GrUB 11/2009 rd, s. 2 och GrUU 18/2006 rd, s. 2/II).

Grundlagens jämlikhetsbestämmelse gäller i princip endast människor. Jämlikhetsprincipen kan emellertid ha betydelse även vid bedömningen av bestämmelser som gäller juridiska personer, framför allt om bestämmelserna indirekt kan påverka fysiska personers rättsliga ställning. Aspektens betydelse blir desto mindre ju avlägsnare detta samband är (GrUU 11/2012 rd, s. 2/II, GrUU 37/2010 rd, s. 3/I). Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis också ansett att lagstiftaren har större spelrum med hänsyn till egendomsskyddet när skyldigheterna gäller börsbolag eller andra juridiska personer med stor förmögenhetsmassa än när bestämmelserna har mycket omedelbara effekter för de fysiska personerna bakom den juridiska personen (GrUU 74/2018 rd, s. 2–3, GrUU 10/2007 rd, s. 2/I, GrUU 32/2004 rd, s. 2/I, GrUU 61/2002 rd, s. 3–4, GrUU 34/2000 rd, s. 2).

I enlighet med 11 § 3 mom. 2 punkten i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland omfattar bolagets uppgifter för att stödja finansieringsverkets verksamhet kartläggning av kundernas servicebehov och rådgivning som gäller detta. Som ett led i dessa uppgifter ska det vara möjligt att klassificera kunder i Business Finlands interna system. Klassificeringen påverkar vilken modell som används för att sköta den aktuella kundrelationen och hur mycket av Business Finlands resurser som allokeras till en viss kund. Bolagets kundklassificering handlar inte om att välja kunder till Business Finland och klassificeringen inverkar inte på kundernas rättigheter att ansöka om finansiering hos Business Finland. Bolagets kartläggning kan emellertid de facto leda till att kunderna särbehandlas. Sålunda måste propositionen bedömas med avseende på 6 § i grundlagen.

De kunder som anlitar Business Finlands tjänster är i huvudsak juridiska personer, såsom företag och forskningsorganisationer. Om kunden är stor eller har stor förmögenhetsmassa kan man anta att jämlikhetsbestämmelsen är av mindre betydelse för fysiska personers rättsliga ställning. I fråga om små kunder och kunder med liten förmögenhetsmassa kan jämlikhetsbestämmelsen ha större indirekt inverkan på fysiska personers rättsliga ställning. Största delen av Business Finlands nya företagaskunder inom innovationsfinansieringen var små och medelstora företag eller mikroföretag 2017–2021².

I propositionen kan klassificeringen av kunderna betraktas som motiverad, eftersom kundernas egenskaper och förmågor skiljer sig åt. Kunderna skiljer sig från varandra vad gäller till exempel storlek, bransch, livscykel samt tillväxt- och internationaliseringsplaner, varför man behöver tillämpa olika kundrelationsmodeller när kunderna betjänas och erbjuda kunderna olika tjänster utifrån deras behov. Vid bedömningen bör man också beakta att kunderna inte har subjektiv rätt att få vissa av Business Finlands tjänster (jfr GrUU 46/2006 rd, s. 2/II). Det är också motiverat

² Business Finlands bokslut 2021, s. 55.

att särbehandla kunderna med tanke på effektiv användning av Business Finlands resurser, verksamhetens slagkraft och en ändamålsenlig inriktning av tjänsterna. Eftersom beslutet om klassificeringen av en kund inte påverkar kundens rättigheter att ansöka om finansiering hos Business Finland eller på hur finansieringsansökan behandlas, kan särbehandlingen av kunder i Business Finlands servicemodell inte betraktas som oskälig. Beviljandet av finansiering till kunderna baserar sig på gällande lagstiftning. Finansieringsverket har fastställt finansieringskriterier som kompletterar lagstiftningen och som bestämmer vilka kunder som får finansiering och vilka slags tjänster kunderna får. Bolagets anställda tillämpar de finansieringskriterier som finansieringsverket fastställt när de bestämmer kundrelationsmodellen. Av dessa orsaker kan särbehandlingen av kunderna inte anses vara godtycklig.

12.3 Skydd för privatlivet

Skydd för personuppgifter

I propositionen föreskrivs det om nya rättigheter att få uppgifter och skyldigheter att lämna uppgifter. Sålunda är propositionen av betydelse med avseende på skyddet för privatlivet enligt 10 § i grundlagen. Enligt 10 § i grundlagen har var och en rätt till skydd för privatlivet. Enligt 1 mom. är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas dessutom genom lag.

Grundlagsutskottets tolkningspraxis har varit att lagstiftarens handlingsutrymme begränsas både av bestämmelsen om skydd för privatlivet och av att skyddet för personuppgifter delvis ingår i samma moment som skyddet för privatlivet. Lagstiftaren måste således tillgodose denna rätt på ett sätt som är godtagbart med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna över lag. Bestämmelsen hänvisar till behovet att genom lagstiftning trygga individens rättsskydd och skydd för privatlivet när personuppgifter behandlas. Om man ser till skyddet för personuppgifter har grundlagsutskottet ansett det viktigt att reglera bland annat det tillåtna användningsändamålet inklusive rätten att överlåta registrerade uppgifter. Dessutom ska regleringen av dessa faktorer på lagnivå vara heltäckande och detaljerad. (se t.ex. GrUU 31/2017 rd, s. 2, GrUU 42/2016 rd, s. 2, GrUU 38/2016 rd, s. 2).

Enligt grundlagsutskottets uppfattning på senare tid finns det inget hinder för att kraven på räckvidd för, exakthet hos och noggrann avgränsning av bestämmelser om skyddet av personuppgifter till vissa delar kan uppfyllas genom en allmän unionsförordning eller genom en allmän nationell lag. (se också GrUU 2/2018 rd, s. 4–8, GrUU 31/2017 rd, s. 3–4, GrUU 5/2017 rd, s. 9 och GrUU 38/2016 rd, s. 4). Enligt grundlagsutskottets uppfattning på senare tid bör lagstiftaren vara restriktiv när det gäller att införa nationell speciallagstiftning och sådan lagstiftning bör vara avgränsad till nödvändiga bestämmelser inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger (se t.ex. GrUU 20/2020, s. 3, GrUU 26/2018 rd, s. 2–3 och GrUU 14/2018 rd, s. 4–5). Utskottet ser det dock som klart att behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av känsliga uppgifter (se t.ex. GrUU 14/2018 rd, s. 5).

När behandlingen av personuppgifter grundar sig på artikel 6.1 c och e i dataskyddsförordningen, får medlemsstaterna använda det handlingsutrymme som avses i artikel 6.2 och 6.3 i förordningen och utfärda mer specifika bestämmelser än förordningen. De nationella bestämmelserna kan gälla bland annat de villkor som ska gälla för lagenlig behandling, vilken typ av

uppgifter som ska behandlas, utlämnande av uppgifter, ändamålsbegränsningar och förfaranden för behandling. Sådana speciallagstiftning ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

Grunden för behandling av personuppgifter i förslaget till 16 a §, som gäller finansieringsverkets rätt att få uppgifter av Migrationsverket, i propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland är artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen, i enlighet med vilken behandlingen av personuppgifter ska vara nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Sålunda grundar sig de föreslagna bestämmelserna om behandling av personuppgifter på det nationella handlingsutrymmet enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen. Enligt förslaget kan finansieringsverket behandla uppgifter som det fått av Migrationsverket för ett ändamål som angetts i propositionen, dvs. för att ge finansieringsverkets utlåtande i ett ärende som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare och som det föreskrivs om i 54 a § 2 mom. i utlänningslagen. De uppgifter som det föreslås att ska utlämnas är begränsade till endast uppgifter som är nödvändiga för att sköta finansieringsverkets uppgift enligt 54 a § 2 mom. i utlänningslagen. Utanför finansieringsverkets föreslagna rätt att få uppgifter ställs således till exempel uppgifter som finansieringsverket behöver för utlåtande enligt 47 h § 1 mom. i utlänningslagen och som gäller uppehållstillstånd för tillväxtföretagare (s.k. första tillstånd). Den föreslagna rätten att få uppgifter minskar den administrativa bördan för den som ansöker om fortsatt tillstånd och gör det smidigare för finansieringsverket att få uppgifter av Migrationsverket i ärenden som gäller fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare i stället för att finansieringsverket skulle vara tvunget att begära uppgifter direkt av den som ansöker om fortsatt tillstånd. Sålunda uppfyller propositionen kravet på ett mål av allmänt intresse samt kravet på proportionalitet. De uppgifter som Migrationsverket lämnar till finansieringsverket inbegriper inte särskilda kategorier av personuppgifter enligt artikel 9.1 i dataskyddsförordningen.

I propositionen föreslås det att 13 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ändras så att det i kapitlet inte längre föreskrivs särskilt om det sätt på vilket en användare ska identifieras när han eller hon loggar in på den serviceplattform som avses i kapitlet, utan bestämmelserna i lagen om digitala tjänster ska tillämpas på identifieringen av användaren. De föreslagna ändringarna inverkar på behandlingen av personuppgifter på plattformen.

Skapande av en jobbsökarprofil förutsätter enligt den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice inloggning på serviceplattformen och inloggning förutsätter stark autentisering. De föreslagna bestämmelserna om inloggning på serviceplattformen avviker från de gällande på så vis att i fråga om elektronisk identifiering av användaren hänvisas det till 6 § i lagen om digitala tjänster, där det föreskrivs om elektronisk identifiering av tjänsteanvändarna. I 1 mom. i den paragrafen ingår bestämmelser om när myndigheterna kan kräva elektronisk identifiering av en användare av digitala tjänster och i 2 mom. föreskrivs det om när en person ska identifieras med hjälp av stark autentisering eller någon annan motsvarande informationssäker identifieringstjänst.

Den som skapar en jobbsökarprofil kan identifieras informationssäkert med stöd av de allmänna bestämmelser i lagen om digitala tjänster som beskrivs ovan. Inloggning på serviceplattformen för att skapa en jobbsökarprofil ska således i fortsättningen inte förutsätta enbart stark autentisering, utan det ska vara möjligt att identifiera användaren även med hjälp av någon annan informationssäker identifieringsmetod. Syftet med de föreslagna bestämmelserna är främja lika-behandlingen av kunder hos offentlig arbetskraftsservice så att det ska vara möjligt för en större kundkrets än nu inklusive utländska jobbsökande att skapa en jobbsökarprofil.

Enligt 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster ska stark autentisering användas, om det är möjligt att få se och använda sekretessbelagt datainnehåll i en digital tjänst. Inloggning på serviceplattformen ska även i fortsättningen kräva stark autentisering av arbetsgivaranvändare, men det föreslås att bestämmelserna ändras så att det i fråga om identifiering hänvisas till 6 § 2 mom. i lagen om digitala tjänster. Arbetsgivare som är inloggade på serviceplattformen kan söka och granska även andra personuppgifter än sådana som gäller dem själva. Eftersom det inte helt och hållet går att utesluta att jobbsökarprofiler i något fall, även om det bara skulle vara tillfälligt, kan innehålla uppgifter som enligt lag är sekretessbelagda, har det ansetts nödvändigt att förskriva om möjlighet att vid behov även i fortsättningen identifiera den som skapar en jobbsökarprofil med hjälp av stark autentisering eller någon annan informationssäker identifieringsmetod med stöd allmän lagstiftning. I praktiken ska arbetsgivaranvändare även i fortsättningen identifieras med hjälp av stark autentisering.

De allmänna bestämmelserna om elektronisk identifiering av tjänsteanvändare i lagen om digitala tjänster reglerar på ett med tanke på skyddet för personuppgifter exakt sätt även identifieringen av dem som skapar jobbsökarprofiler samt av arbetsgivare som granskar profilerna. Den gällande lagens specialbestämmelse anses av denna orsak inte nödvändig med tanke på skyddet för personuppgifter och det har ansetts att den kan strykas utan att skyddet för personuppgifter som gäller dem som skapar jobbsökarprofiler försämras.

Rätt att få uppgifter

Grundlagsutskottet har bedömt bestämmelser om myndigheternas rätt att få och skyldighet att lämna ut information med avseende på skyddet för privatliv och personuppgifter i 10 § 1 mom. i grundlagen och då noterat bland annat vad och vem rätten att få information gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet (GrUU 15/2018 rd, s. 39). Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut information kan gälla "behövliga uppgifter" för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att "uppgifterna är nödvändiga" för ett visst syfte (se t.ex. GrUU 17/2016 rd, s. 5, och de utlåtanden som nämns där).

Grundlagsutskottet har upprepade gånger betonat att åtskillnaden mellan behovet och nödvändigheten av att få eller lämna ut uppgifter inte bara handlar om informationsinnehållets omfattning utan också om att den myndighet som har rätt till informationen i och med sina egna behov åsidosätter de grunder och intressen som skyddas med hjälp av sekretess som riktar sig till den myndighet som har uppgifterna. Ju mer generella bestämmelserna om rätt till information är, desto större är risken att sådana intressen kan åsidosättas per automatik. Ju mer fullständigt rätten att få uppgifter är kopplad till de sakliga förutsättningarna i bestämmelserna, desto mer sannolikt är det att en enskild begäran om information i praktiken måste motiveras. Då kan också den som lämnar ut informationen bedöma en begäran med avseende på de lagliga villkoren för att lämna ut den. Genom att de facto vägra lämna ut informationen kan den som innehar den få till stånd ett läge där en utomstående myndighet måste undersöka skyldigheten att lämna ut information, det vill säga tolka bestämmelserna. Denna möjlighet är viktig då det gäller att anpassa tillgången till information och sekretessintressena till varandra (se t.ex. GrUU 7/2019 rd, s. 7, GrUU 48/2018 rd, s. 5, och där nämnda utlåtanden).

I propositionen som gäller ändring av lagen om Business Finland har man beaktat grundlagsutskottets utlåtandep Praxis när det gäller rätt att få uppgifter. I förslaget till 16 § 2 mom. föreskrivs det att bolaget ska trots sekretessbestämmelserna vara skyldigt att lämna finansieringsverket de uppgifter som är nödvändiga för att ge finansieringsverkets utlåtanden om uppehållstillstånd och fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare. Bolaget ska göra bedömningar som hänför sig till

ärenden som gäller uppehållstillstånd och fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare med stöd av förslaget till 11 § 3 mom. 3 punkten. Den föreslagna skyldigheten för bolaget att lämna uppgifter gör det möjligt att överlämna bolagets bedömningar av till exempel huruvida ett företag uppfyller förutsättningarna för att bevilja Tempo-finansiering till finansieringsverket. De uppgifter som ska utlämnas från bolaget till finansieringsverket är inte specificerade i bestämmelsen, men bolagets skyldighet att lämna uppgifter till finansieringsverket ska vara bunden till nödvändighetsvillkoret i fråga om finansieringsverkets lagstadgade uppgift att avge utlåtande.

I 16 a § i föreslås bestämmelser om finansieringsverket rätt att av Migrationsverket få de uppgifter som är nödvändiga för att ge utlåtande i ärenden som gäller fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare. I det föreslagna 1 mom. begränsas finansieringsverkets rätt att få uppgifter till ansökan om fortsatt tillstånd och dess bilagor. I bestämmelsen beskrivs inte de uppgifter som finansieringsverket har rätt att få uttömmande, men uppgifterna ska vara nödvändiga för att sköta finansieringsverkets uppgift enligt utlänningslagen. De uppgifter som ska utlämnas har beskrivits i specialmotiveringen till paragrafen. I 2 mom. i den föreslagna paragrafen har finansieringsverket rätt att få de uppgifter som beskrivs i det momentet och som innehas av Migrationsverket. Uppgifterna ska vara nödvändiga för att finansieringsverket ska kunna lämna utlåtanden om fortsatta tillstånd för tillväxtföretagare enligt utlänningslagen.

Regeringen anser att propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Regeringen anser det dock önskvärt att grundlagsutskottet ger ett utlåtande i frågan.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (1146/2017) 1 § 4 mom., 11 § 1 mom. 6 punkten och 13–16 § samt
fogas till 11 § 1 mom. en ny 7 punkt, till 11 § nya 2–3 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 4 mom., och till lagen nya 14 a och 16 a § som följer:

1 §

Finansieringsverket, bolaget och den av dessa bildade helheten Business Finland

Finansieringsverket förvaltar dessutom Business Finland Venture Capital Ab.

11 §

Bolagets uppgifter

Bolaget har till uppgift att främja

6) tillväxt och utveckling av turismen från utlandet till Finland,

7) experters invandring till Finland.

Till bolagets uppgifter hör de uppgifter enligt 14 § 2 och 3 mom. som gäller finansieringsbeslut.

Till bolagets uppgifter hör följande uppgifter som stödjer finansieringsverkets verksamhet:

1) sådan insamling och produktion av information om marknaden samt kunder och deras projekt som hänför sig till beredningen av finansieringsverkets finansieringsbeslut enligt 14 § samt utredningar i anslutning till denna information,

2) kartläggning av kundernas servicebehov och rådgivning som gäller detta,

3) bedömning och analys av uppgifter som hänför sig till de utlåtanden som avses i 47 h § 1 mom. och 54 a § 2 mom. i utlånningslagen (301/2004) samt utredningar i anslutning till dessa uppgifter,

4) rådgivning som gäller användningen av finansieringsverkets digitala tjänster.

13 §

Serviceavtalet mellan finansieringsverket och bolaget

Finansieringsverket och bolaget upprättar årligen ett serviceavtal där de åtgärder som grundar sig på bolagets i 11 § och 14 § 2 och 3 mom. angivna uppgifter och den ersättning för dem som årligen ska betalas till bolaget fastställs. Till serviceavtalet fogas en plan över finansieringsverkets och bolagets verksamhet under den kommande fyraårsperioden.

14 §

Finansieringsbeslut

Finansieringsverket fungerar som statsbidragsmyndighet och fattar beslut enligt statsunderstödslagen om att bevilja, ändra eller betala ut statsunderstöd samt lånebeslut enligt lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988). Närmare bestämmelser om besluten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utöver finansieringsverket kan även bolaget fatta sådana i statsunderstödslagen avsedda beslut om att bevilja, ändra eller betala ut statsunderstöd som omfattas av de minimis-villkoren och vars värde i fråga om ett enskilt beslut inte överskrider 100 000 euro per företag. Närmare bestämmelser om förfarandet samt om förordnandet av de anställda och den föredragande vid bolaget som deltar i beslutsfattandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansieringsverket styr och övervakar bolagets finansieringsverksamhet. Bolaget övervakar användningen av de statsunderstöd som det har beviljat.

Finansieringsverket beslutar om återkrav, inställning av utbetalning, avslutande av utbetalning och granskning av mottagarna av statsunderstöd när det gäller statsunderstöd som beviljats av finansieringsverket och bolaget. Finansieringsverket beslutar om inställning av utbetalning och bestämmande om återbetalning när det gäller lån som beviljats av finansieringsverket.

14 a §

Tjänsteansvar och skadeståndsansvar för bolagets anställda

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på bolagets anställda när de utför uppgifter som avses i 11 § 3 mom. och 14 § 2 och 3 mom. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

15 §

Sökande av ändring

Omprövning av ett beslut av finansieringsverket eller av ett beslut av bolaget i ett ärende som avses i 14 § 2 mom. får begäras hos finansieringsverket. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

16 §

Tillsyn över bolaget samt utlämnande av uppgifter

Finansieringsverket övervakar bolagets verksamhet och får granska den verksamhet som rör statsunderstöd i behövlig utsträckning.

Bolaget ska trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna ministeriet och finansieringsverket de uppgifter som är nödvändiga för ledningen av och tillsynen över bolaget. Bolaget ska dessutom trots sekretessbestämmelserna lämna finansieringsverket de uppgifter som är nödvändiga för lämnandet av finansieringsverkets utlåtanden enligt 47 h § 1 mom. och 54 a § 2 mom. i utlänningslagen. Bolaget har trots sekretessbestämmelserna rätt att av ministeriet och finansieringsverket få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av sitt uppdrag enligt denna lag.

Bestämmelser om utlämnande av uppgifter för tillhandahållande av företagstjänster finns i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017).

Den som är anställd hos bolaget får inte för utomstående röja eller till utomstående lämna sekretessbelagda uppgifter som han eller hon fått av ministeriet eller finansieringsverket med stöd av 2 mom., eller använda dem för sin egen eller någon annans vinning eller för att skada någon annan. Sekretessbelagda uppgifter får i bolaget behandlas endast av de personer till vilkas arbetsuppgifter det hör att behandla dessa uppgifter.

16 a §

Finansieringsverkets rätt att få uppgifter av Migrationsverket

Finansieringsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Migrationsverket få de uppgifter som är nödvändiga för att ge utlåtande enligt 54 a § 2 mom. i utlänningslagen och som gäller en ansökan om fortsatt tillstånd och dess bilagor.

Finansieringsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Migrationsverket få de uppgifter som är nödvändiga för att ge utlåtande enligt 54 a § 2 mom. i utlänningslagen och som gäller beviljade uppehållstillstånd eller fortsatta tillstånd för sådana andra tillväxtföretagare som tillsammans med sökanden har sökt om finansieringsverkets utlåtande enligt 47 h § 1 mom. i utlänningslagen eller uppgifter om att dessa tillväxtföretagares ansökningar om uppehållstillstånd eller fortsatt tillstånd är anhängiga vid Migrationsverket.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En del av bolagets uppgifter och personal överförs till finansieringsverket före utgången av 2024. Överföringen av uppgifterna och den personal som sköter uppgifterna till finansieringsverket betraktas som överlåtelse av rörelse enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001).

När bolagets ovan avsedda uppgifter överförs till finansieringsverket överförs också de oavslutade ärenden, avtal och förbindelser och de rättigheter och skyldigheter som hänför sig till dem. Om det inte är möjligt att överföra ett avtal eller en förbindelse, ska finansieringsverket och bolaget komma överens om överföringen av de ansvar som hänför sig till avtalet eller förbindelsen.

2.

Lag

om ändring av 13 a kap. 2 och 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) 13 a kap. 2 § 1 mom.
och 3 § 2 mom., sådana de lyder i lag 337/2022, som följer:

2 §

Skapande av en jobbsökarprofil och uppgifter om den

En person kan skapa en jobbsökarprofil utan att registrera sig som arbetssökande. Skapande av en jobbsökarprofil förutsätter inloggning på serviceplattformen. Inloggningen förutsätter att användaren identifieras och att användningsvillkoren för plattformen godkänns. Bestämmelser om identifiering av tjänsteanvändare finns i 6 § i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019).

3 §

Publicering av en jobbsökarprofil och sökning av profiler

Publicerade jobbsökarprofiler kan sökas och granskas endast av arbetsgivare som loggat in på serviceplattformen. Inloggning på serviceplattformen förutsätter att användaren identifieras och att användningsvillkoren för plattformen godkänns. På identifiering av arbetsgivare som använder tjänsten tillämpas 6 § 2 mom. i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 10 november 2022

Statsminister

Sanna Marin

Näringsminister Mika Lintilä

1.

Lag

om ändring av lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (1146/2017) 1 § 4 mom., 11 § 1 mom. 6 punkten och 13–16 § samt
fogas till 11 § 1 mom. en ny 7 punkt, till 11 § nya 2–3 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 4 mom., och till lagen nya 14 a och 16 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

*Finansieringsverket, bolaget och den av
dessa bildade helheten Business Finland*

Finansieringsverket förvaltar dessutom aktiebolaget Tekes Venture Capital Ab.

11 §

Bolagets uppgifter

Bolaget har till uppgift att främja

6) tillväxt och utveckling av turismen från utlandet till Finland.

Föreslagen lydelse

1 §

*Finansieringsverket, bolaget och den av
dessa bildade helheten Business Finland*

Finansieringsverket förvaltar dessutom Business Finland Venture Capital Ab.

11 §

Bolagets uppgifter

Bolaget har till uppgift att främja

6) tillväxt och utveckling av turismen från utlandet till Finland,

7) *experts* invandring till Finland.

Till bolagets uppgifter hör de uppgifter enligt 14 § 2 och 3 mom. som gäller finansieringsbeslut.

Till bolagets uppgifter hör följande uppgifter som stödjer finansieringsverkets verksamhet:

1) *sådan insamling och produktion av information om marknaden samt kunder och deras projekt som hänför sig till beredningen av finansieringsverkets finansieringsbeslut enligt 14 § samt utredningar i anslutning till denna information,*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2) kartläggning av kundernas servicebehov och rådgivning som gäller detta,

3) bedömning och analys av uppgifter som hänför sig till de utlåtanden som avses i 47 h § 1 mom. och 54 a § 2 mom. i utlånningslagen (301/2004) samt utredningar i anslutning till dessa uppgifter,

4) rådgivning som gäller användningen av finansieringsverkets digitala tjänster.

13 §

Serviceavtalet mellan finansieringsverket och bolaget

Finansieringsverket och bolaget upprättar årligen ett serviceavtal där de åtgärder som grundar sig på bolagets lagstadgade uppgifter och den ersättning för dem som årligen ska betalas till bolaget fastställs. Till serviceavtalet fogas en plan över finansieringsverkets och bolagets verksamhet under den kommande fyraårsperioden.

14 §

Finansieringsbeslut

Finansieringsverket fungerar som statsbidragsmyndighet och fattar beslut enligt statsunderstödslagen om att bevilja, ändra eller betala ut statsunderstöd samt lånebeslut enligt lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988). Närmare bestämmelser om besluten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utöver finansieringsverket kan även bolaget fatta sådana i statsunderstödslagen avsedda beslut om att bevilja, ändra eller betala ut statsunderstöd som omfattas av de minimisvillkoren och vars värde inte överskrider 100 000 euro. Närmare bestämmelser om förfarandet samt om förordnandet av de tjänstemän och den föredragande vid bolaget som deltar i

13 §

Serviceavtalet mellan finansieringsverket och bolaget

Finansieringsverket och bolaget upprättar årligen ett serviceavtal där de åtgärder som grundar sig på bolagets i 11 § och 14 § 2 och 3 mom. angivna uppgifter och den ersättning för dem som årligen ska betalas till bolaget fastställs. Till serviceavtalet fogas en plan över finansieringsverkets och bolagets verksamhet under den kommande fyraårsperioden.

14 §

Finansieringsbeslut

Finansieringsverket fungerar som statsbidragsmyndighet och fattar beslut enligt statsunderstödslagen om att bevilja, ändra eller betala ut statsunderstöd samt lånebeslut enligt lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988). Närmare bestämmelser om besluten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utöver finansieringsverket kan även bolaget fatta sådana i statsunderstödslagen avsedda beslut om att bevilja, ändra eller betala ut statsunderstöd som omfattas av de minimisvillkoren och vars värde inte överskrider 100 000 euro per företag. Närmare bestämmelser om förfarandet samt om förordnandet av de anställda och den

Gällande lydelse

beslutsfattandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansieringsverket styr och övervakar bolagets finansieringsverksamhet. Bolaget övervakar användningen av de statsbidrag som det har beviljat.

Finansieringsverket beslutar om återkrav, inställning av utbetalning, avslutande av utbetalning och granskning av stödtagnarna när det gäller statsunderstöd som beviljats av finansieringsverket och bolaget.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på bolagets anställda när de utför offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna lag.

15 §

Sökande av ändring i beslut av finansieringsverket och i beslut av bolaget i ärenden som gäller statsunderstöd

En part som är missnöjd med ett beslut av finansieringsverket eller med ett beslut av bolaget i ett ärende som gäller statsunderstöd, får begära omprövning av beslutet hos finansieringsverket. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Föreslagen lydelse

föredragande vid bolaget som deltar i beslutsfattandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansieringsverket styr och övervakar bolagets finansieringsverksamhet. Bolaget övervakar användningen av de statsunderstöd som det har beviljat.

Finansieringsverket beslutar om återkrav, inställning av utbetalning, avslutande av utbetalning och granskning av mottagarna av statsunderstöd när det gäller statsunderstöd som beviljats av finansieringsverket och bolaget. *Finansieringsverket beslutar om inställning av utbetalning och bestämmande om återbetalning när det gäller lån som beviljats av finansieringsverket.*

14 a §

Tjänsteansvar och skadeståndsansvar för bolagets anställda

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på bolagets anställda när de utför uppgifter som avses i 11 § 3 mom. och 14 § 2 och 3 mom. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

15 §

Sökande av ändring

Omprövning av ett beslut av finansieringsverket eller av ett beslut av bolaget i ett ärende som avses i 14 § 2 mom. får begäras hos finansieringsverket. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Gällande lydelse

16 §

Tillsyn över bolaget samt utlämnande av uppgifter

Finansieringsverket övervakar bolagets verksamhet och får granska den verksamhet som rör statsunderstöd i behövlig utsträckning.

Bolaget ska trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna ministeriet och finansieringsverket de uppgifter som är nödvändiga för ledningen av och tillsynen över bolaget.

Bolaget har trots sekretessbestämmelserna rätt att av ministeriet och finansieringsverket få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av sitt uppdrag enligt denna lag.

Bestämmelser om utlämnande av uppgifter för tillhandahållande av företagstjänster finns i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017).

Föreslagen lydelse

16 §

Tillsyn över bolaget samt utlämnande av uppgifter

Finansieringsverket övervakar bolagets verksamhet och får granska den verksamhet som rör statsunderstöd i behövlig utsträckning.

Bolaget ska trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna ministeriet och finansieringsverket de uppgifter som är nödvändiga för ledningen av och tillsynen över bolaget. *Bolaget ska dessutom trots sekretessbestämmelserna lämna finansieringsverket de uppgifter som är nödvändiga för lämnandet av finansieringsverkets utlåtanden enligt 47 h § 1 mom. och 54 a § 2 mom. i utlänningslagen.*

Bolaget har trots sekretessbestämmelserna rätt att av ministeriet och finansieringsverket få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av sitt uppdrag enligt denna lag.

Bestämmelser om utlämnande av uppgifter för tillhandahållande av företagstjänster finns i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017).

Den som är anställd hos bolaget får inte för utomstående röja eller till utomstående lämna sekretessbelagda uppgifter som han eller hon fått av ministeriet eller finansieringsverket med stöd av 2 mom., eller använda dem för sin egen eller någon annans vinning eller för att skada någon annan. Sekretessbelagda uppgifter får i bolaget behandlas endast av de personer till vilkas arbetsuppgifter det hör att behandla dessa uppgifter.

16 a §

Finansieringsverkets rätt att få uppgifter av Migrationsverket

Finansieringsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Migrationsverket få de uppgifter som är nödvändiga för att ge utlåtande enligt 54 a § 2 mom. i utlänningslagen och som gäller en ansökan om fortsatt tillstånd och dess bilagor.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Finansieringsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Migrationsverket få de uppgifter som är nödvändiga för att ge utlåtande enligt 54 a § 2 mom. i utlänningslagen och som gäller beviljade uppehållstillstånd eller fortsatta tillstånd för sådana andra tillväxtföretagare som tillsammans med sökanden har ansökt om finansieringsverkets utlåtande enligt 47 h § 1 mom. i utlänningslagen eller uppgifter om att dessa tillväxtföretagares ansökningar om uppehållstillstånd eller fortsatt tillstånd är anhängiga vid Migrationsverket.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En del av bolagets uppgifter och personal överförs till finansieringsverket före utgången av 2024. Överföringen av uppgifterna och den personal som sköter uppgifterna till finansieringsverket betraktas som överlåtelse av rörelse enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001).

När bolagets ovan avsedda uppgifter överförs till finansieringsverket överförs också de oavslutade ärenden, avtal och förbindelser och de rättigheter och skyldigheter som hänför sig till dem. Om det inte är möjligt att överföra ett avtal eller en förbindelse, ska finansieringsverket och bolaget komma överens om överföringen av de ansvar som hänför sig till avtalet eller förbindelsen.

2.

Lag

om ändring av 13 a kap. 2 och 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) 13 a kap. 2 § 1 mom. och 3 § 2 mom., sådana de lyder i lag 337/2022, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Skapande av en jobbsökarprofil och uppgifter om den

En person kan skapa en jobbsökarprofil utan att registrera sig som arbetssökande. Skapandet av en jobbsökarprofil förutsätter inloggning på serviceplattformen. Inloggningen förutsätter stark autentisering och godkännande av användningsvillkoren för plattformen.

3 §

Publicering av en jobbsökarprofil och sökning av profiler

Publicerade jobbsökarprofiler kan sökas och granskas endast av arbetsgivare som loggat in på serviceplattformen. Inloggning på serviceplattformen förutsätter stark autentisering och godkännande av användningsvillkoren för plattformen.

Föreslagen lydelse

2 §

Skapande av en jobbsökarprofil och uppgifter om den

En person kan skapa en jobbsökarprofil utan att registrera sig som arbetssökande. Skapande av en jobbsökarprofil förutsätter inloggning på serviceplattformen. Inloggningen förutsätter att användaren identifieras och att användningsvillkoren för plattformen godkänns. Bestämmelser om identifiering av tjänsteanvändare finns i 6 § i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019).

3 §

Publicering av en jobbsökarprofil och sökning av profiler

Publicerade jobbsökarprofiler kan sökas och granskas endast av arbetsgivare som loggat in på serviceplattformen. Inloggning på serviceplattformen förutsätter att användaren identifieras och att användningsvillkoren för plattformen godkänns. På identifiering av arbetsgivare som använder tjänsten tillämpas 6 § 2 mom. i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster.

Denna lag träder i kraft den 20

Statsrådets förordning

**om upphävande av 2 § 2 mom. i statsrådets förordning om Innovationsfinansieringsverket
Business Finland och aktiebolaget Business Finland**

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna förordning upphävs 2 § 2 mom. i statsrådets förordning om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (1147/2017).

2 §

Denna förordning träder i kraft 20 .

Helsingfors den 20xx

...minister Förnamn Efternamn

Titel Förnamn Efternamn